

LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO
TARNYBA

2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

IŽANGINIS ŽODIS	4
1. RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS MISIJA IR STRATEGINIAI TIKSLAI	5
2. RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS VEIKLA	6
2.1. Elektroninių ryšių sektorius	8
2.2. Pašto sektorius	12
2.3. Geležinkelių sektorius	14
3. KONKURENCIJOS SKATINIMAS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ IR PAŠTO SEKTORIUOSE	15
3.1. Konkurencija elektroninių ryšių sektoriuje. Rinkų tyrimai	15
3.2. Elektroninių ryšių kodekso perkėlimas į nacionalinę teisę	16
3.3. ES Reglamento dėl tarptautinių siuntinių pristatymo įgyvendinimas	17
3.4. Ūkio subjektams nustatytų įpareigojimų vykdymo priežiūra	18
3.5. Telefono ryšio numerio perkėlimo paslauga	19
3.6. Elektroninių ryšių ir pašto veiklą vykdančių ūkio subjektų veiklos priežiūra	20
4. VARTOTOJŲ TEISIŲ IR TEISĖTŲ INTERESŲ APSAUGA	21
4.1. Elektroninių ryšių paslaugų gavėjų prašymų (skundų) nagrinėjimas	21
4.2. Pašto paslaugos naudotojų prašymų (skundų) nagrinėjimas	23
4.3. Ginčų ne teismo tvarka nagrinėjimas	24
4.4. Ginčų tarp gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų nagrinėjimas	24
4.5. Ginčų tarp pašto paslaugos naudotojų ir teikėjų nagrinėjimas	26
4.6. Ginčų tarp ūkio subjektų sprendimas RRT ginčų komisijoje	27
4.7. Tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų priežiūra	27
4.8. Projektas „Saugusis internetas“ ir interneto karštosios linijos „Švarus internetas“ veikla	28
4.9. Projektas „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“	30
4.10. Ryšių paslaugų kokybės užtikrinimas	30
4.10.1. Universalųjų elektroninių ryšių paslaugų priežiūra	30
4.10.2. Viešųjų ryšių tinklų vientisumo užtikrinimas	31
4.10.3. Universalioji pašto paslauga	32
4.10.3.1. Universaliosios pašto paslaugos teikėjo vertinimas	32
4.10.3.2. Universaliosios pašto paslaugos tarifai ir sąnaudų apskaita	32
4.10.4. Viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų kokybė	34
4.10.5. Belaidės interneto prieigos paslaugų kokybė	35
4.10.6. Vartotojų teisių ir teisėtų interesų gynimas įrenginių sektoriuje	36
4.10.6.1. Radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų rinkos priežiūra	36
4.10.6.2. RRT veikla užtikrinant laisvą įrenginių judėjimą ir tiekiamą rinkai	37
4.10.7. Patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūra	39
5. INVESTICIJŲ SKATINIMAS IR PAŽANGIŲ IRT PLĖTRA	40
5.1. Judriojo radijo ryšio plėtra	41
5.2. Skaitmeninė televizija ir radijas	42
5.3. Fiksuotasis radijo ryšys	43
5.4. Palydovinis radijo ryšys	44
5.5. Radijo mėgėjai. Laivų ir orlaivių stočių naudotojai	45
5.6. Radijo spektro stebėsena	45
5.7. Radijo ryšio tinklų ir stočių inspektavimas	47
5.8. Radijo trukdžių šalinimas	47
5.9. Kitų išteklių valdymas	49
5.9.1. Telefono ryšio numerių valdymas	49
5.9.2. Nesąžininga el. ryšių veikla	50
5.9.3. Domenai	50

TURINYS

6. INTEGRACIJA Į ES IR TARPTAUTINĘ REGULIAVIMO ERDVĘ IR EFEKTYVI RRT VEIKLA	51
6.1. Tarptautinis bendradarbiavimas	52
6.1.1. Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga (ITU)	52
6.1.1.1. WRC-19 konferencija	52
6.1.1.2. Kita veikla ITU	52
6.1.2. Pasaulinė pašto sąjunga (UPU)	53
6.1.3. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO)	53
6.1.4. Skirtųjų vardų ir numerių interneto korporacijos (ICANN) Vyriausybės patariamasis komitetas (GAC)	54
6.1.5. Tarptautinė interneto karštųjų linijų asociacija INHOPE	54
6.2. ES bendradarbiavimas	55
6.2.1. Europos Komisijos komitetuose ir darbo grupėse nagrinėti klausimai	55
6.2.1.1. Ryšių komitetas (CoCom)	55
6.2.1.2. Radijo spektro komitetas (RSCOM) ir Radijo spektro politikos grupė (RSPG)	55
6.2.2. ES Tarybos darbo grupėse svarstyti dokumentai	56
6.2.3. Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija (BEREC)	56
6.2.4. Europos pašto reguliuotojų grupė (ERGP)	57
6.2.5. Rytų partnerystės šalių elektroninių ryšių reguliavimo institucijų tinklas (EaPeReg)	57
6.2.6. Europos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros institucijų forumas (FESA)	58
6.3. Regioninis bendradarbiavimas	59
6.3.1. Europos telekomunikacijų ir pašto administracijų konferencija (CEPT)	59
6.3.2. Šiaurės ir Baltijos šalių elektroninių ryšių reguliavimo institucijų tinklas	60
6.3.3. Dalyvavimas Dvynių projektuose	61
6.3.3.1. Dvynių projektas Sakartvele (2017–2019 m.)	61
6.3.3.2. Dvynių projektas Ukrainoje (2019–2021 m.)	62
6.4. RRT efektyvi veikla	63
6.4.1. RRT valdymas	63
6.5. RRT darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas	63
6.6. Vartotojų informavimo priemonės	64
7. ĮPAREIGOJIMŲ VALSTYBĖS GYNYBOS, NACIONALINIO SAUGUMO IR VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMŲ SRITYSE VYKDYMAS	66
8. VEIKSMINGOS KONKURENCIJOS SKATINIMAS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOJE	67
8.1. Konkurencijos priežiūra geležinkelių transporto rinkoje	67
8.2. Geležinkelių transporto rinkos dalyviams nustatytų reikalavimų vykdymo priežiūra	68
8.3. Pareiškėjų skundų nagrinėjimas	69
8.4. Tarptautinė veikla	71
8.4.1. Nepriklausomų geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų grupė (IRG-Rail)	71
8.4.2. Europos geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų tinklas (ENRRB)	71
9. ATLYGINIMO UŽ DOKUMENTŲ TEIKIMĄ IR DUOMENŲ REGISTRAVIMĄ APSKAIČIAVIMO PRIEŽIŪRA	72
10. 2020 M. RRT PRIORITETAI	74
11. STRATEGINIŲ TIKSLŲ EFEKTO VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.	79
PRIEDAI	84
1 PRIEDAS. RYŠIŲ VALDYMO IR KONTROLĖS PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.	85
2 PRIEDAS. GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOS REGULIAVIMO PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.	90
3 PRIEDAS. ATLYGINIMO UŽ DUOMENŲ REGISTRAVIMĄ IR TEIKIMĄ APSKAIČIAVIMO PRIEŽIŪROS PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.	91
4 PRIEDAS. RRT 2019 M. FINANSINĖ ATASKAITA	92
5 PRIEDAS. 2019 M. PRIIMTI RRT DIREKTORIAUS ĮSAKYMAI	95

IŽANGINIS ŽODIS

Gerbiamieji,

kaip ir kasmet kviečiu visus susipažinti su svarbiausiais Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2019 metais nuveiktais darbais ir tendencijomis rinkose.

Remiantis statistiniais duomenimis, 2019 m. pirmą kartą pajamos, gautos iš duomenų perdavimo paslaugų teikimo, viršijo telefonijos paslaugų teikimo pajamas. Dar daugiau – vieno paslaugų gavėjo naudojant mobiliojo ryšio technologijas išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį sudarė 13 599,7 MB – nuo 2015 m. jis išaugo dešimteriopai (2015 m. – 1 347 MB). Interneto prieigos, teikiamos mobiliuoju ryšiu, paslaugų augimas atspindi vartotojų norą naudotis kuo įvairesnėmis ryšių paslaugomis be technologinių apribojimų. Ir šiuolaikinės technologijos jau gali išpildyti šį lūkestį, o dėl bendrų Europos Sąjungos reguliavimo instrumentų vartotojams lieka vis mažiau geografinių ir teisinių apribojimų visavertiškai naudotis ryšio technologijų galimybėmis.

Mobilumas tapo vienu iš pagrindinių tiek laisvalaikio, tiek darbinės ir mokslo veiklos elementų. Aktyviai keliaujame ir norime naudotis ryšiu, kaip esame įpratę. Europos Sąjungoje (ES) tai iš esmės tapo įmanoma įgyvendinant Tarptinklinio ryšio reglamentą ir nuo 2017 m. įsigaliojus „mokėk kaip namie“ kainodarai. Lietuvos vartotojams tai labai svarbi sąlyga, todėl vienas iš RRT veiklos prioritetų 2019 metais buvo tęsti tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų bei jų teikimo priežiūrą, kad Lietuvos gyventojai galėtų ne tik pigiai naudotis mobiliuoju ryšiu keliaudami ES, bet ir skambindami į užsienį. 2019 m. elektroninių ryšių paslaugų kainos keliaujantiems lietuviams toliau mažėjo, net taikant RRT nustatytus maksimalius papildomus mokesčius, ir tikimės tokią tendenciją išlaikyti.

Kitas svarbus iššūkis RRT – užtikrinti Europos elektroninių ryšių kodekso (EERK) nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę, parengiant reikalingus teisės aktus. 2019 m. RRT skyrė daug pastangų nacionalinės įstatymų bazės peržiūrai ir tobulinimui. Šių darbų rezultatas – parengta elektroninių ryšių reguliavimo pagrindą sudarančio Elektroninių ryšių įstatymo nauja redakcija ir susijusių įstatymų pakeitimų projektai. Projektai bus toliau tobulinami ir darbai bus intensyviai tęsiami, nes EERK nuostatas į nacionalinę teisę turime perkelti iki 2020 m. pabaigos. Šiame kontekste atidžiai sekėme Europos elektroninių ryšių reguliuotojų grupės (BEREC) veiklą, kuri 2019 metais buvo sukoncentruota į EERK įgyvendinimą, dalyvavome BEREC darbo grupėse, prisidėjome prie dokumentų projektų ir įrankių kūrimo.

Vienas iš naujo ES reguliavimo tikslų yra užtikrinti sklandų 5G technologijos vystymą valstybėse narėse. Įgyvendindami šį tikslą, 2019 m. tęsėme darbus – parengtas ir konsultacijoms pateiktas Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano projektas, paskelbta viešoji konsultacija dėl 5G plėtros 24,25–27,50 GHz radijo dažnių juostoje ir kt. Tačiau 2019 m. kaip niekada aštrios tapo diskusijos dėl 5G technologijos saugumo. Tokie klausimai negali būti sprendžiami izoliuotai vienos institucijos ar vienos šalies mastu. Todėl 5G radijo ryšio plėtros planų patvirtinimą siekiame suderinti su Europos Komisijos rekomendacijos dėl 5G kibernetinio saugumo įgyvendinimo priemonėmis, aktyviai dalyvavome tarpžinybinės grupės, kuri parengė Lietuvos 5G ryšio plėtros 2020–2025 m. gairių įgyvendinimo priemonių plano projektą, darbe. Ne mažiau reikšmingas 5G technologijos vystymo Lietuvoje veiksnys – susitarimai su kaimyninėmis, ES nepriklausančiomis valstybėmis dėl radijo dažnių juostų, tinkamų minėtos technologijos plėtrai, suderinto naudojimo. 2019 m. RRT ekspertai intensyviai dirbo su „nelengvais“ partneriais, kurių planai, kaip parodė Pasaulinė radijo ryšio konferencija, gali reikšmingai skirtis nuo Lietuvos planų. Tačiau sieksime tolesnio dialogo su kitų šalių administracijomis, kad įgyvendintume ES siekius ir maksimaliai apgintume Lietuvos interesus.

Šiame kontekste kaip prioritetinę RRT veiklos kryptį matome bendradarbiavimą su Rytų partnerystės šalimis. Ne vienerius metus aktyviai dalyvaujame Rytų partnerystės iniciatyvose, ypač remiame siekį pasirašyti regioninius susitarimus dėl spektro ir tarptinklinio ryšio, kas užtikrintų tarp Rytų partnerystės ir ES valstybių suderintą technologijų diegimą bei sumažintų tarptinklinio ryšio kainas. 2019 m. labai priartėjome prie šių tikslų įgyvendinimo, kas nuširdžiai džiugina ir skatina veikti toliau. Prie bendradarbiavimo su Rytų partneriais reikšmingai prisideda Dvynių projektai – 2019 m. RRT kaip vyresnysis partneris sėkmingai užbaigė projektą Sakartvele ir pradėjo naują Ukrainoje.

Ne mažiau svarbus RRT uždavinys buvo užtikrinti ES Reglamento dėl tarptautinių siuntinių pristatymo įgyvendinimą. Kaip parodė 2019 m. įvykęs neeilinis Pasaulinės pašto sąjungos kongresas, pašto sektoriaus laukia dideli pokyčiai. Mums, kaip reguliuotojui, svarbu užtikrinti universaliosios pašto paslaugos ir kitų paslaugų prieinamumą mūsų šalies gyventojams už prieinamą kainą. Pašto siuntinių skaičius per 2019 m. išaugo 20,3 proc. arba 3,5 mln. vienetų ir tai daugiausia lėmė augantys elektroninės prekybos mastai. Pašto paslauga tampa neatsiejamu elektroninės prekybos elementu, ir bus įdomu stebėti, kaip toliau vystysis ši jungtinė rinka ateityje.

Jau kelerius metus vienas iš RRT prižiūrimų sektorių yra geležinkelių transporto, ir čia netrūksta iššūkių. 2019 m., įgyvendindami Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymą, siekėme prisidėti prie efektyvios viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo pertvarkos, kartu užtikrinant viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų nepriklausomumo ir finansinio skaidrumo priežiūrą, taip pat dalyvavome geležinkelių transporto srities tarptautinių organizacijų veikloje, kur siekiame perimti geriausią kitų šalių patirtį.

Reguliavimo funkcijoms atlikti yra reikalingi tinkami išteklių. Didžiausias RRT turtas ir vertybė yra čia dirbantys žmonės, bet taip pat labai svarbios mūsų sričiai yra techninės priemonės. Džiaugiamės, kad pernai Kaišiadorių rajone pradėjo veikti nauja, o Klaipėdoje buvo atnaujinta RRT stacionarioji radijo stebėsenos stotis, taip pat pradėjome darbus ir iki 2022 m. planuojame Kaune įrengti naują beaidę kamerą, praplėsti elektromagnetinio suderinamumo laboratoriją ir įkurti radijo ryšio įrenginių saugos laboratoriją. Žiūrėdami į ateitį, esame išsikėlę ir daugiau ambicingų tikslų.

O dabar kviečiu išsamiau susipažinti su RRT 2019 m. veiklos rezultatais šioje metinėje ataskaitoje.

*Pagarbiai
Feliksas Dobrovolskis*

RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS MISIJA IR STRATEGINIAI 1. TIKSLAI

MISIJA

Užtikrinti veiksmingą konkurenciją, investicijas, inovacijas ir patrauklių paslaugų įvairovę elektroninių ryšių, pašto, geležinkelių transporto, patikimumo užtikrinimo paslaugų srityse, taip pat viešojo sektoriaus duomenų teikimo atlyginimų pagrįstumą.

1 strateginis tikslas

Didinti veiksmingą konkurenciją elektroninių ryšių ir pašto srityse, užtikrinti efektyvų elektroninių ryšių išteklių naudojimą ir apsaugoti IRT ir pašto paslaugų naudotojų teises, taip spartinant skaitmeninės visuomenės plėtrą.

2 strateginis tikslas

Siekti, kad būtų sudarytos veiksmingos konkurencijos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje sąlygos ir būtų užkirsta galimybė viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, geležinkelio įmonėms (vežėjams), geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriams piktnaudžiauti savo įtaka geležinkelių transporto paslaugų rinkoje.

3 strateginis tikslas

Užtikrinti atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūrą.

2. RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS VEIKLA

reguliavimo sritys

ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ SEKTORIAUS REGULIAVIMAS

PAŠTO SEKTORIAUS REGULIAVIMAS

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOS REGULIAVIMAS

PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ PRIEŽIŪRA

ATLYGINIMŲ UŽ VALSTYBĖS DUOMENIS SKAIČIAVIMO PRIEŽIŪRA

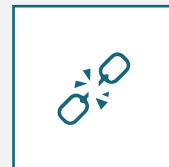
veiklos kryptys

ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS IR PRIEŽIŪRA

RADIJO SPEKTRO PRIEŽIŪRA

TINKLŲ VIENTISUMO PRIEŽIŪRA

VARTOTOJŲ TEISIŲ IR TEISĖTŲ INTERESŲ APSAUGA

APARATŪROS IR ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪRA

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

ŽALINGO INTERNETO TURINIO PREVENCIJA

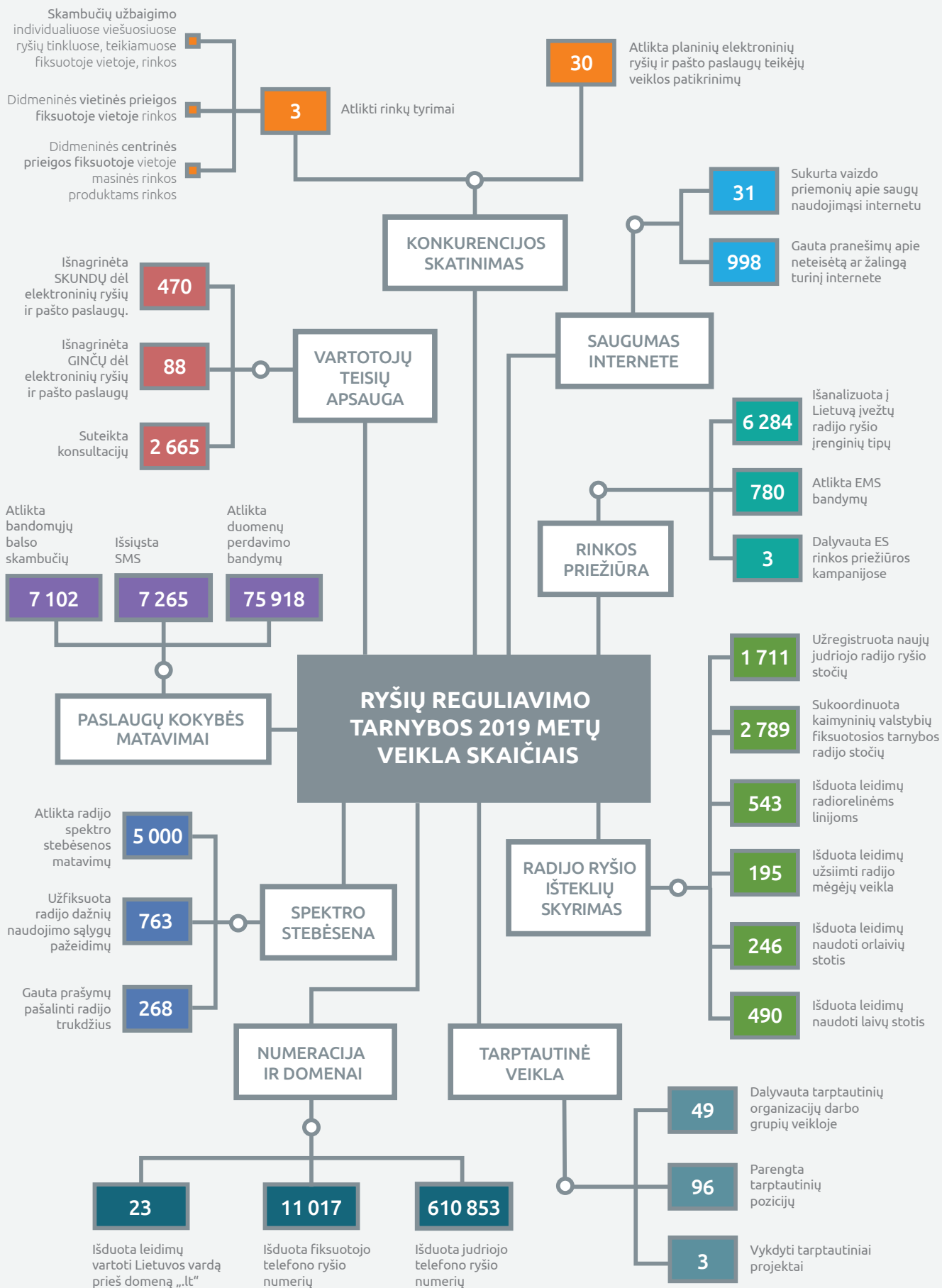
2001
STEIGIMO METAI

5
REGIONINIAI
PADALINIAI

~170
DARBUOTOJŲ

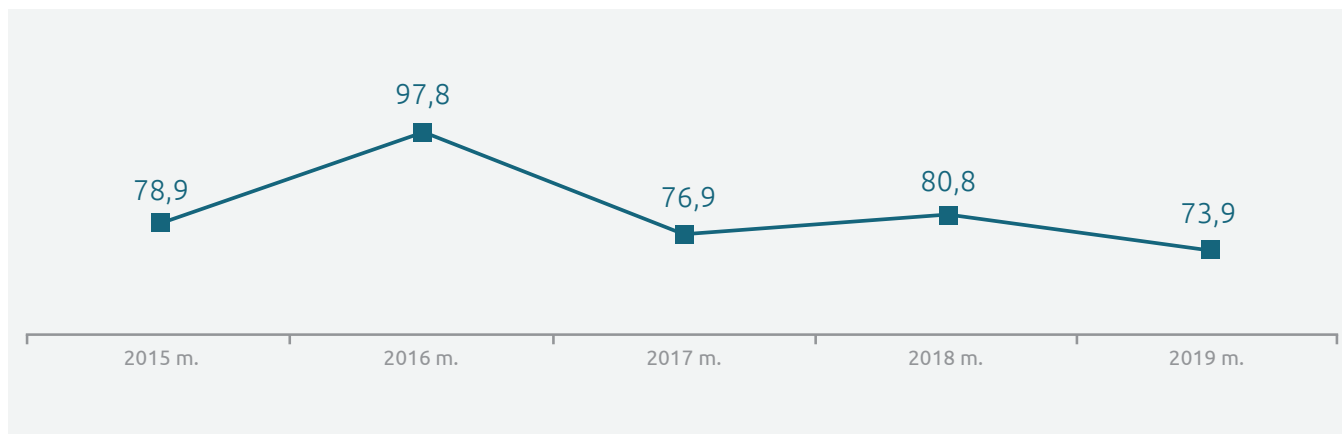
www.rrt.lt

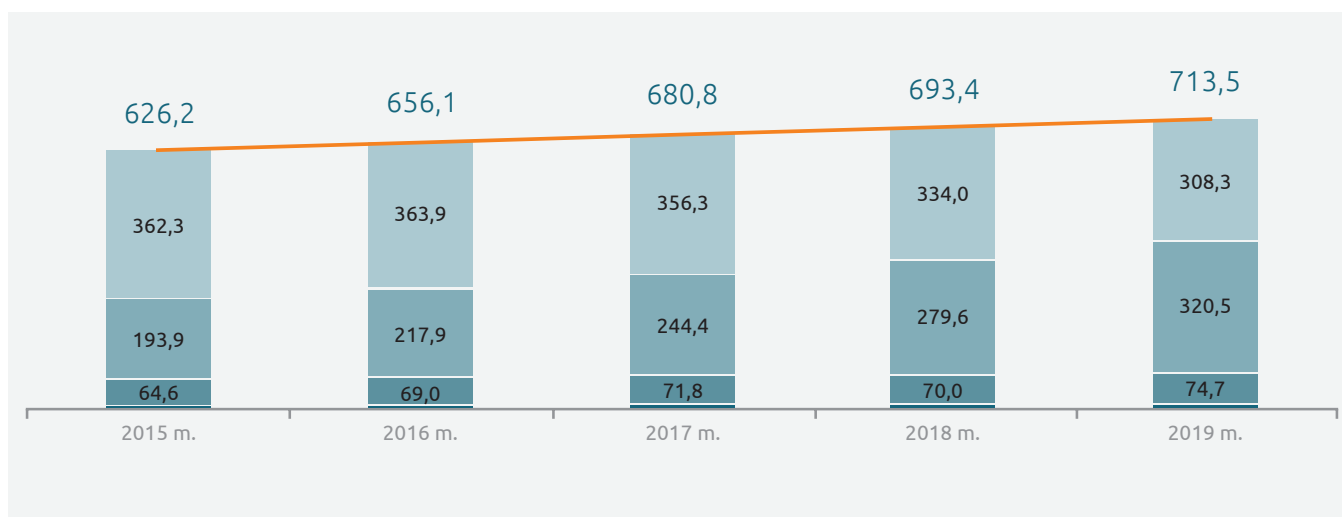
2.1. ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ SEKTORIUS

2019 m. pabaigoje elektroninių ryšių veiklą vykdė 121 ūkio subjektas (2018 m. – 117 ūkio subjektų). 2019 m. elektroninių ryšių rinkos dalyviai į elektroninių ryšių tinklo infrastruktūrą investavo 73,9 mln. Eur ir, palyginti su 2018 m., investicijos sumažėjo 8,5 proc. (žr. 1 pav.). Operatoriai daugiausia investavo į šviesolaidinio prieigos tinklo ir 4G tinklų infrastruktūros, kuria teikiamos duomenų perdavimo paslaugos, plėtrą.

1 pav. **Investicijų į elektroninių ryšių infrastruktūrą dinamika, mln. Eur, 2015–2019 m.**

2019 m. bendrosios elektroninių ryšių sektoriaus pajamos buvo 713,5 mln. Eur ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 2,9 proc. arba 20,1 mln. Eur (žr. 2 pav.). Elektroninių ryšių sektoriaus pajamų augimas tęsiasi penktus metus iš eilės. 2019 m. pirmą kartą pajamos, gautos iš duomenų perdavimo paslaugų teikimo, viršijo pajamas, gautas iš telefonijos paslaugų teikimo. Šios pajamos sudarė didžiausią elektroninių ryšių sektoriaus pajamų dalį, atitinkamai 44,9 proc. ir 43,2 proc. Pajamos, gautos teikiant televizijos ir radijo paslaugas, sudarė 10,5 proc., prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas – 1,4 proc.

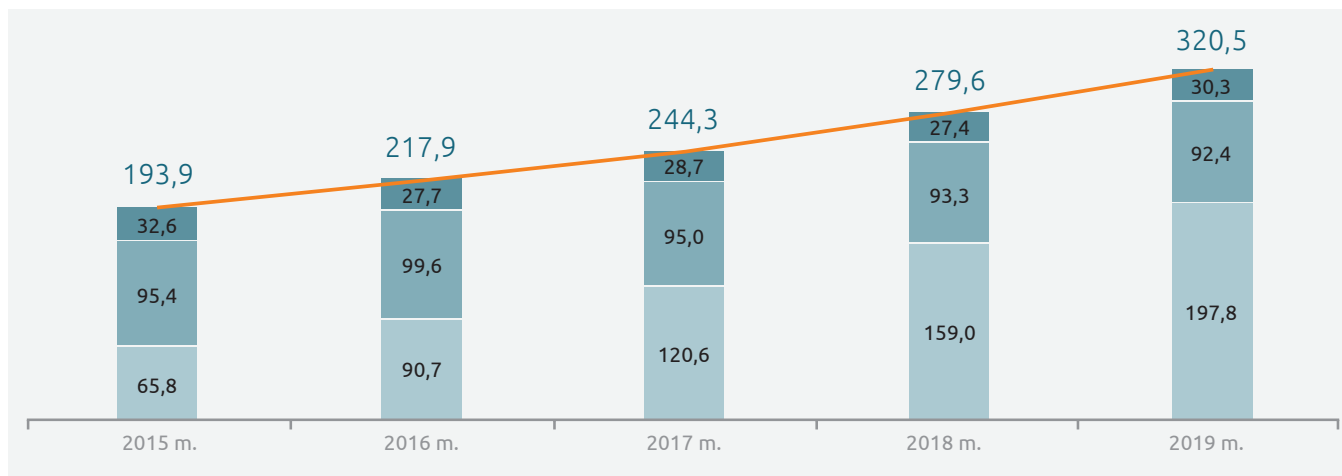

2 pav. **Elektroninių ryšių sektoriaus pajamų struktūra, mln. Eur, 2015–2019 m.**

- Prieiga prie fizinės infrastruktūros
- Televizija ir radijas
- Duomenų perdavimas
- Telefonija
- Visos pajamos

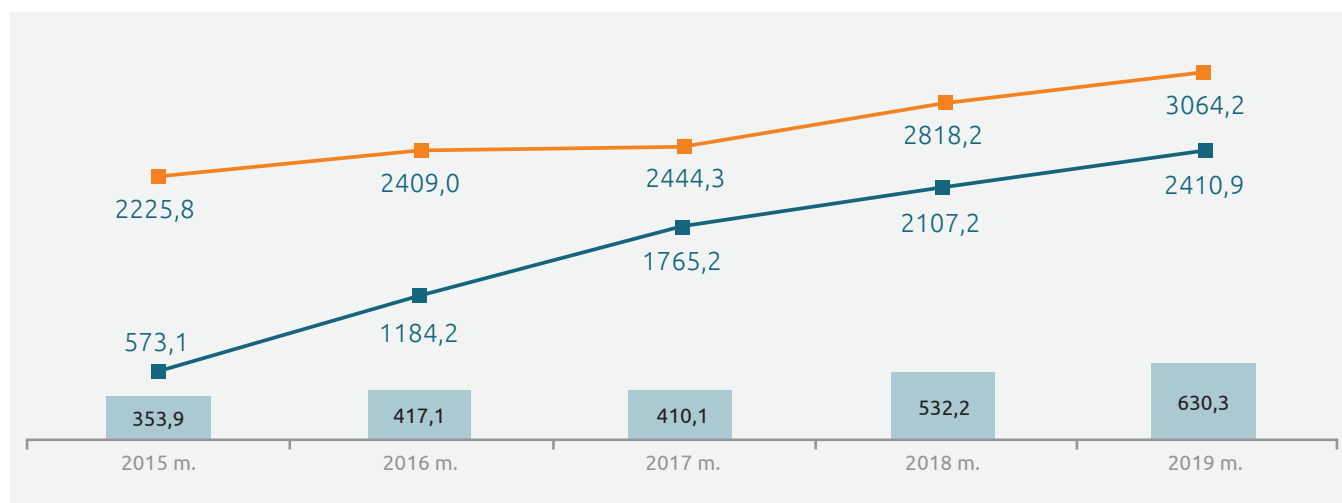
Duomenų perdavimo paslaugos. Duomenų perdavimo veikla yra viena iš svarbiausių elektroninių ryšių sektoriaus sudedamųjų dalių. 2019 m., palyginti su 2018 m., pajamos iš duomenų perdavimo paslaugų teikimo padidėjo 14,6 proc. ir sudarė 320,5 mln. Eur (žr. 3 pav.). Duomenų perdavimo paslaugas (mažmenines ir didmenines) galima suskirstyti į interneto prieigos paslaugas ir kitas duomenų perdavimo paslaugas. 2019 m., palyginti su 2018 m., mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikimo pajamos padidėjo 15,1 proc. ir siekė 290,2 mln. Eur, o pajamos iš didmeninių ir kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimo augo 10,6 proc. ir siekė 30,3 mln. Eur.

3 pav. Pajamos, gautos už duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2015–2019 m.

■ Didmeninės ir kitos duomenų perdavimo paslaugos
 ■ Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas
 ■ Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas
 ■ Visos pajamos

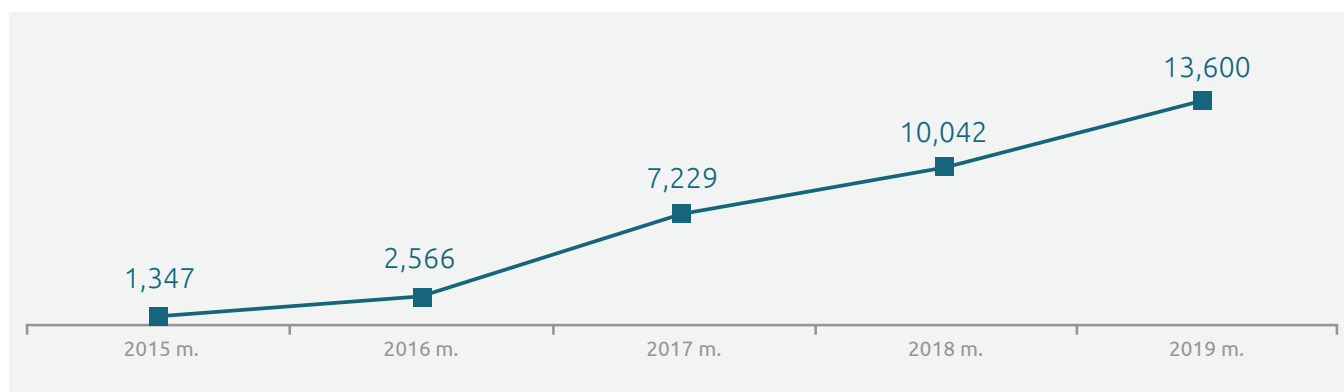
Vertinant mažmenines interneto prieigos paslaugas, 68,1 proc. arba 197,8 mln. Eur iš jų sudarė pajamos, gautos už interneto prieigos, naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugas. 2019 m., palyginti su 2018 m., šios pajamos padidėjo 24,4 proc. arba 38,8 mln. Eur. Pajamų augimą atspindi ir didėjantis aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigai teikti, ypač LTE paslaugoms, skaičius (žr. 4 pav.). Per metus aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius išaugo 246,0 tūkst. vienetų arba 8,7 proc., o naudojant LTE technologijas – 303,7 tūkst. arba 14,4 proc. 2019 m., palyginti su 2018 m., sparčiausiai augo mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas (interneto prieigos paslaugų teikimo planas „Data-only“) ir aktyvių SIM kortelių skaičius – 18,4 proc. (98,1 tūkst.).

4 pav. Interneto prieigos paslaugų, teikiamų judriojo ryšio technologijomis, abonentų skaičius, tūkst., 2015–2019 m.

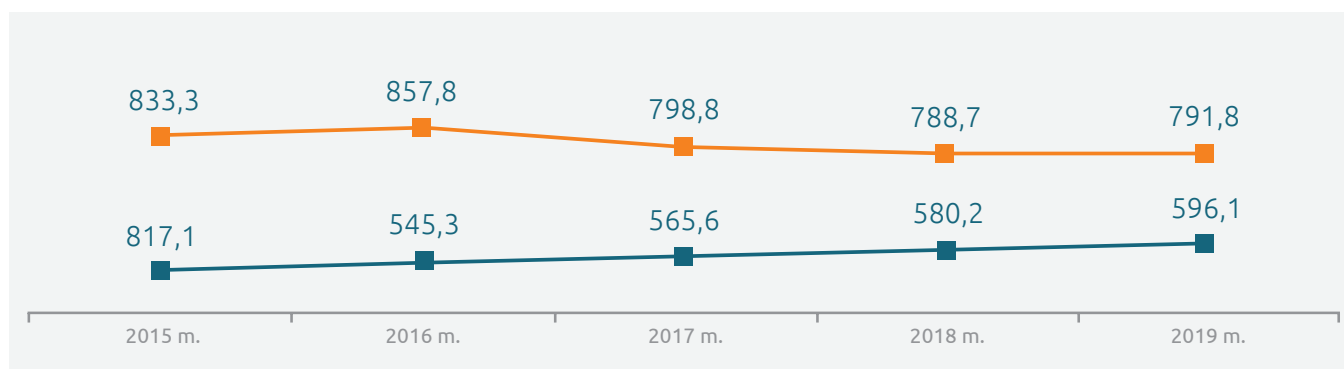
■ Data-only
 ■ LTE
 ■ Visos SIM kortelės su internetu

Interneto prieigos, naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugų augimą atspindi ir 2019 m., palyginti su 2018 m., 35,4 proc. išaugęs vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį, kuris sudarė 13 599,7 MB (žr. 5 pav.).

5 pav. **Vieno paslaugų gavėjo per mėnesį išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis, MB, 2015–2019 m.**

Perėjimas prie judriojo ryšio technologijos (LTE) turėjo įtakos interneto prieigos abonentų, naudojančių fiksuotojo ryšio technologijas, skaičiui. 2019 m., palyginti su 2018 m., plačiajuosčio interneto prieigos paslaugų, teikiamų fiksuotojo ryšio technologijomis, abonentų skaičius neženkliai padidėjo – 3,1 tūkst. arba 0,4 proc. (žr. 6 pav.). 2019 m. šviesolaidinės ryšio linijos (FTTx) Lietuvoje išliko pagrindine interneto prieigos paslaugų, teikiamų fiksuotojo ryšio technologijomis, teikimo technologija. 2019 m. duomenimis, Lietuvoje buvo 596,1 tūkst. šviesolaidinių ryšio linijų, t. y. 15,9 tūkst. linijų arba 2,7 proc. daugiau nei 2018 m.

6 pav. **Interneto prieigos paslaugų, teikiamų fiksuotojo ryšio technologijomis, abonentų skaičius, tūkst., 2015–2019 m.**

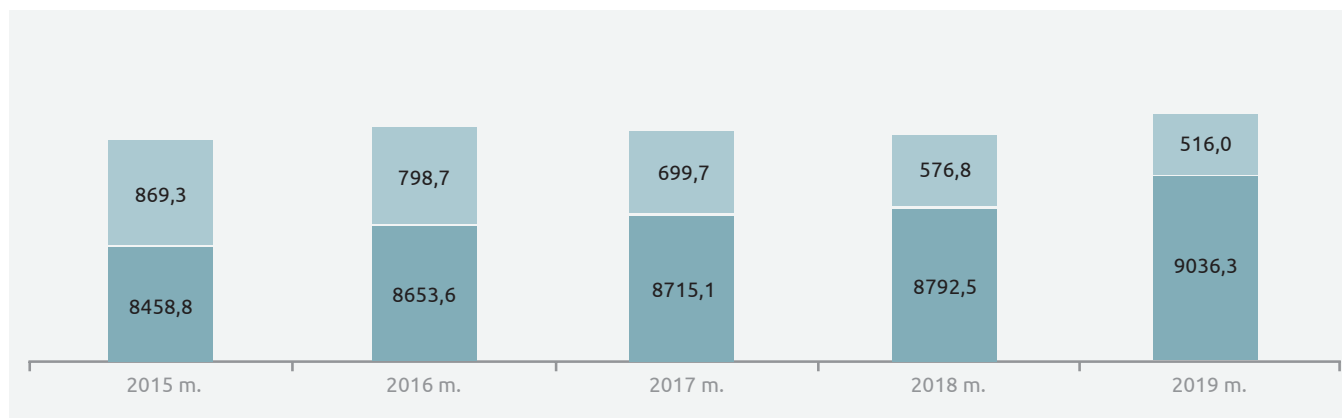
■ Iš viso
■ Iš jų FTTx

Vertinant abonentų struktūrą pagal naudojamas technologijas, 75,3 proc. interneto prieigos paslaugų abonentų naudojami šviesolaidiniais ryšio linijomis. Šios technologijos rinkos dalis per metus padidėjo 1,7 procentinio punkto, o xDSL technologija, kuri yra antroje vietoje pagal populiarumą, teikiamų interneto prieigos paslaugų abonentų dalis sumažėjo 1,1 procentinio punkto ir siekė 15,7 proc. (124,5 tūkst.). Belaidžio ryšio technologijomis teikiamų interneto prieigos paslaugų abonentų dalis sudarė – 5,7 proc. (44,8 tūkst.), kabelinės televizijos tinklais – 2,6 proc. (20,6 tūkst.).

30 Mb/s ir didesnės spartos interneto prieigos paslaugos buvo teikiamos šviesolaidiniais ryšio linijomis (FTTx), kabelinės televizijos tinklais, naudojant DOCSIS 3.0 technologiją, ir kitomis linijomis (vietiniais tinklais LAN). Per metus abonentų, kuriems užtikrinama 30 Mb/s ir didesnė duomenų perdavimo sparta, skaičius padidėjo 4,0 proc. 2019 m. gruodžio 31 d. 77,9 proc. fiksuotojo plačiajuosčio ryšio abonentų naudojami 30 Mb/s ir didesne interneto sparta, tarp jų 48,7 proc. naudojami 100 Mb/s ir didesne interneto sparta.

Telefono ryšys. Aktyvių abonentų identifikavimo kortelių (SIM kortelių), naudojamų viešosioms judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti, skaičius¹ per 2019 m., palyginti su 2018 m., sumažėjo nuo 3 764,7 tūkst. iki 3 704,3 tūkst. arba 1,6 proc. Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius per 2019 m., palyginti su 2018 m., sumažėjo nuo 426,5 tūkst. iki 367,8 tūkst. arba 13,8 proc.

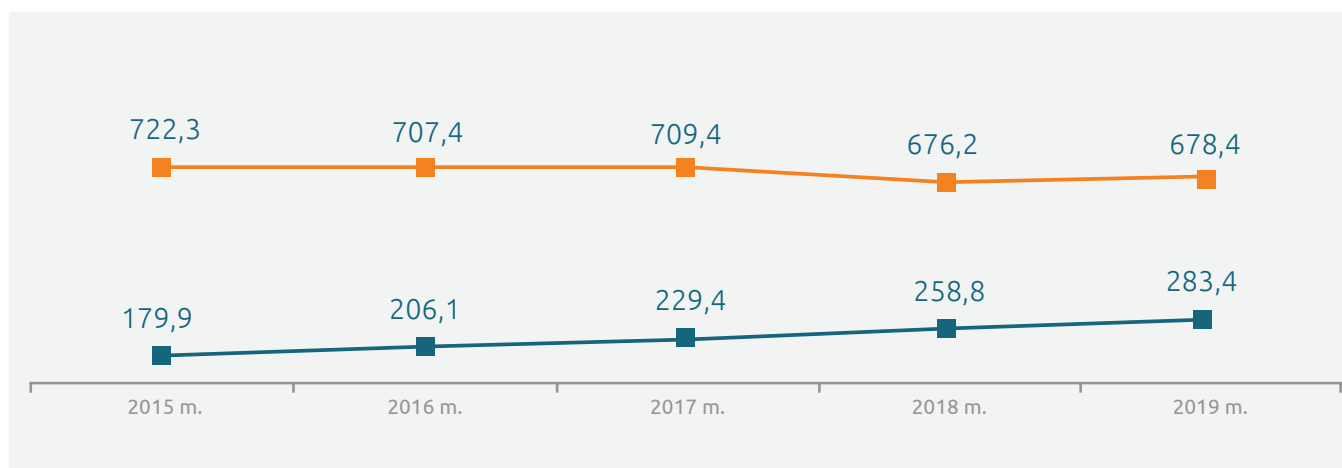
Vertinant naudojimąsi telefono ryšio paslaugomis, 2019 m. matoma panaši tendencija kaip ir praėjusiais metais: 2019 m. inicijuotų pokalbių trukmė, palyginti su 2018 m., Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose padidėjo 2,8 proc. ir buvo 243,8 mln. min. ilgesnė, tačiau fiksuotojo telefono ryšio tinkluose sumažėjo 10,5 proc. ir buvo 60,8 mln. min. (žr. 7 pav.).

7 pav. **Inicijuotų pokalbių trukmė, mln. min., 2015–2019 m.**

■ Judriojo telefono ryšio
■ Fiksuotojo telefono ryšio

Televizija. 2019 m. pabaigoje mokamos televizijos abonentų skaičius siekė 678,4 tūkst., ir tai buvo 0,3 proc. daugiau nei 2018 m. pabaigoje (žr. 8 pav.). Tam įtakos turėjo augantis IPTV (*angl. Internet Protocol Television*) abonentų skaičius – tokias paslaugas teikė 22 bendrovės, o šiuo būdu televizijos programas žiūrėjo 41,8 proc. visų mokamos televizijos abonentų arba 283,4 tūkst. (palyginti su 2018 m. duomenimis, abonentų skaičius išaugo 9,5 proc.). Nors populiariausiomis mokamos televizijos paslaugomis išliko kabelinės televizijos tinklais teikiamos televizijos paslaugos – šią televiziją 2019 m. rinkosi 49,0 proc. visų mokamos televizijos abonentų arba 332,2 tūkst., tačiau per metus jų skaičius sumažėjo 5,1 proc. arba 18,0 tūkst.

8 pav. **Mokamos televizijos abonentų skaičius, tūkst., 2015–2019 m.**

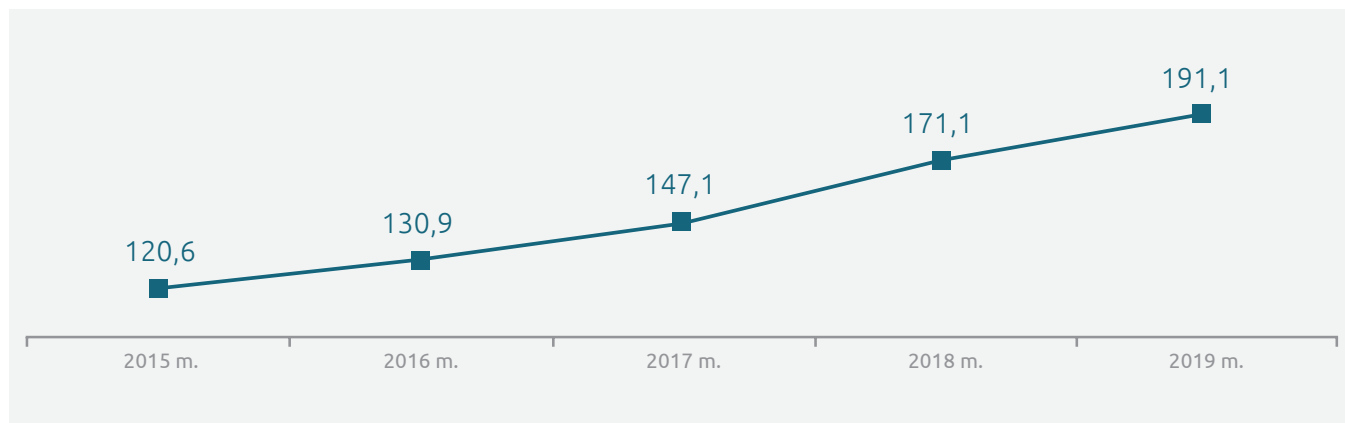
■ Iš viso
■ Iš jų IPTV

¹ Į šį skaičių nėra įtrauktos SIM kortelės, naudojamos interneto prieigos paslaugoms teikti, kai taikomas ne viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų, o interneto prieigos paslaugų mokėjimo planas, taip pat SIM kortelės, naudojamos tik M2M paslaugoms teikti.

2.2. PAŠTO SEKTORIUS

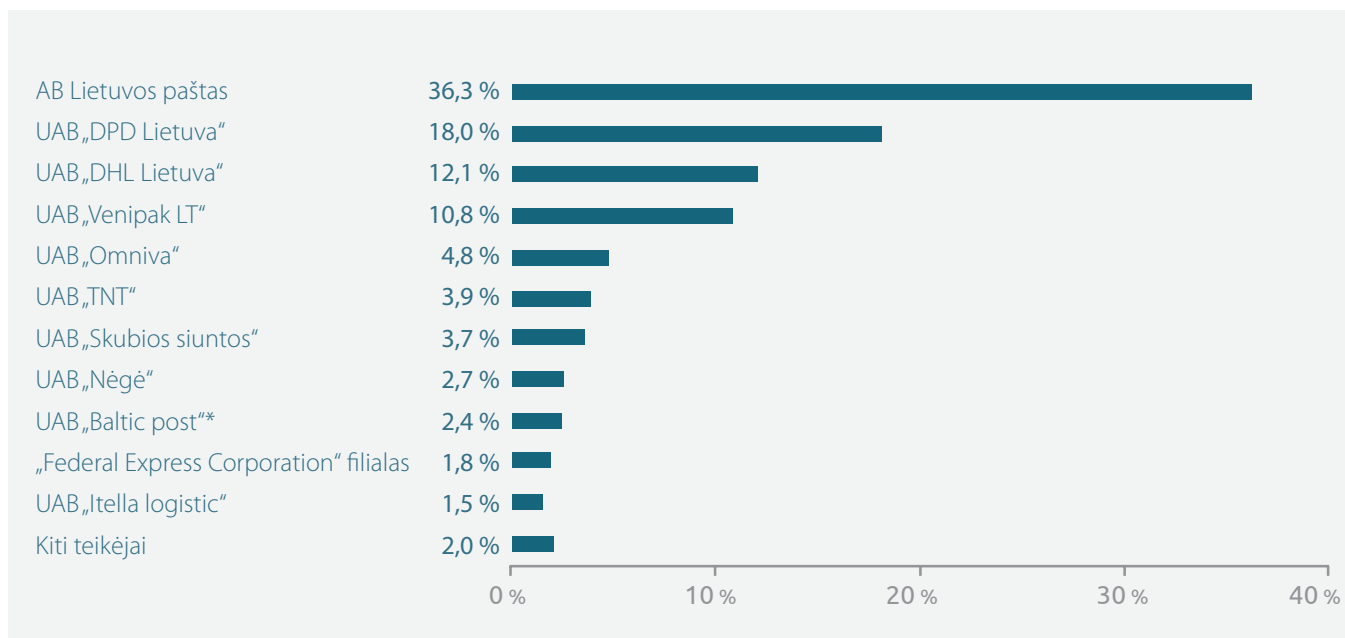
2019 m. pabaigoje pašto paslaugas teikė 48 juridiniai asmenys, t. y. 3 pašto paslaugas teikėjais daugiau nei 2018 m. pabaigoje.

Bendra pašto rinka apima korespondencijos, siuntinių siuntimą ir pristatymą bei kitas pašto paslaugas. Vertinant pagal pajamas, 2019 m., palyginti su 2018 m., bendroji pašto rinka išaugo 11,7 proc. (20 mln. Eur) ir pasiekė 191,1 mln. Eur (žr. 9 pav.). Šios pajamos augo visu 2015–2019 m. laikotarpiu.

9 pav. **Pajamos, gautos už pašto paslaugas teikimą, mln. Eur, 2015–2019 m.**

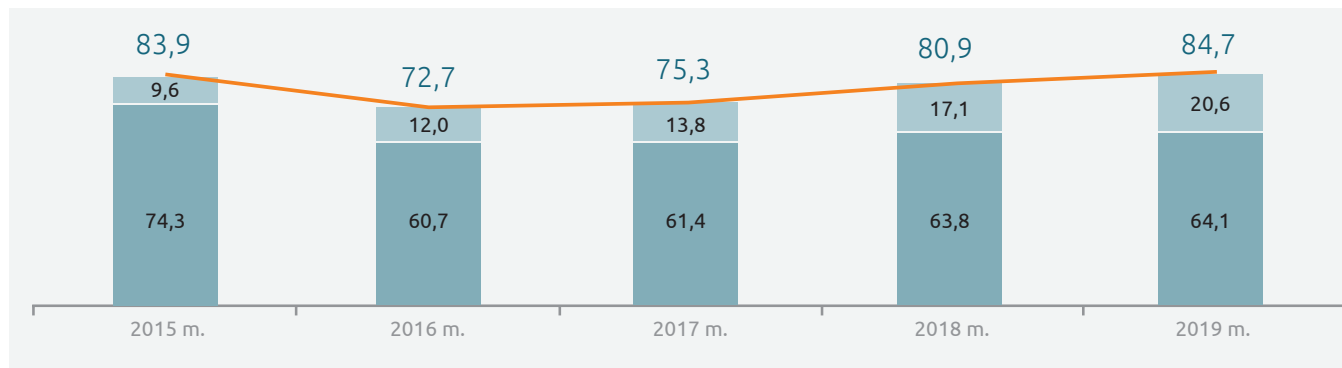
Didžiausią pašto rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, užėmė AB Lietuvos paštas (žr. 10 pav.). Jo rinkos dalis per metus išaugo 2,8 procentinio punkto.

10 pav. **Pašto rinkos dalyvių užimamos rinkos dalys vertinant pagal pajamas, proc., 2019 m.**

* UAB „Baltic Post“ 2019 m. III ketvirtį buvo prijungta prie AB Lietuvos pašto

Pastaruoju metu tiek šalies viduje, tiek ir tarptautiniu mastu sparčiai didėja elektroninės prekybos apimtys, kurios tiesiogiai susijusios su pašto siuntų srauto augimu. Pašto siuntų skaičius 2019 m., palyginti su 2018 m., išaugo 4,7 proc. arba 3,8 mln. vnt. (žr. 11 pav.). Pastaraisiais metais stebima tendencija, kad siuntiniai sudaro vis didesnę visų pašto siuntų dalį (2017 m. – 18,4 proc., o 2018 m. – 21,1 proc., 2019 m. – 24,3 proc.). Pašto siuntinių skaičius per 2019 m. išaugo 20,3 proc. arba 3,5 mln. vnt. Korespondencijos rinka, vertinant pagal siuntų kiekį, sudaro 75,7 proc. visų pašto siuntų. Per 2019 m. korespondencijos siuntų skaičius išaugo 0,5 proc. arba 0,3 mln. vnt.

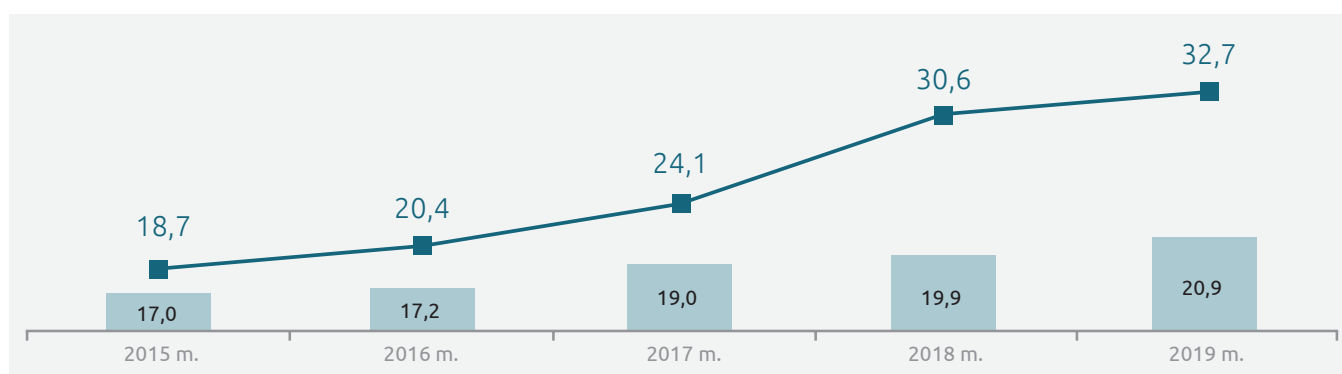
11 pav. Bendras pašto siuntų skaičius, mln. vnt., 2015–2019 m.

■ Korespondencijos siuntos
■ Pašto siuntiniai
■ Pašto siuntų skaičius

Tarptautinių siuntų kiekis 2019 m. sudarė 32,7 proc. visų pašto siuntų arba 27,7 mln. vnt. Korespondencijos siuntos sudarė 77,2 proc. visų tarptautinių siuntų arba 21,4 mln. vnt. ir, palyginti su 2018 m., išaugo 10,0 proc. arba 1,9 mln. vnt. Tarptautinių pašto siuntinių skaičius 2019 m., palyginti su 2018 m., išaugo 28,1 proc. arba 1,4 mln. vnt. ir siekė 6,3 mln. vnt. Vidaus siunčiamųjų siuntų kiekis išaugo 0,9 proc. ir siekė 57,0 mln. vnt. Korespondencijos siuntos sudarė 75,0 proc. visų vidaus siunčiamųjų korespondencijos siuntų arba 42,7 mln. vnt. ir, palyginti su 2018 m., sumažėjo 3,6 proc. arba 1,6 mln. vnt. Vidaus siunčiamųjų pašto siuntinių skaičius 2019 m., palyginti su 2018 m., išaugo 17,2 proc. arba 2,1 mln. vnt. ir siekė 14,3 mln. vnt.

Universaliąją pašto paslaugą Lietuvoje teikia AB Lietuvos paštas. Ši paslauga itin svarbi atokių gyvenamųjų vietovių gyventojams, kuriems suteikiama galimybė siųsti ir gauti įvairius pašto siuntinius ar korespondencijos siuntas.

Universaliosios pašto paslaugos kiekis. 2019 m. buvo išsiųsta ir gauta 20,9 mln. universaliosios pašto paslaugos vienetų ir tai buvo 5,1 proc. daugiau nei 2018 m. (žr. 12 pav.). Universaliosios pašto paslaugos vienetų skaičiaus augimas matomas visu nagrinėjamu 2015–2019 m. laikotarpiu. Tarptautinių siuntų kiekis 2019 m. sudarė 81,6 proc. visų pašto siuntų universaliosios paslaugos segmente arba 17,0 mln. vnt. ir, palyginti su 2018 m., išaugo 9,5 proc. arba 1,5 mln. vnt.

12 pav. Suteiktos universaliosios pašto paslaugos mastas, mln. vnt. ir pajamos, mln. Eur, 2015–2019 m.

■ Pašto siuntų kiekis
■ Pajamos

Pajamos. Pajamos iš universaliosios pašto paslaugos teikimo 2019 m. siekė 32,7 mln. Eur ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 6,6 proc. Pajamų augimui įtakos turėjo tebesitęsiantis elektroninės prekybos augimas.

2.3. GELEŽINKELIŲ SEKTORIUS

2019 m. pabaigoje geležinkelio kelių ilgis buvo 1911 km, iš jų 152 km sudarė elektrifikuoti keliai.

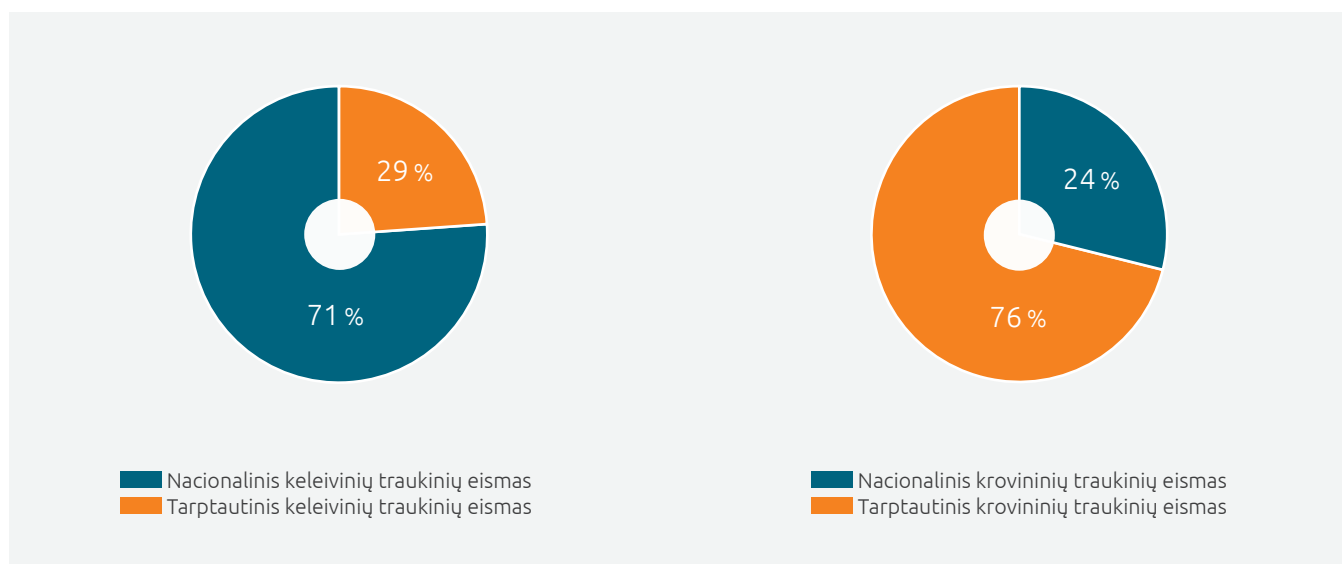
2019 m. pervežtų keleivių skaičius išaugo 6,7 %, o pervežtų krovinių kiekis sumažėjo 2,8 % (žr. 13 pav.).

13 pav. **Pervežtų keleivių skaičiaus ir krovinių kiekio dinamika 2017–2019 m.**

■ Pervežtų krovinių kiekis (mln. t)
■ Pervežtų keleivių skaičius (mln. vnt.)

2019 m. keleivinių traukinių eismo, kuris, palyginti su 2018 m., padidėjo 2,4 %, didžiąją dalį sudarė nacionalinių keleivinių traukinių eismas, o krovinių traukinių eismo, kuris, palyginti su 2018 m., sumažėjo 4,1%, – tarptautinis krovinių traukinių eismas (14 pav.).

14 pav. **Keleivinių ir krovinių traukinių eismo pasiskirstymas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu 2019 m.**

KONKURENCIJOS SKATINIMAS

3. ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ IR PAŠTO SEKTORIUOSE

3.1. KONKURENCIJA ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ SEKTORIUJE. RINKŲ TYRIMAI

RRT atliekamų rinkų tyrimų tikslas – įvertinti, ar konkurencija tam tikroje elektroninių ryšių rinkoje yra veiksminga, ir jei ji nėra veiksminga, neleisti susidaryti galimybėms piktnaudžiauti įtaka toje rinkoje.

3

Tiek pabaigta
rinkos tyrimų
2019 m.

Pabaigtas **Skambučių užbaigimo** individualiuose viešuosiuose ryšių tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, rinkos tyrimas. Tyrimo metu nustatyta, kad ūkio subjektai UAB „CSC Telecom“, UAB „Ecofon“, AB „Lietuvos geležinkeliai“, UAB „Mediafon carrier services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras ir „Telia Lietuva“, AB, savo viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose teikia skambučių užbaigimo paslaugas ir turi didelę įtaką rinkoje. Bendrovei „Telia Lietuva“ nustatyti prieigos suteikimo, nediskriminavimo, skaidrumo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimai. Likusiems šešiems ūkio subjektams nustatyti prieigos suteikimo ir kainų kontrolės įpareigojimai. Visiems operatoriams nustatytas kainų kontrolės įpareigojimas siekiant įgyvendinti nuostatą, reglamentuojančią, kad skambučių užbaigimo kaina nuo 2019 m. liepos 1 d. neturi būti didesnė nei 0,09 Eur už minutę. Rinkos tyrimo rezultatai skelbiami Tarpybos interneto svetainėje.

Pabaigti Didmeninės **vietinės prieigos fiksuotoje vietoje** ir Didmeninės **centrinės prieigos fiksuotoje** vietoje masinės rinkos produktams rinkų tyrimai. Šių rinkų tyrimų rezultatai parodė, kad „Telia Lietuva“, AB, išlieka subjektu, turinčiu didelę įtaką rinkose, todėl bendrovei RRT nustatė prieigos suteikimo, nediskriminavimo, skaidrumo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos bei sąnaudų atskyrimo įpareigojimus. Taikomi įpareigojimai sudarys galimybes kitiems operatoriams nediskriminacinėmis sąlygomis gauti prieigą prie „Telia Lietuva“, AB, valdomo viešojo fiksuotojo ryšio tinklo bei naudojantis šia prieiga teikti mažmenines elektroninių ryšių paslaugas: interneto prieigos ar mokamos televizijos paslaugas.

2019 m. parengti Vartotojams ir paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus¹, teikiamos prieigos prie viešojo telefono ryšio tinklo fiksuotoje vietoje, rinkos tyrimo ataskaitos ir kitų susijusių dokumentų projektai, kurie paskelbti viešajai konsultacijai iki 2020 m. kovo mėn.

2019 m. pradėtas ir yra tęsiamas Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimas – parengta rinkos tyrimo ataskaita, ji tikslinama pagal darbo grupės pateiktas pastabas.

2019 m. pradėtas Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimas, kurio metu 14 ūkio subjektų pateikė užpildytas rinkos tyrimo anketas.

3.2. ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ KODEKSO PERKĖLIMAS Į NACIONALINĘ TEISĘ

2019 m.

Intensyvus Elektroninių ryšių kodekso perkėlimo į LR nacionalinę teisę laikotarpis.

2018 m. gruodžio 11 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas. Siekiant efektyvesnio teisinio Europos elektroninių ryšių rinkos reguliavimo, kuris atitiktų šiuolaikinių technologijų ir rinkų ypatumus, sparčiai augantį internetinių paslaugų ir didelio pralaidumo 5G ryšio tinklų poreikį, Elektroninių ryšių kodeksas konsoliduoja ir pakeičia iki šiol galiojusias keturias 2002 m. ES direktyvas, kurios buvo ryšių sektoriaus baziniai dokumentai Europoje.

ES valstybės narės Elektroninių ryšių kodekso nuostatas į nacionalinę teisę turi perkelti iki 2020 m. gruodžio 21 d. Atsižvelgiant į tai, 2019 m. vyko intensyvūs Elektroninių ryšių kodekso perkėlimo į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę darbai, pirmiausia susiję su įstatymų bazės peržiūra ir tobulinimu: detalai peržiūrėtas elektroninių ryšių reguliavimo pagrindą sudarantis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas ir parengta nauja jo redakcija (toliau – Elektroninių ryšių įstatymo projektas), taip pat parengti susijusių įstatymų pakeitimų projektai. Siekiant užtikrinti ES mastu nustatyto teisinio reglamentavimo perkėlimo į nacionalinę teisę atvirumą, skaidrumą ir sudaryti galimybę visiems suinteresuotiems asmenims pareikšti nuomonę dėl numatomo teisinio reguliavimo, dėl Elektroninių ryšių įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimų projektų, buvo viešai konsultuojamasi su ministerijomis, rinkos dalyviais, kitais suinteresuotais asmenimis. Gauta pastabų ir (ar) pasiūlymų iš 9 ministerijų bei kitų valstybės institucijų ir 3 rinkos dalyvių, kurių pagrindu buvo tobulinami su Elektroninių ryšių kodekso perkėlimu susiję Lietuvos Respublikos įstatymų pakeitimų projektai. Atitinkamai bus peržiūrėti įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai, kad jų nuostatos būtų suderintos su Elektroninių ryšių kodekso ir pasikeitusių Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatomis.

¹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymu, vartotojas – fizinis asmuo, kuris naudojasi ar pareiškia norą naudotis viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis nesujusiems su jo amatu, verslu ar profesija tikslams, tai yra vartotojo asmeniniams, šeimos ar namų ūkio poreikiams tenkinti.

3.3. ES REGLAMENTO DĖL TARPTAUTINIŲ SIUNTINIŲ PRISTATYMO ĮGYVENDINIMAS

Naujasis tarptautinių siuntinių reglamentas įpareigoja RRT stebėti rinką, rinkti iš siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų statistinę informaciją, taip pat vertinti universaliųjų pašto paslaugų teikėjo AB Lietuvos pašto tarifų preinamumą.

13

Tiek Lietuvos pašto paslaugos teikėjų turi vadovautis Reglamento nuostatomis.

2018 m. gegužės 22 d. įsigaliojo 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/644 dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų (toliau – Reglamentas). Esminiai Reglamento tikslai:

- paskatinti e. prekybą ES bendrojoje rinkoje;
- sumažinti tarifus, taikomus asmenims ir mažoms įmonėms, bei nepagrįstus jų skirtumus tarp ES valstybių narių;
- didinti tarptautinių siuntinių pristatymo tarifų skaidrumą ir suteikti galimybę palyginti kainas visoje ES.

Reglamento² nuostatos taikomos siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams: skubių siuntų ir kurjerių paslaugų teikėjams, taip pat tarpininkams, paslaugų teikėjams, kurie įsisteigę daugiau nei vienoje ES valstybėje narėje. RRT 2019 m. nustatė 13 pašto paslaugos teikėjų, kurių vykdoma pašto paslaugos teikimo veikla patenka į Reglamento priežiūros sritį. RRT surengė susitikimą, kurio metu siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams buvo paaiškintos pagal Reglamentą tenkančios pareigos.

2019 m. sausio 31 d. siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai pateikė Reglamento 5 straipsnyje nurodytą informaciją apie tarifus. RRT, įvertinusi tarifų atitiktį Reglamento reikalavimams, informaciją apie tarptautinių siuntinių tarifus 2019 m. vasario 28 d. pateikė Europos Komisijai. Siekdama tarifų skaidrumo, Europos Komisija paskelbė visų ES šalių siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų tarifus savo svetainės EUROPA specialiojoje dalyje https://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/parcel-delivery/public-tariffs-cross-border_en.

RRT, įgyvendindama Reglamento 4 straipsnio reikalavimus, iš siuntinių paslaugų teikėjų surinko duomenis apie tarptautinių siuntinių pristatymo rinką už 2018 m. Bendras į Lietuvą iš užsienio šalių atsiųstų siuntinių skaičius 2018 m. buvo 16 636 tūkst. vnt., o bendras išsiųstų į užsienio šalis siuntinių skaičius – 3 035 tūkst. vnt. Surinkti duomenys atskleidė, kad Lietuvos vartotojai 5,5 karto daugiau gauna siuntinių iš užsienio šalių arba siunčia daiktus Lietuvoje, nei kad išsiunčia iš Lietuvos į kitas šalis. Gaunamų siuntinių iš ES ir iš trečiųjų šalių apyvarta 2018 m. sudarė 36 891 tūkst. Eur, išsiunčiamų siuntinių į ES ir į trečiąsias šalis apyvarta – 36 778 tūkst. Eur. Asmenų, dirbusių siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams skaičius 2019 m. buvo 5 883.

RRT svetainėje skelbiama aktuali informacija Reglamento įgyvendinimo klausimais.

² Reglamentas netaikomas teikėjams, kurių darbuotojų skaičius mažesnis nei 50, išskyrus atvejus, kai paslaugų teikėjai veikia daugiau nei vienoje ES valstybėje narėje.

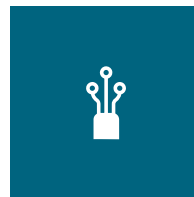
3.4. ŪKIO SUBJEKTAMS NUSTATYTŲ ĮPAREIGOJIMŲ VYKDYMO PRIEŽIŪRA

Atlikti „Telia Lietuva“, AB, ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centro 2018 m. sąnaudų apskaitos sistemų ir apskaitos atskyrimo auditai.

Patikrinta, ar AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, teikdamas paslaugas VŠĮ Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai, laikėsi atitinkamų teisės aktų reikalavimų.

Atliktas VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ teikiamų viešųjų didmeninių sparčiojo plačiajuosčio ryšio paslaugų tarifų patikrinimas.

2019 m. RRT, skatindama konkurenciją, vykdė didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams nustatytų įpareigojimų laikymosi priežiūrą.³ 2019 m. buvo **atlikti „Telia Lietuva“, AB, ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centro 2018 m. sąnaudų apskaitos sistemų ir apskaitos atskyrimo auditai.**

Rezultatas. AB Lietuvos radijo ir televizijos centro audito išvadoje auditoriai pateikė nuomonę, kad ūkio subjekto parengtos 2018 m. sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo ataskaitos po atliktų koregavimų visais reikšmingais atžvilgiais atitinka teisės aktų reikalavimus, bei pateikė pastabą dėl neefektyvios vidaus kontrolės, rankiniu būdu suvedant duomenis į sąnaudų paskirstymo sistemą (buvo identifikuotos duomenų perkėlimo klaidos). „Telia Lietuva“, AB, audito auditorius nurodė, kad negalėjo įsitikinti, ar apsauginių vamzdelių ilgalaikio turto atskyrimas ir su tuo susijusios sąnaudos tinkamai priskiriamos ryšių kabelių kanalų sistemai, nes „Telia Lietuva“, AB, tik nuo 2017 m. (atsižvelgusi į 2017 m. atlikto audito už 2016 m. metu nustatytus trūkumus dėl netinkamo apsauginių vamzdelių sąnaudų skaičiavimo) renka informaciją apie apsauginių vamzdelių atskyrimą. Taip pat buvo nustatyti neatitikimai Reguluojamų paslaugų plėtros, palaikymo, pardavimo sąnaudų centro sąnaudų mėnesiniame paskirstyme. Dėl faktinių įrodymų stokos buvo pateikta sąlyginė auditoriaus išvada dėl sąnaudų paskirstymo pažeidžiant Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Sąnaudų apskaitos taisyklės) nuostatas.

Po abiejų auditų buvo pateiktos šios rekomendacinio pobūdžio pastabos:

1. AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui auditoriai rekomendavo labiau automatizuoti ataskaitų rengimo procesą, t. y. įsigyti atitinkamą programinę įrangą, integruoti ryšius tarp AB Lietuvos radijo ir televizijos centro įdiegtų ir naudojamų sistemų ar importuojamų darbo failų, plačiau išnaudoti finansų ir verslo valdymo sistemos „Navision“ galimybes, taip užtikrinant metinėje ataskaitoje pateikiamos informacijos patikimumą.
2. Auditoriai rekomendavo „Telia Lietuva“, AB, statistikos rodiklių pokyčių analizę atlikti bent kartą per ketvirtį, taip pat pasitvirtinti vidaus kontrolės procedūrą, kurioje būtų numatytas pradinės statistikos arba pradinių nešiklių duomenų įkėlimo į ABCM sistemą teisingumo tikrinimas ne tik pirmajame, bet ir paskutiniame etape. Papildomai buvo rekomenduota pakoreguoti bendrųjų sąnaudų paskirstymą paslaugoms, atkreipiant dėmesį į nepagrįstai 2018 m. sumažėjusias tiesiogines sąnaudas.

Atsižvelgdama į auditų rezultatus, RRT kreipėsi į abu ūkio subjektus su prašymais pašalinti auditų metu nustatytus trūkumus. Audito išvados skelbiamos RRT svetainėje.

2019 m. taip pat buvo **patikrinta, ar AB Lietuvos radijo ir televizijos centras tinkamai atskyrė VŠĮ Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai teikiamas paslaugas nuo kitų paslaugų, ar sąnaudos šioms paslaugoms buvo paskirstytos teisingai, ar kainos nebuvo didesnės, nei nustatyta teisės aktuose.**

³ RRT tikrina ir vertina, kaip didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintys ūkio subjektai vykdo jiems nustatytus skaidrumo, nediskriminavimo, prieigos suteikimo ir kainų kontrolės įpareigojimus.

Rezultatas. Patikrinimo metu neatitikimų nenustatyta, tačiau auditoriai rekomendavo, kad AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, siekdamas tinkamai vykdyti teisės aktuose nurodytą reikalavimą dėl informacijos apie praėjusių ataskaitinių metų sąnaudų apskaitos ir apskaitos, kuri turi būti teikėjo lėšomis patikrinta audito ir pateikta RRT, atskyrimo, turėtų samdyti nepriklausomą auditorių, turintį teisę pateikti nepriklausomo auditoriaus išvadą ir parengti audito ataskaitą, o ne auditą atlikti pats. LR susisiekimo ministerijai RRT pateikė patikrinimo išvadą, kurioje nurodyta, kad AB Lietuvos radijo ir televizijos centro pajamos, gautos už VŠĮ Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai suteiktas paslaugas, buvo 4,3 proc. mažesnės už patirtas šių paslaugų teikimo sąnaudas.

2019 m. RRT įvertino VŠĮ „Plaćiajuostis internetas“ planuojamus tvirtinti valstybės plėtojamų viešųjų didmeninių sparčiojo plaćiajuosčio ryšio paslaugų, teikiamų vietovėse, kuriose kitos sparčiojo plaćiajuosčio ryšio infrastruktūros nėra ar nėra konkurencijos teikiant šias paslaugas, tarifus.

Rezultatas. RRT pateikė LR susisiekimo ministerijai išvadą, kad VŠĮ „Plaćiajuostis internetas“ planuojami tvirtinti sparčiojo plaćiajuosčio ryšio paslaugų tarifai atitinka Valstybės plėtojamų viešųjų didmeninių sparčiojo plaćiajuosčio ryšio paslaugų, teikiamų vietovėse, kuriose kitos sparčiojo plaćiajuosčio ryšio infrastruktūros nėra ar nėra konkurencijos teikiant šias paslaugas, tarifų apskaičiavimo metodikos reikalavimus.

3.5. TELEFONO RYŠIO NUMERIO PERKĖLIMO PASLAUGA

Numerio perkėlimo paslauga suteikia vartotojams galimybę pakeisti paslaugų teikėją, atsižvelgiant į teikiamų paslaugų kokybę ir įvairovę, kainas, lojalumo sistemas, aptarnavimo patrauklumą ir kitus svarbius paslaugų parametrus, išlaikant savo naudojamą telefono ryšio numerį. Telefono ryšio numerio perkėlimo paslauga Lietuvoje teikiama jau 15 metų – nuo 2004-ųjų.

RRT duomenimis, nuo numerio perkėlimo paslaugos teikimo pradžios (2004 m.) iki 2019 m. gruodžio 31 d. į kitą paslaugų teikėjo tinklą buvo perkelti 1 905 282 numeriai, iš jų 1 807 558 yra mobiliojo telefono ryšio numeriai, 97 724 – fiksuotojo telefono ryšio numeriai. Numerio perkėlimo paslauga jau yra pasinaudoję 40 proc. visų aktyvių telefono ryšio paslaugų abonentų (1 lentelė). 2019 m. numerio perkėlimo paslauga pasinaudojo 172 535 abonentai.

1 lentelė. **Perkeltų telefono ryšio numerių skaičius 2019 m., vnt.**

Perkelti numeriai, iš viso		172 535
	Mobiliojo ryšio numeriai	159 137
	Fiksuotojo ryšio numeriai	13 255
	Paslaugų numeriai	143

3.6. ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ IR PAŠTO VEIKLĄ VYKLANČIŲ ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

15

Tiek atlikta planinių elektroninių ryšių paslaugų teikėjų patikrinimų.

15

Tiek atlikta planinių pašto paslaugos teikėjų patikrinimų.

2019 m. atlikta 15 planinių **elektroninių ryšių paslaugų** teikėjų patikrinimų (2018 m. – 14). Patikrinimų metu buvo nustatyta, kad 7 ūkio subjektai vykdydami savo veiklą nesilaikė teisės aktų, reglamentuojančių elektroninių ryšių veiklą, reikalavimų. Suteikus metodinę pagalbą, nustatytais terminais visi teisės aktų reikalavimų pažeidimai buvo pašalinti. Vidutinė elektroninių ryšių paslaugų teikėjų planinio patikrinimo trukmė vietoje – 1 val. 24 min. (2018 m. – 1 val. 40 min.).

2019 m. atlikta 15 planinių **pašto paslaugos teikėjų** patikrinimų (2018 m. – 13). Patikrinimų metu nebuvo nustatyta teisės aktų reikalavimų nesilaikymo atvejų. Vidutinė pašto paslaugos teikėjų planinio patikrinimo trukmė – 1 val., išliko nepakitusi (2018 m. – 1 val.)

2019 m. RRT, siekdama išsiaiškinti paslaugų teikėjų nuomonę apie RRT vykdomą ūkio subjektų veiklos priežiūrą, išsiuntė 30 apklausos anketų ir gavo 26 atsakymus. 2019 m. atliktos ūkio subjektų apklausos rezultatai:

- 100 proc. apklausos dalyvių teigė, kad išankstinė informacija (siunčiamas elektroninis pranešimas apie planuojamą patikrinimą, taip pat prisegamas kontrolinis klausimynas) yra naudinga.
- 100 proc. apklaustųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų ir 85 proc. apklaustųjų pašto paslaugos teikėjų teigė, kad klausimai, kurie pateikti kontroliniuose klausimynuose, yra aiškūs ir suprantami.
- 92 proc. apklaustųjų pašto paslaugos teikėjų ir 100 proc. apklaustųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų RRT įgaliotų pareigūnų nustatyti terminai neatitikimams pašalinti juos tenkino.
- 100 proc. apklaustųjų ūkio subjektų teigė, kad RRT teikiamos informacijos, susijusios su ūkio subjektų veiklos priežiūra, jiems netrūko.
- 77 proc. apklaustųjų pašto paslaugos teikėjų ir 31 proc. apklaustųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų nežinojo, kad RRT svetainėje yra skelbiamas išsamus administracinės konsultavimo paslaugos aprašymas.⁴
- 100 proc. apklaustųjų ūkio subjektų RRT įgaliotų pareigūnų darbą vertina gerai.

⁴ Asmenų konsultavimo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos kompetencijos klausimais administracinės paslaugos aprašymas skelbiamas RRT svetainėje adresu <https://www.rrt.lt/paslaugos/administraciniu-paslaugu-aprasai/>.

4. VARTOTOJŲ TEISIŲ IR TEISĖTŲ INTERESŲ APSAUGA

4.1. ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ PRAŠYMŲ (SKUNDŲ) NAGRINĖJIMAS

405

Tiek išnagrinėta skundų dėl elektroninių ryšių paslaugų.

162

Tiek skundų buvo išspręsta taikiai.

12

Tiek peržiūrėta elektroninių ryšių paslaugų teikėjų tipinių sutarčių.

2019 m. RRT išnagrinėjo 405 pareiškėjų prašymus ir skundus (toliau kartu – skundai) dėl elektroninių ryšių paslaugų teikimo: 361 skundas buvo gautas iš fizinių asmenų ir 44 skundai buvo pateikti juridinių asmenų.

Palyginti su 2018 m. (297 skundai), 2019 m. skundų skaičius išaugo daugiau nei 100 vnt. Daugiausia klausimų ir nesutarimų 2019 m. kilo dėl judriojo telefono ryšio paslaugų (183 vnt.) bei televizijos paslaugų (127 vnt.) teikimo (2 lentelė).

2 lentelė. **Skundai 2019 m. pagal paslaugų rūšis, vnt.**

Ginčijamos paslaugos*:	Vnt.
Fiksuotojo telefono ryšio paslaugos	8
Judriojo telefono ryšio paslaugos	183
Interneto prieigos paslaugos (fiksuotasis ryšys)	94
Interneto prieigos paslaugos (judrusis ryšys)	42
Televizijos paslaugos	127

* Skunde galėjo būti nurodytos kelios paslaugos.

Daugiausia skundų 2019 m. buvo gauta dėl aplinkybių, susijusių su paslaugų teikimo sutarčių nutraukimu, įskaitant nutraukimo pasekmes (177 skundai), taip dėl užmokesčių už paslaugas (136 skundai) (3 lentelė).

3 lentelė. **Skundų priežastys 2019 m., vnt.**

Priežastys**:	Vnt.
Dėl paslaugų kokybės	50
Dėl kredito limitu (finansinės ribos)	2
Dėl tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų	14
Dėl užmokesčių už paslaugas	136
Dėl sutarties sąlygų keitimo	28
Dėl sutarties nutraukimo	100
Dėl sutarties nutraukimo pasekmių (netesybų, nuostolių, kt.)	77
Dėl sutarties vykdymo	59
Dėl telefono ryšio numerio perkėlimo	7
Kita	20

** Skunde galėjo būti nurodytos kelios nusiskundimų priežastys.

Pažymėtina, kad net 40 proc. išnagrinėtų skundų (162 skundai) 2019 m. buvo išspręsta taikiai. RRT 3 skundus (ar dalį juose keliamų klausimų) persiuntė nagrinėti kitoms institucijoms pagal jų kompetenciją.

RRT, vykdydama galutinių paslaugų gavėjų teisių ir teisėtų interesų pažeidimų prevenciją bei gaudama pasikartojančius paklausimus, elektroninių ryšių paslaugų teikėjams papildomai teikė konsultacijas (rekomendacijas), atkreipdama dėmesį į teisės aktų nustatytą reguliavimą bei teismų praktiką. Organizuoti susitikimai nuotoliniu būdu sudaromų elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutarčių, paslaugų teikimo sąlygų keitimo aspektų, sąskaitų išrašymui keliamų reikalavimų ir kitiems klausimams aptarti.

RRT, vykdydama elektroninių ryšių paslaugų teikimo stebėseną, 2019 m. peržiūrėjo 12 paslaugų teikėjų standartinių elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutarčių ir patikrino, ar jos atitinka Elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklių reikalavimus.

2019 m. suteikta 2 000 konsultacijų telefonu, įskaitant nemokamą pasitikėjimo ir pagalbos liniją 8 800 20 030. Paslaugų gavėjams suteiktos 309 konsultacijos elektroniniu paštu, atsakant į tokiu būdu gautus paslaugų gavėjų paklausimus, susijusius su elektroninių ryšių paslaugomis.

4.2. PAŠTO PASLAUGOS NAUDOTOJŲ PRAŠYMŲ (SKUNDŲ) NAGRINĖJIMAS

2019 m. RRT išnagrinėjo 65 pašto paslaugos naudotojų skundus dėl pašto paslaugos teikimo: 64 – fizinių asmenų, 1 – juridinio asmens skundą. Daugiausia klausimų ir nesutarimų 2019 m. kilo dėl AB Lietuvos pašto teikiamos universaliosios pašto paslaugos (gauti 34 skundai). Dėl AB Lietuvos pašto teikiamų kitų pašto paslaugų (išskyrus universaliąją pašto paslaugą) išnagrinėta 11 skundų, dėl kitų pašto paslaugos teikėjų veiksmų išnagrinėta 17 skundų, o 3 atvejais pareiškėjai kreipėsi dėl klausimų, kilusių ne dėl pašto paslaugos teikimo, o dėl kitų atlygintinų paslaugų teikimo bei vežimo sutartinių teisinių santykių. Daugiausia 2019 m. skundų sulaukta dėl žalos atlyginimo (32 skundai) (4 lentelė).

4 lentelė. **Skundų priežastys 2019 m., vnt.**

Skundo priežastis	Vnt.
Dėl žalos atlyginimo	32
Dėl paslaugų kokybės (pažeistos, sugadintos, dingusios pašto siuntos; vėluojamos pristatyti pašto siuntos; ne tam gavėjui arba ne tuo adresu įteiktos pašto siuntos, negrąžintos siuntos ir pan.)	19
Dėl siuntų grąžinimo	10
Dėl užmokesčių už paslaugą	6
Kitos priežastys (dėl muitinės procedūrų, dėl pašto siuntų gavimo pranešimų, dėl siuntos svorio, dėl reikalavimų pašto siuntos pakuotei ir kt.)	17

2019 m. dėl pašto paslaugos teikimo 8 skundai buvo išspręsti taikiai, į 53 skundus atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka, pateikiant RRT situacijos įvertinimą, 2 kartus nustatytas teisės aktų, kurių laikymosi priežiūrą atlieka RRT, nesilaikymas ir suteikta metodinė pagalba paslaugų teikėjams. 2 atvejais RRT skundą persiuntė nagrinėti kitoms institucijoms pagal kompetenciją.

Skirdama dėmesį teisės aktų laikymosi priežiūrai bei vartotojų teisių apsaugos užtikrinimui ir prevencijai pašto srityje, RRT papildomai suteikė 2 rašytines konsultacijas (rekomendacijas) pašto paslaugos teikėjams.

2019 m. pašto paslaugos naudotojams suteikta apie 200 konsultacijų telefonu, įskaitant nemokamą pasitikėjimo ir pagalbos liniją 8 800 20 030, bei atsakyta į 48 pašto paslaugos naudotojų paklausimus el. paštu.

4.3. GINČŲ NE TEISMO TVARKA NAGRINĖJIMAS

RRT yra įgaliota neteisimine tvarka spręsti ginčus tarp galutinių paslaugų gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų bei ginčus tarp naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų. Siekiant atkurti pažeistų interesų pusiausvyrą, kilusį ginčą

šalys gali spręsti keliais būdais, vienas iš jų – ginčų ne teismo tvarka arba vadinamasis alternatyvusis ginčų nagrinėjimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymu⁵ (toliau – VTAI), Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymu (toliau – ERI), Lietuvos Respublikos pašto įstatymu (toliau – Pašto įstatymas), RRT yra įgaliota neteisimine tvarka spręsti ginčus tarp galutinių paslaugų gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų bei ginčus tarp naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų.

Siekiant didinti visuomenės informuotumą apie RRT vykdomą neteisminį ginčų nagrinėjimą ir skatinti galutinius paslaugų gavėjus ir naudotojus ginti savo teises tokiu būdu, RRT interneto svetainės skilčių „Telefono ryšys, internetas, TV“ ir „Paštas“ skyriuje „Vartotojų teisių apsauga“ (poskyryje „Kaip pateikti prašymą dėl ginčo“) skelbiama informacija apie alternatyvius ginčų sprendimo būdus, pateikiamos pavyzdinės kreipimosi formos, skelbiami RRT priimti sprendimai ir kita aktualia informacija.

4.4. GINČŲ TARP GAVĖJŲ IR ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ TEIKĖJŲ NAGRINĖJIMAS

73

Tiek išnagrinėta ginčų dėl elektroninių ryšių paslaugų.

42

Tiek kartų kreiptasi išnagrinėti ginčą dėl judriojo telefono ryšio paslaugų.

2019 m. RRT išnagrinėjo 73 ginčus tarp galutinių paslaugų gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų. 2019 m. RRT gauti 64 prašymai išnagrinėti ginčą: iš jų 57 buvo išnagrinėti 2019 m., likusių 6 ginčų nagrinėjimas bus baigtas 2020 m., taip pat baigti nagrinėti 16 prašymų, kurie buvo gauti 2018 m. Didžiąją dalį išnagrinėtų prašymų (69 proc.) pateikė fiziniai asmenys – vartotojai, besinaudojantys elektroninių ryšių paslaugomis asmeniniams, šeimos ar namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vidutinė ginčų dėl elektroninių ryšių paslaugų nagrinėjimo RRT trukmė 2019 m. buvo 50 dienų (teisės aktuose numatytas 90 dienų ginčo išnagrinėjimo ir sprendimo dėl jo priėmimo terminas).

2019 m. galutiniai paslaugų gavėjai dažniausiai į RRT kreipėsi dėl judriojo telefono ryšio paslaugų (42 atvejai) (5 lentelė).

5 lentelė. **Ginčai 2019 m. pagal paslaugų rūšis, vnt.**

Išnagrinėti ginčai pagal paslaugas*:	Vnt.
Dėl fiksuotojo telefono ryšio paslaugų	0
Dėl judriojo telefono ryšio paslaugų	42
Dėl interneto prieigos paslaugų (fiksuotas ryšys)	21
Dėl interneto prieigos paslaugų (judrusis ryšys)	3
Dėl televizijos paslaugų	21

* Įtraukti ir atvejai, kai vienu prašymu išspręsti ginčą buvo kreipiamasi dėl kelių elektroninių ryšių paslaugų rūšių.

⁵ Vadovaujantis VTAI 22 straipsnio 1 dalies 1 punkto, ERI 8 straipsnio 2 dalies 2 punkto ir 36 straipsnio, Pašto įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, RRT yra įgaliota neteisimine tvarka spręsti ginčus tarp galutinių paslaugų gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų bei ginčus tarp naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų.

➤ MOKESČIŲ UŽ PRAMOGINIO TURINIO PASLAUGAS ĮTRAUKIMAS Į SĄSKAITĄ

Vartotojas prašė anuliuoti į sąskaitas įtrauktą 370,99 Eur sumą už bendrovės „Apple“ pramoginio turinio „iTunes“ paslaugas. Iš paskyros istorijos buvo matyti, kad vartotojas užsisakė „iTunes“ paslaugų tik už 4,58 Eur sumą – tai jam patvirtino ir „Apple“ atstovai. Paslaugos teikėjas nesutiko su vartotojo reikalavimu, nes niekada neapmokestinami vartotojų neatlikti veiksmai (įskaitant ir „iTunes“ paslaugas).

RRT netenkino vartotojo prašymo ir pažymėjo, kad šiuo atveju paslaugos teikėjas buvo tik tarpininkas – sudarė galimybę vartotojui atsiskaityti už pramoginio turinio paslaugas pagal „Apple“ duomenis, ir niekaip negalėjo paveikti nei vartotojo, nei „Apple“ veiksmų. RRT nustatė, kad sąskaitose užfiksuotas „iTunes“ naudojimas už 370,99 Eur, o pateiktas išrašas, kuriame užfiksuoti „Apple“ mokesčiai už vartotojo telefono numeriu atliktus pirkimus (įskaitant „iTunes“ paslaugų kiekį, paslaugų vnt. kainą bei datą), patvirtino, kad vartotojui į sąskaitas įtraukta tik tokia mokesčių suma, kokią „Apple“ perdavė paslaugos teikėjui.

Be to, RRT nustatė, jog „iTunes“ funkcionalumas leidžia nurodyti naudojamą telefono numerį kaip tą, **į kurio sąskaitą bus įtraukiami mokesčiai už „iTunes“ naudojimąsi kitame įrenginyje** (ne vartotojo naudojamame išmaniajame telefono ryšio aparate) **ir (ar) prisijungus su kita paskyra**, todėl vartotojas tokių paslaugų ir mokesčių savo telefono aparate nematė. Tokiu atveju reikėtų patikrinti kiekvienos „Apple“ paskyros ar įrenginio, kuris naudoja tą patį telefono ryšio numerį mokėjimams, pirkimo istoriją.

Pažymėtina, kad beveik pusė RRT pasiekusių galutinių paslaugų gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų ginčų buvo išspręsti paslaugų teikėjo naudai (41 atvejis) (6 lentelė), kas rodo, kad neretai vartotojo suvokimas apie jo pažeistas teises remiasi tik subjektyviu vartotojo įsitikinimu, o ne objektyviomis aplinkybėmis.

6 lentelė. **Ginčų nagrinėjimo baigtis 2019 m, vnt.**

Ginčų nagrinėjimo baigtis*:	
Ginčas išspręstas paslaugų gavėjo naudai	10
Ginčas išspręstas teikėjo naudai	41
Ginčas išspręstas taikiai	23
Ginčas paliktas nenagrinėtas	1
Ginčo nagrinėjimas nutrauktas	6
Ginčą atsisakyta nagrinėti	0

* Buvo kompleksinių sprendimų.

➤ SUTARTIES NUTRAUKIMAS EL. PAŠTU

Vartotojas kreipėsi į RRT, kad paslaugų teikėjas nenutraukė elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutarties (toliau – sutartis) remdamasis vartotojo el. laišku. Vartotojas prašė pripažinti sutartį nutraukta nuo 2019 m. sausio 1 d. – datos, kurią jis nurodė el. laiške. Paslaugų teikėjas nesutiko su vartotojo reikalavimu, nes **negavo tinkamos formos prašymo nutraukti sutartį**. Todėl vartotojui ir toliau buvo teikiamos paslaugos pagal sutartį.

RRT netenkino vartotojo prašymo ir pažymėjo, jog vartotojo teisė bet kuriuo momentu atsisakyti teikiamų paslaugų nėra absoliuti, t. y. vartotojas turi teisę nutraukti sutartį vienašališkai, pranešdamas apie tai paslaugų teikėjui sutartyje nustatyta tvarka. Ginčo šalys sutartyje buvo pasirinkusios Civilinio kodekso išlygą, kad vienašališkas sutarties nutraukimas galimas tik esant įspėjimui raštu. Tačiau sutartyje nenurodyta, kokia forma – popierine ar elektronine – šis prašymas turi būti pateiktas. RRT vertinimu, vien tik iš el. laiške pateiktos informacijos, bet nesant vartotojo parašo (elektroninio ar paprasto), negalima identifikuoti prašymą pasirašančio asmens, todėl toks vartotojo pranešimas nelaikomas tinkamu prašymu nutraukti sutartį.

4.5. GINČŲ TARP PAŠTO PASLAUGOS NAUDOTOJŲ IR TEIKĖJŲ NAGRINĖJIMAS

15

Tiek išnagrinėta ginčų dėl pašto paslaugos.

12

Tiek priimta sprendimų netenkinti naudotojų prašymų.

2019 m. RRT išnagrinėjo 15 ginčų tarp naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų. 2019 m. RRT buvo gauta 19 prašymų išnagrinėti ginčą tarp naudotojo ir pašto paslaugos teikėjo – iš jų 12 buvo išnagrinėti 2019 m., likusių 7 nagrinėjimas bus baigtas 2020 m., taip pat baigti nagrinėti 3 prašymai, gauti 2018 m. 6 prašymus pateikė juridiniai asmenys, o likusius – fiziniai asmenys, kurie pašto paslauga naudojami asmeniniams, šeimos ar namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vidutinė ginčų dėl pašto paslaugos nagrinėjimo RRT trukmė 2019 m. buvo 42 dienos (teisės aktuose numatytas 90 dienų ginčo išnagrinėjimo ir sprendimo dėl jo priėmimo terminas).

Analizuojant ginčus pagal pateikimo priežastis, matyti, kad 2019 m. naudotojai į RRT dažniausiai kreipėsi dėl patirtos žalos atlyginimo (7 lentelė).

7 lentelė. **Ginčai 2019 m. pagal priežastį, vnt.**

Išnagrinėtų ginčų priežastys*:	Vnt.
Dėl žalos atlyginimo	13
Dėl paslaugų kokybės	0
Dėl užmokesčių už paslaugas	2
Dėl siuntų grąžinimo	0
Kita	1

* kai kuriuose prašymuose buvo nurodomos kelios kreipimosi priežastys

12 prašymų išnagrinėti ginčą nurodyti naudotojų reikalavimai buvo netenkinti, 1 ginčas buvo paliktas nenagrinėtas ir 3 ginčai buvo išspręsti taikiai (8 lentelė).

8 lentelė. **Ginčų nagrinėjimo baigtis 2019 m., vnt.**

Ginčų nagrinėjimo baigtis:	Vnt.
Ginčas išspręstas taikiai	3
Ginčas išspręstas paslaugų teikėjo naudai	12
Ginčas paliktas nenagrinėtas (išskyrus ginčus, išspręstus taikiai)	1

4.6. GINČŲ TARP ŪKIO SUBJEKTŲ SPRENDIMAS RRT GINČŲ KOMISIJOJE

2

Tiek ginčų RRT ginčų sprendimo komisija išnaginėjo 2019 m.

2019 m. RRT Ginčų tarp ūkio subjektų ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo komisija (toliau – Ginčų sprendimo komisija) nagrinėjo tris ginčus, kilusius tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių paslaugas: du išnagrinėti 2019 m., vienas perkeltas į 2020 m.

Ginčų sprendimo komisija gavo prašymą išnagrinėti ginčą, kilusį tarp UAB „CSC Telecom“ ir „Telia Lietuva“, AB, dėl didmeninių paslaugų (SMS) kainos. Ginče UAB „CSC Telecom“ siekė įpareigoti „Telia Lietuva“, AB, teikti didmenines paslaugas – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas „Telia Lietuva“, AB, judriojo ryšio tinkle taikant kainą, kuri būtų ne didesnė kaip 0,00984 Eur/SMS be PVM.

Rezultatas: Ginčų sprendimo komisija išnagrinėjo ginčą ir priėmė sprendimą netenkinti UAB „CSC Telecom“ prašymo.

Ginčų sprendimo komisija gavo prašymą išnagrinėti ginčą, kilusį tarp UAB „CSC Telecom“ ir „Telia Lietuva“, AB, dėl ryšio numerių pasiekiamumo. Ginče UAB „CSC Telecom“ siekė įpareigoti „Telia Lietuva“, AB, užtikrinti telefono ryšio numerių 707 40 000–707 48 999, 707 50 000–707 69 999, kurie įdiegti UAB „CSC Telecom“ judriojo ryšio tinkle (kodas 9640), visišką pasiekiamumą iš „Telia Lietuva“, AB, tinklo (tiek fiksuotojo, tiek judriojo), naudojant esamus šalių telekomunikacijų tinklų sujungimo taškus, t. y. įpareigoti „Telia Lietuva“, AB, persiųsti minėtiems numeriams skirtą skambučių srautą neatsižvelgiant į jo kilmę į UAB „CSC Telecom“ judriojo telefono ryšio tinklą (kodas 9640).

Rezultatas: Ginčų sprendimo komisija išnagrinėjo ginčą ir priėmė sprendimą tenkinti UAB „CSC Telecom“ prašymą.

Ginčų sprendimo komisija gavo prašymą išnagrinėti ginčą, kilusį tarp AB „Bitė Lietuva“ ir UAB „CSC Telecom“, dėl vienašališko tranzito sutarties nutraukimo. Sprendimas dėl šio ginčo bus priimtas 2020 m.

4.7. TARPTAUTINIO TARPTINKLINIO RYŠIO PASLAUGŲ PRIEŽIŪRA

RRT yra atsakinga už 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Europos Sąjungoje (toliau – **Tarptinklinio ryšio reglamentas**) bei Europos Komisijos 2016 m. gruodžio 15 d. įgyvendinamojo Reglamentas (ES) Nr. 2016/2286, kuriuo nustatomos išsamios sąžiningo naudojimo taisyklių taikymo, papildomų mažmeninių tarptinklinio ryšio mokesčių panaikinimo tvarumo vertinimo metodikos taikymo ir prašymo, kurį to vertinimo tikslu turi

pateikti tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjas, teikimo taisyklės, (toliau – **EK reglamentas**) priežiūrą. **Tarptinklinio ryšio reglamente nustatyta**, kad nuo 2017 m. birželio 15 d. tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjai, teikdami paslaugas ES ir Europos ekonominės erdvės (toliau – **ES/EEE**) šalyse, negali taikyti jokių papildomų mokesčių ir privalo savo paslaugų gavėjams taikyti tokią pačią kainodarą kaip ir Lietuvoje (toliau – „mokėk kaip namie“ kainodara).

3

Tiek RRT gavo prašymų leisti taikyti papildomą užmokestį už tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas ES/EEE šalyse.

RRT atliekant stebėseną, nustatyta, kad ne visiems mokėjimo planams buvo taikoma „mokėk kaip namie“ kainodara, kai kuriems vartotojams nebuvo užtikrinta gera tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų kokybė.

2019 m. RRT gavo 3 paslaugų teikėjų prašymus⁶ leisti taikyti papildomą mokestį už tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas ES/EEE šalyse, atsižvelgiant į įvertintus pagrįstus prognozuojamus nuostolius. RRT, atlikusi pateiktos informacijos detalų patikrinimą ir įvertinusi pagrįstą prognozuojamą nuostolių dydį, nustatė maksimalius papildomus mokesčius, kuriuos gali taikyti operatoriai 12 mėnesių laikotarpiu (9 lentelė). Ar taikyti papildomus mokesčius ir kokio dydžio, neviršijant nustatyto maksimalaus leistino, sprendžia patys operatoriai.

9 lentelė. **RRT nustatyti leistini taikyti maksimalūs papildomi mokesčiai**

	Nuo 2019-06-15 iki 2020-06-14 leistinas maksimalus papildomas mažmeninis tarptinklinio ryšio mokestis*		
	UAB „Bitė Lietuva“	UAB „Tele2“	UAB „Teledema“
Skambučiai (skambinimas)	Netaikoma Mažėja** – 100 proc.	0,40 ct/min. Mažėja** – 20 proc.	0,50 ct/min. Mažėja** – 71 proc.
Skambučiai (atsiliepimas)	Netaikoma	0,40 ct/min. Mažėja** – 20 proc.	0,50 ct/min. Mažėja** – 45 proc.
SMS	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma
Duomenų perdavimas	1,03 Eur/GB. Mažėja** – 57 proc.	0,82 Eur/GB. Mažėja** – 27 proc.	1,95 Eur/GB. Mažėja** – 43 proc.

Pastabos. Mokesčiai pateikiami be PVM.

* Šie maksimalūs papildomų mokesčių dydžiai buvo patvirtinti RRT, atsižvelgiant į operatorių prašymuose nurodytas paslaugų teikimo sąlygas, kurios buvo taikomos galimiems nuostoliams apskaičiuoti. Keičiantis šioms sąlygoms, RRT turi teisę pareikalauti iš operatorių perskaičiuoti taikytinus papildomus mokesčius arba nutraukti jų taikymą.

** Pokytis, palyginti su maksimaliu papildomu mokesčiu, kuris galėjo būti taikomas nuo 2018-06-15 iki 2019-06-14.

Nauji mokesčiai, pradėti taikyti nuo 2019 m. vidurio, buvo gerokai mažesni, nei galioję prieš metus: el. ryšių paslaugų kainos keliaujantiems lietuviams toliau mažėjo.

Atliekant **Tarptinklinio ryšio reglamento** įgyvendinimo stebėseną, 2019 m. buvo nustatyti keli šio reglamento reikalavimų nesilaikymo atvejai, pavyzdžiui, ne visiems mokėjimo planams buvo taikoma „mokėk kaip namie“ kainodara, kai kuriems vartotojams nebuvo užtikrinta gera tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų kokybė, nesąžiningo naudojimo stebėseną buvo atliekama trumpiau, nei nustatyta **EK reglamente**. Visus RRT nustatytus pažeidimus paslaugų teikėjai nedelsdami pašalino.

4.8. PROJEKTAS „SAUGESNIS INTERNETAS“ IR INTERNETO KARŠTOSIOS LINIJOS „ŠVARUS INTERNETAS“ VEIKLA

2019 m. RRT kartu su partneriais toliau vykdė „Saugesnio interneto“ projektą, kuriame RRT yra atsakinga už interneto karštosios linijos veiklą. RRT interneto karštosios linijos „Švarus internetas“ (www.svarusinternetas.lt) tikslas – priimti interneto vartotojų, skaitmeninėje erdvėje susidūrusių su vaikų seksualiniu išnaudojimu, smurtu ar patyčiomis, pornografija, narkotinių medžiagų platini-

mu, rasinės ir tautinės nesantaikos kurstymu, kita neteisėta arba žalinga informacija, pranešimus, juos operatyviai iširti ir, pasitvirtinus gautai informacijai, kreiptis į paslaugų teikėją ir (arba) perduoti tolesniam tyrimui atsakingoms institucijoms Lietuvoje arba RRT partneriams užsienyje, kad draudžiama informacija kuo skubiau būtų pašalinta iš interneto.

998

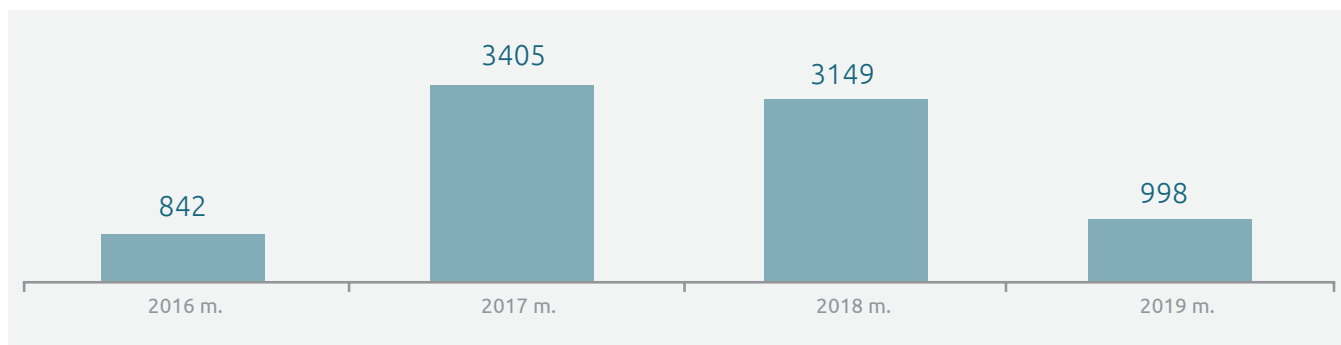
Tiek pranešimų gauta apie neteisėtą ar žalingą turinį internete 2019 m.

48

Tiek procentų visų gautų pranešimų, dėl kurių buvo imtasi tolesnių veiksmų.

⁶ Siekiant subalansuoto „mokėk kaip namie“ kainodaros įgyvendinimo ir nacionalinių paslaugų kainų stabilumo, Tarptinklinio ryšio reglamente ir EK reglamente numatyta išimtis bei sudaryta galimybė teikėjams kreiptis į rinkos reguliuotoją su prašymu įvertinti nuostolius ir leisti taikyti papildomą mokestį už tas tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas ES/EEE šalyse, kurios būtų teikiamos nuostolingai.

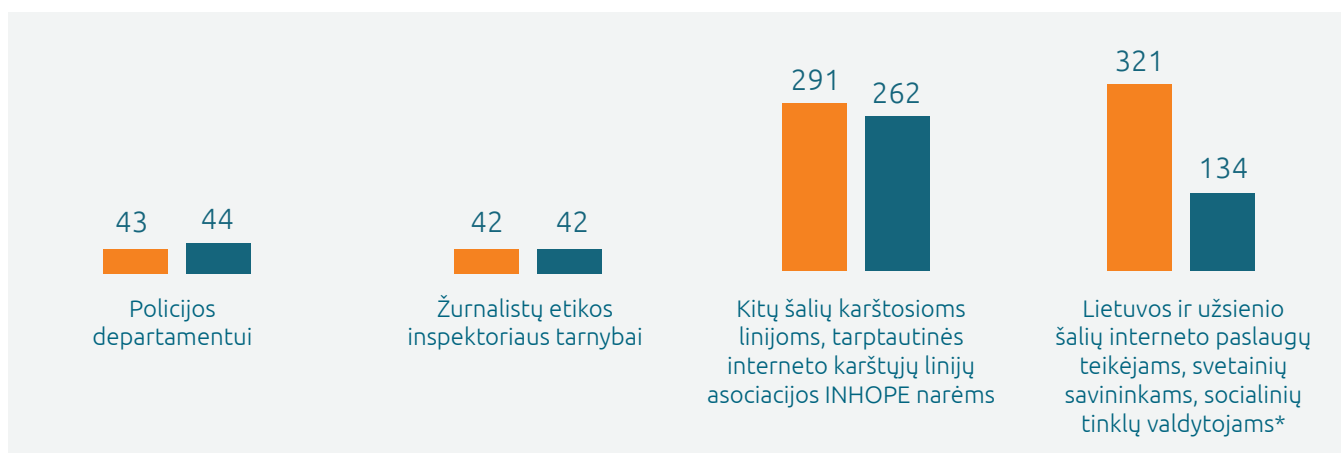
Vykdydama interneto karštosios linijos funkcijas, RRT 2019 m. gavo 998 pranešimus apie neteisėtą ar žalingą turinį internete (žr. 15 pav.). Palyginti su 2018 m. (buvo gauti 3 149 pranešimai), 2019 m. pranešimų skaičius sumažėjo daugiau kaip 3 kartus, tačiau pranešimų, dėl kurių buvo imtasi tolesnių veiksmų, dalis nuo visų gautų pranešimų padidėjo 26 procentiniais punktais ir sudarė 48 proc. visų gautų pranešimų (2018 m. – 22 proc.).

15 pav. **Interneto karštosios linijos gautų pranešimų statistika 2016–2019 m.**

Atlikus tyrimus, tolesnių veiksmų imtasi dėl 482 atvejų (2018 m. – dėl 697 atvejų) – tai sudarė 48 proc. (2018 m. – 22 proc.) visų gautų pranešimų 16 pav.:

- 44 pranešimai persiūsti tolesniam tyrimui Policijos departamentui. Įtariamas neteisėtas turinys Lietuvos tarnybinėse stotyse.
- 42 pranešimai persiūsti tolesniam tyrimui Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai. Įtariama neigiamą poveikį nepilnamečiams daranti informacija.
- 262 pranešimai apie vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus persiūsti kitų šalių karštosioms linijoms, tarptautinės interneto karštųjų linijų asociacijos INHOPE narėms.
- 134 pranešimai persiūsti įvairių šalių interneto paslaugų teikėjams, svetainių savininkams, socialinių tinklų valdytojams su NTD (angl. *Notice and Take Down*) žyma apie jų svetainėse ar tinkluose esantį neteisėtą interneto turinį, kad jis būtų kuo skubiau pašalintas.

16 pav. **2018–2019 m. tolesniam tyrimui persiūtų pranešimų statistika, vnt.**

■ 2018 m.
■ 2019 m.

Dėl kitų pranešimų (2019 m. – 516 vnt., 2018 m. – 2452 vnt.) nesimta jokių veiksmų, kadangi juose buvo pranešta apie interneto turinį, kuris nebuvo žalingas ar neteisėtas pagal Lietuvos teisės aktus arba kuris buvo paskelbtas užsienio šalių, kuriose toks turinys nėra laikomas neteisėtu, tarnybinėse stotyse, arba buvo nepasiekiamas (pvz., apsaugotas slaptažodžiu, skelbiamas privačiose uždaroje grupėse ir pan.) ar nerastas (turinys pašalintas arba nuoroda nebeaktyvi).

Siekiant informuoti visuomenę, RRT kartu su partneriais 2019 m. tradiciškai organizavo socialinę kampaniją, skirtą tarptautinei Saugesnio interneto dienai paminėti tema „Kurkime geresnį internetą kartu!“ (angl. *Together for a better internet*). Saugesnio interneto diena visame pasaulyje minima 2019 m. vasario 5 d.

4.9. PROJEKTAS „PRISIJUNGUSI LIETUVA: EFEKTYVI, SAUGI IR ATSAKINGA LIETUVOS SKAITMENINĖ BENDRUOMENĖ“

RRT kartu su partneriais⁷ vykdo projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“. RRT veiklos yra skirtos informuoti Lietuvos gyventojus apie patikimumo užtikrinimo paslaugas, elektroninį parašą ir apie saugų naudojimąsi internetu.

2019 m. RRT užsakymu buvo sukurti ir pavišinti 25 filmukai, 2 komiksai ir 4 instruktažai apie saugų naudojimąsi internetu, patikimumo užtikrinimo paslaugas ir elektroninį parašą. Siekiant, kad sukurta medžiaga pasiektų kuo didesnę interneto naudotojų ratą, ji etapais viešinama RRT administruojamose svetainėse (www.esaugumas.lt; www.elektroninisparasas.lt; www.rrt.lt) bei „Youtube“ kanale „Prisijungusi Lietuva“. Įgyvendinant kitas šio projekto veiklas patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje, nupirka 50 tūkst. lustinių kortelių skaitytuvų ir pristatyta Lietuvos bibliotekoms, kad šio projekto partneriai juos išplatintų potencialiems elektroninio parašo naudotojams, siekiant kuo daugiau gyventojų paskatinti naudotis elektroniniu parašu.

4.10. RYŠIŲ PASLAUGŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

4.10.1. UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪRA

392

Tokį privalomą taksofonų skaičių RRT nustatė 2019 m.

926

Toks privalomų taksofonų skaičius buvo nustatytas anksčiau.

Ūkio subjektas „Telia Lietuva“, AB, yra įpareigotas užtikrinti universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą Lietuvos teritorijoje. Į šias paslaugas patenka ir taksofonais teikiamos telefono ryšio paslaugos. 2017 m. „Telia Lietuva“, AB, inicijavo diskusijas dėl taksofonų teikiamų paslaugų apimties mažinimo, nes šios paslaugos praranda savo aktualumą. 2017 m. ir anksčiau buvo nustatytas privalomas 926 viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo vietų skaičius, 2018 m. – jau 527.

⁷ Informacinės visuomenės plėtros komitetas, asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Atsižvelgdama į situaciją, 2019 m. RRT įpareigojo „Telia Lietuva“, AB, užtikrinti, kad taksofonų ir (arba) kitų viešai prieinamų viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo vietų Lietuvos Respublikoje skaičius būtų ne mažesnis nei 392⁸.

2019 m. RRT atlikus universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjų apklausą, paaiškėjo, kad 2019 m. taksofonais naudojosi mažiau nei 1 proc. respondentų. 87 proc. visų respondentų nurodė, kad nebuvo poreikio naudotis taksofonais, nes naudojosi judriojo telefono ryšio paslaugomis. Pagrindinė nesinaudojimo taksofonais priežastis – galimybė taksofonu teikiamoms analogiškas paslaugas gauti kitais būdais. 89 proc. respondentų atsakė, jog galimybės naudotis telefono ryšio paslaugomis nepasikeistų, jei įpareigojimas užtikrinti galimybę skambinti taksofonais būtų panaikintas.

4.10.2. VIEŠŪJŲ RYŠIŲ TINKLŲ VIENTISUMO UŽTIKRINIMAS

Vienas iš RRT uždavinių yra užtikrinti, kad viešųjų ryšių tinklų teikėjai įgyvendintų tinkamas technines ir organizacines priemones savo teikiamų viešųjų ryšių tinklų vientisumui užtikrinti.

Viešųjų ryšių tinklų teikėjų teisės ir pareigos užtikrinant jų teikiamų viešųjų ryšių tinklų vientisumą yra detalizuotos ir informacijos apie vientisumo pažeidimus teikimo RRT tvarka bei sąlygos yra nustatytos Viešųjų ryšių tinklų vientisumo užtikrinimo taisyklėse, patvirtintose RRT direktoriaus įsakymu⁹ (toliau – Vientisumo taisyklės).

14

Tiek pranešimų gauta apie įvykusius viešųjų ryšių tinklų vientisumo pažeidimus.

RRT nenustatė vientisumo pažeidimų atvejų, kurie galėjo sukelti ar sukėlė ypatinguosius ir (ar) ekstremaliuosius įvykius.

2019 m. RRT atliko Vientisumo taisyklių pakeitimus, kurie įsigaliojo nuo 2020 m. sausio 1 d. ir kuriais buvo atskirti vientisumo pažeidimai, apie kuriuos viešųjų ryšių tinklų teikėjai privalo informuoti RRT kartą per ketvirtį, nuo vientisumo pažeidimų, galinčių turėti, turinčių ar kurie turėjo didelę įtaką viešųjų ryšių tinklų veikimui ir (arba) šiais tinklais teikiamų viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimui ir apie kuriuos RRT turi būti informuota nedelsiant.

2019 m. RRT gavo 14 pranešimų iš penkių viešųjų ryšių tinklų teikėjų apie įvykusius viešųjų ryšių tinklų vientisumo pažeidimus. Du viešųjų ryšių tinklų teikėjai RRT pateikė 4 pranešimus apie jų judriojo ryšio tinkluose įvykusius pažeidimus, o likusieji 10 pranešimų buvo gauti iš 4 viešųjų ryšių tinklų teikėjų dėl pažeidimų, įvykusių fiksuotojo ryšio tinkluose. Pagrindinės viešųjų ryšių tinklų vientisumo pažeidimų priežastys nurodytos 10 lentelėje.

10 lentelė. Pranešimų apie viešųjų ryšių tinklų vientisumo pažeidimus 2019 m. statistika

Viešųjų ryšių tinklų vientisumo pažeidimų tipai	Pranešimų apie pažeidimus kiekis	Galutinių paslaugų gavėjų, kuriems turėjo įtakos vientisumo pažeidimai, skaičius
Elektros energijos tiekimo sutrikimai	4	50 676
Kabelio nutraukimas	2	62 270
Tinklo įrangos gedimai	8	105 045

RRT, įvertinusi gautus pranešimus apie viešųjų ryšių tinklų vientisumo pažeidimus, dviem atvejais kreipėsi į viešųjų ryšių tinklų teikėjus dėl gautos informacijos patikslinimo bei dėl Vientisumo taisyklėse nustatytų terminų laikymosi.

⁸RRT, nustatydamas taksofonų ir (arba) kitų viešai prieinamų viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo vietas, vadovavosi pakeistomis Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklėmis.

⁹2018 m. balandžio 25 d. įsakymas Nr. 1V-394 „Dėl Viešųjų ryšių tinklų vientisumo užtikrinimo taisyklių patvirtinimo“.

4.10.3. UNIVERSALIOJI PAŠTO PASLAUGA

4.10.3.1. UNIVERSALIOSIOS PAŠTOS PASLAUGOS TEIKĖJO VERTINIMAS

AB Lietuvos paštas nuo 2020 m. sausio 1 d. įpareigotas teikti universaliąją pašto paslaugą 7 metų laikotarpiui.

2019 m. RRT išnagrinėjo 2018 m. gautą AB Lietuvos pašto prašymą įpareigoti šią bendrovę teikti universaliąją pašto paslaugą tolesniam 7 metų laikotarpiui¹⁰.

AB Lietuvos paštas, teikdamas RRT prašymą dėl įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą, nurodė, kad gali užtikrinti universaliosios pašto paslaugos teikimą ir turi pašto tinklą, atitinkantį Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikas (toliau – Charakteristikos¹¹). Atsižvelgdama į tai, RRT pradėjo AB Lietuvos pašto pateikto prašymo vertinimo procedūras pagal Universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašą. Po atlikto AB Lietuvos pašto valdomo pašto tinklo vertinimo, RRT kreipėsi į LR susisiekimo ministeriją, nurodydama, kad AB Lietuvos paštas iš esmės atitinka Pašto įstatyme keliamus reikalavimus universaliosios pašto paslaugos teikėjui ir, vadovaudamasi Universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašo 11 punktu, pateikė siūlymą nuo 2020 m. sausio 1 d. įpareigoti AB Lietuvos pašta teikti universaliąją pašto paslaugą 7 metų laikotarpiui¹².

Pažymėtina, kad AB Lietuvos pašto valdomas pašto tinklas bei atliekami pašto tinklo pakeitimai turi užtikrinti universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų išdėstymo atitiktį Charakteristikose nustatytiems reikalavimams. Tačiau kintant administraciniam (teritoriniam) susiskirstymui, plečiantis miestams, keičiantis tam tikrų vietovių gyventojų skaičiui bei esant tam tikroms teritorijoms, dėl kurių geografinio išskirtinumo nustatytų Charakteristikose reikalavimų įgyvendinimas nėra įmanomas ir netikslingas (pvz., Kuršių nerija), yra sudėtinga užtikrinti, kad universaliosios pašto paslaugos pašto teikimo tinklas visiškai atitiktų Charakteristikų reikalavimus, todėl atsiranda nežymių neatitikimų tarp Charakteristikose išdėstytų reikalavimų ir realios pašto tinklo situacijos. Atsižvelgiant į aukščiau įvardintas problemas, RRT 2019 m. liepos 25 d. pateikė pasiūlymus LR susisiekimo ministerijai dėl galimo Charakteristikų patikslinimo, įvertinant tam tikrų teritorijų išskirtinumą, demografines tendencijas ir kitus reikšmingus veiksnius.

Pašto įstatyme nustatyta, kad RRT prižiūri, kaip universaliosios pašto paslaugos teikėjas laikosi LR susisiekimo ministerijos nustatytų universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų. RRT 2019 m. lapkričio – gruodžio mėn. atliko periodinį AB Lietuvos pašto valdomo pašto tinklo atitikties Charakteristikoms vertinimą. Tam buvo naudojama taikomoji programa „Akis“, taip pat papildomi duomenys buvo gauti iš viešai prieinamų šaltinių: www.geoportal.lt, www.regia.lt, www.maps.lt. Po atlikto vertinimo reikšmingų neatitikimų nustatyta nebuvo.

4.10.3.2. UNIVERSALIOSIOS PAŠTO PASLAUGOS TARIFAI IR SĄNAUDŲ APSKAITA

RRT, vykdydama Tarptautinių siuntinių reglamente nustatytus įpareigojimus, 2019 m. įvertino universaliųjų pašto paslaugų teikėjo AB Lietuvos pašto tarptautinių siuntinių tarifų dydžius.

Atliktas AB Lietuvos pašto 2018 m. naudotos sąnaudų apskaitos sistemos patikrinimas.

2019 m. RRT atsisakė nagrinėti ir grąžino AB Lietuvos pašto prašymą kompensuoti universaliosios pašto paslaugos nuostolius.

¹⁰Vadovaujantis Universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 255 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 punktu, pašto paslaugos teikėjas, atitinkantis Pašto įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus ir norintis būti įpareigotas teikti universaliąją pašto paslaugą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, gali RRT pateikti prašymą įpareigoti teikti universaliąją pašto paslaugą. Įpareigojimas teikti universaliąją pašto paslaugą yra skiriamas 7 metų laikotarpiui.

¹¹Charakteristikos patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 3-46 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų patvirtinimo“.

¹²Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gegužės 15 d. nutarimą Nr. 467 „Dėl įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą“, AB Lietuvos paštas buvo įpareigotas teikti universaliąją pašto paslaugą iki 2026 m. gruodžio 31 d.

2019 m. RRT įvertino AB Lietuvos pašto prašymų kompensuoti periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolius pagrįstumą.

2019 m. RRT pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą¹³ (ES) 2018/644 dėl tarptautinių siuntinių (toliau – Reglamentas) nuostatas įvertino AB Lietuvos pašto į ES/EEE šalis siunčiamų universaliųjų pašto paslaugų siuntinių tarifus. Pagal Europos Komisijos sukurtą filtrą RRT analizavo į 10 ES/EEE šalių (į Belgiją, Vokietiją, Suomiją, Prancūziją, Islandiją, Maltą, Norvegiją, Portugaliją, Švediją ir Jungtinę Karalystę) siunčiamų universaliosios pašto paslaugos 1 kg, 2 kg ir 5 kg paprastųjų siuntinių tarifus. RRT atrinktus tarifus įvertino vadovaudamasi Reglamento 6 str. nustatytais elementais, taip pat atliko šiuos tarifus sudarančių sąnaudų analizę.

Rezultatas. RRT, išnagrinėjusi atrinktų AB Lietuvos pašto tarptautinius universaliosios pašto paslaugos siuntinių tarifus sudarančių sąnaudų dydį, nustatė, kad tarifai nesubalansuoti, t. y. vieni tarifai yra žemesni už sąnaudas, kiti – didesni. Ypač didelis skirtumas nustatytas tarp bendrovės į Vokietiją siunčiamų 1 kg ir 2 kg universaliosios pašto paslaugos siuntinių tarifų ir juos sudarančių sąnaudų dydžių. RRT organizavo susitikimą su AB Lietuvos pašto atstovais, kurio metu buvo sutarta, kad atlikus RRT inicijuotą AB Lietuvos pašto 2018 m. sąnaudų apskaitos sistemos auditą, AB Lietuvos paštas pradės tarptautinių tarifų peržiūrą, siekiant kuo didesnio tarifų ir juos sudarančių sąnaudų subalansavimo. Atlikto vertinimo rezultatus RRT pateikė Europos Komisijai.

RRT užsakymu apskaitos ir kontrolės UAB „Auditas“ atliko universaliosios pašto paslaugos teikėjo AB Lietuvos pašto 2018 m. sąnaudų apskaitos sistemos auditą.

Rezultatas. Audito metu nustatyta, kad AB Lietuvos pašto naudojama sąnaudų apskaitos sistema, taip pat už 2018 m. parengta metinė universaliosios pašto paslaugos ataskaita ir jos analitiniai priedai iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus. Audito išvadoje pateikta sąlyginė nuomonė dėl AB Lietuvos pašto naudojamų darbo laiko normatyvų, kurie įtraukti į sąnaudų paskirstymą, pagrįstumo, taip pat dėl bendrovės sąnaudų apskaitos sistemos aprašo neatitikties sąnaudų apskaitos sistemos taisyklių reikalavimams ir viešumo bei naudingumo principams. Audito išvada skelbiama RRT svetainėje.

2019 m. AB Lietuvos paštas pateikė RRT prašymą kompensuoti dėl įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą 2018 m. patirtą 2,84 mln. Eur nuostolį.

Rezultatas. RRT, išnagrinėjusi AB Lietuvos pašto prašymą ir jo prieduose pateiktą informaciją, nustatė, kad bendrovė nepateikė dalies nuostolingų universaliųjų pašto paslaugų kompensavimo taisyklėse nurodytų dokumentų, duomenų ir skaičiavimų. AB Lietuvos paštas per RRT nustatytą terminą nepateikė pareikalautos trūkstamos informacijos, todėl RRT atsisakė nagrinėti prašymą, kurį grąžino AB Lietuvos paštui.

RRT 2019 m. gavo AB Lietuvos pašto prašymus kompensuoti 2018 m. ir 2019 m. I pusmečio periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolius. Bendrovės apskaičiuotas nuostolis už 2018 m. buvo 6,53 mln. Eur, o 2019 m. I pusmečio nuostolis – 3,56 mln. Eur.

Rezultatas. RRT išnagrinėjo kartu su AB Lietuvos pašto prašymu pateiktą informaciją bei kitus turimus duomenis ir nustatė trūkumus, susijusius su minėtos paslaugos sąnaudoms priskirtos investicijų grąžos apskaičiavimu. RRT konstatavo, kad bendrovei už 2018 m. kompensuotina nuostolių suma turėtų būti ne didesnė nei 6,29 mln. Eur, t. y. 0,24 mln. Eur mažesnė, nei prašė AB Lietuvos paštas. Atlikusi AB Lietuvos pašto pateiktos informacijos ir RRT turimų duomenų analizę, RRT nustatė, kad bendrovės prašymas kompensuoti 2019 m. I pusmetį susidariusius nuostolius yra pagrįstas. Atlikto analizės išvadas RRT pateikė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai.

¹³ 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/644 dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų (OL 2018 L 112, p. 19).

4.10.4. VIEŠOJO JUDRIOJO TELEFONO RYŠIO PASLAUGŲ KOKYBĖ

7 102

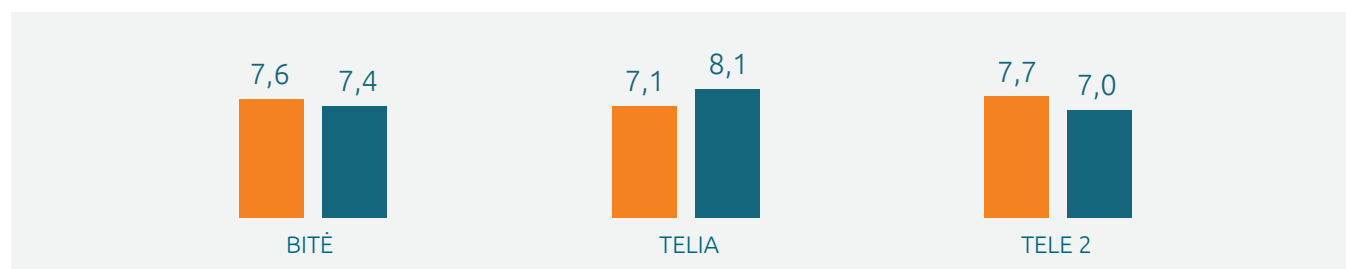
Tiek atlikta bandomųjų balso telefonijos skambučių

7 265

Tiek išsiųsta trumpųjų tekstinių žinučių

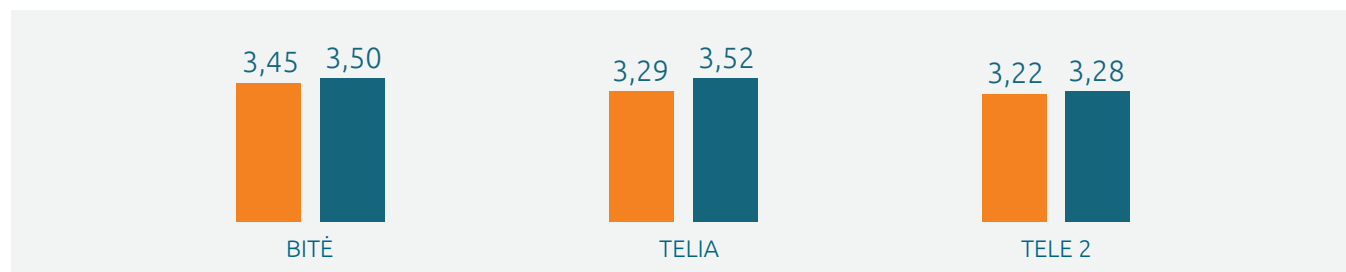
2019 m. RRT atliko judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių bandomuosius matavimus. 2019 m. atlikta 7 102 bandomųjų balso telefonijos (toliau – BT) skambučių, išsiųstos 7 265 trumposios tekstinės žinutės (toliau – SMS) UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ viešojo judriojo telefono ryšio tinkluose.

Toliau pateikiami (žr. 17,18 ir 19 pav.) kokybės rodiklių – BT skambučio sujungimo trukmės, BT balso perdavimo kokybės ir SMS pristatymo trukmės – verčių palyginimai tarp trijų operatorių¹⁴.

17 pav. Vidutinė balso telefonijos skambučio sujungimo trukmė, s

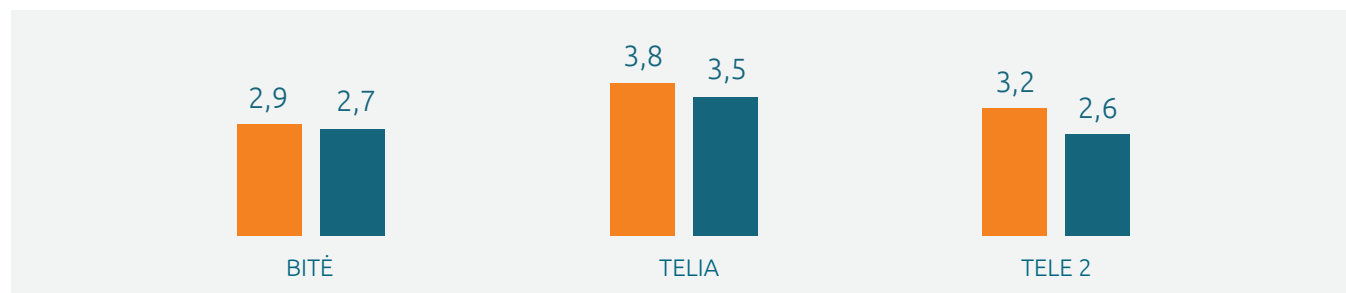
2018 m.
2019 m.

18 pav. Vidutinė balso telefonijos balso perdavimo kokybės vertė (plačiajuosčio įvertinimo P.863-SWB, POLQA' balais)

2018 m.
2019 m.

Pastaba. Kuo didesnis MOS-LQO balas, tuo geresnė balso perdavimo kokybė.

19 pav. Vidutinė SMS pristatymo trukmė, s

2018 m.
2019 m.

¹⁴ Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodikliai įvertinti vadovaujantis Europos telekomunikacijų standartų instituto techninėmis specifikacijomis ETSI TS 102 250-2 V2.2.1 (2011-04) ir Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių įvertinimo metodika, patvirtinta 2009 m. kovo 3 d. RRT direktoriaus įsakymu Nr. 1V-260.

4.10.5. BELAIDĖS INTERNETO PRIEIGOS PASLAUGŲ KOKYBĖ

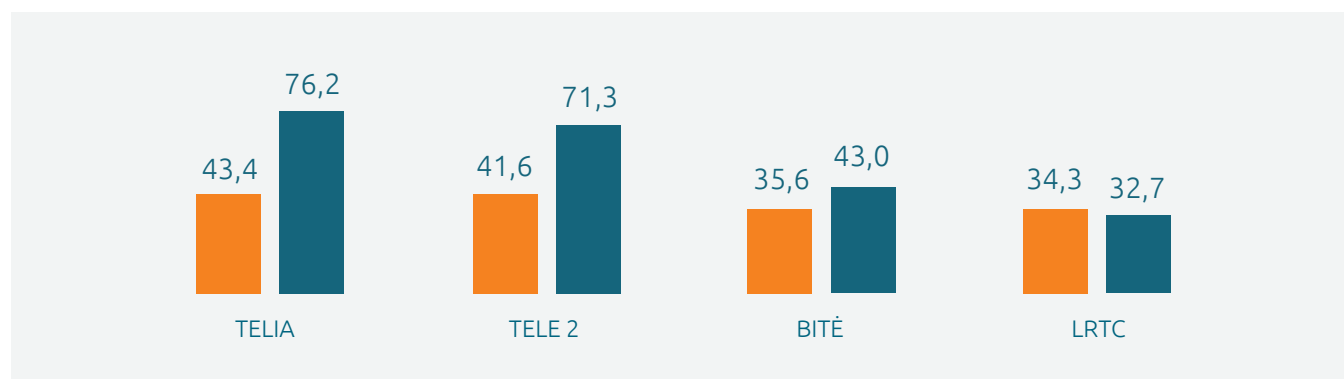
75 918

Tiek atlikta duomenų perdavimo bandymų operatorių tinkluose.

2019 m. atlikta 75 918 duomenų perdavimo bandymų¹⁵ AB Lietuvos radijo ir televizijos centro, UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ operatorių tinkluose.

RRT belaidžio interneto prieigos stebėsenos sistemoje <http://matavimai.rrt.lt/> skelbiami atnaujinti matavimų rezultatai. Ši informacija naudinga vartotojams vertinantiems judriojo interneto prieigos paslaugų kokybę, kurie renkasi jų poreikius atitinkančias paslaugas.

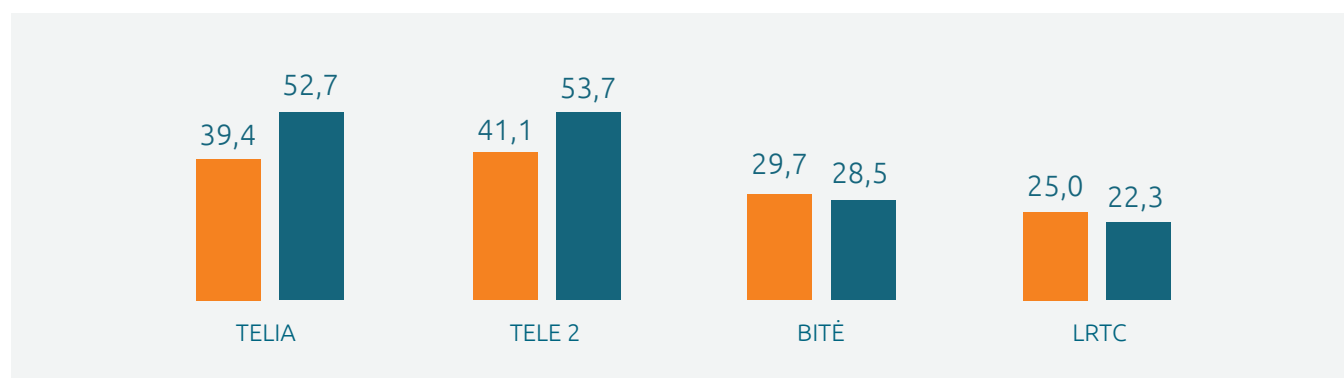
Interneto prieigos kokybės rodiklių – vidutinės duomenų gavimo spartos, apskaičiuotos pagal stebėsenos sistemos surinktus duomenis – vertės yra pateikiamos toliau (žr. 20 ir 21 pav.).

20 pav. Vidutinė duomenų gavimo sparta miestuose ir keliuose (belaidės interneto prieigos tinkluose) 2018–2019 m., Mb/s

2018 m.
2019 m.

Pastaba. 2018 metų rezultatų vertės apskaičiuotos tik pagal matavimus LTE tinkluose, 2019 metais atliekant matavimus buvo naudojamas automatinis tinklo parinkimo režimas.

21 pav. Vidutinė duomenų gavimo sparta geležinkelių keleiviniuose maršrutuose (belaidės interneto prieigos tinkluose) 2018–2019 m., Mb/s

2018 m.
2019 m.

¹⁵ Matavimo įranga buvo sumontuota tarnybiniame RRT automobilyje, matavimai atlikti daugumoje Lietuvos miestų, pagrindiniuose keliuose ir geležinkelių keleiviniuose maršrutuose.

4.10.6. VARTOTOJŲ TEISIŲ IR TEISĖTŲ INTERESŲ GYNIMAS ĮRENGINIŲ SEKTORIUJE

RRT pagal kompetenciją atlieka gaminių rinkos priežiūrą pagal dviejų ES Direktyvų 2014/30/ES ir 2014/53/ES taikymo sritį. Tai apima vadinamuosius esminius reikalavimus, t. y. elektromagnetinio suderinamumo reikalavimus elektriniams ir elektroniniams aparatams bei radijo ryšio įrenginiams, taip pat efektyvaus radijo dažnių spektro naudojimo reikalavimus radijo ryšio įrenginiams, kad būtų išvengta žalingųjų trukdžių, ir formaliuosius reikalavimus, kurie yra vienodi visoje Europos Sąjungoje.

Siekiant apsaugoti vartotojus bei telekomunikacijų tinklus nuo reikalavimų neatitinkančių, žalingus trikdžius skleidžiančių įrenginių, RRT periodiškai tikrina rinkoje esančius gaminius ir įvertina jų atitiktį, atlikdama bandymus pagal darniuosius standartus. Šiems bandymams atlikti, kad būtų pasiektas reikiamas matavimų tikslumas, reikalinga aplinka, kurioje nebūtų išorinių elektromagne-

tinų laukų. Bandymai atliekami ekranuotose beaidėse kamerose, specialiai sukonstruotose, kad į jas nepakliūtų išoriniai radijo dažnių laukai. Tokio tipo beaidžių kamerų radijo dažnių signalų slopinimas siekia daugiau kaip 100 dB (t. y. daugiau nei 100 000 kartų pagal amplitudę), taigi išoriniai elektromagnetiniai laukai efektyviai nuslopinami ir nepatenka į kameros vidų, o laukai, esantys kameros viduje, nespinduliuojami į išorę.

Iki 2022 m. planuojama įrengti 10 metrų pusiau beaidę kamerą (angl. SAC), taip pat praplėsti elektromagnetinio suderinamumo laboratoriją bei įkurti radijo ryšio įrenginių saugos laboratoriją. Vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymu, RRT priskirta aparatų elektromagnetinio suderinamumo kontrolė bus atliekama efektyviau, o šalies gyventojai bus labiau apsaugoti nuo žalinguosius trikdžius skleidžiančių ir sveikatai pavojingų gaminių rinkoje.

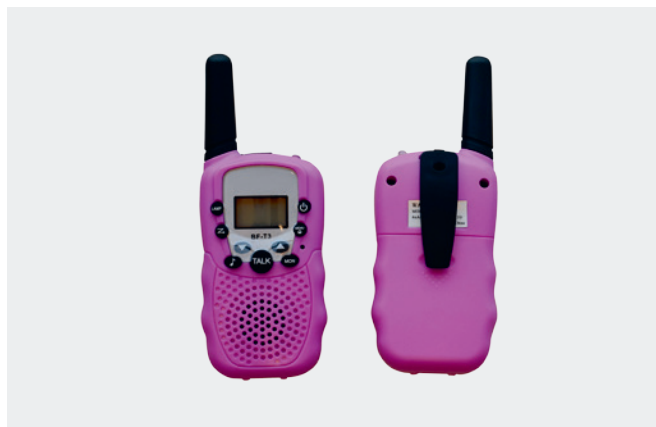
4.10.6.1. RADIO RYŠIO ĮRENGINIŲ BEI ELEKTRINIŲ IR ELEKTRONINIŲ APARATŲ RINKOS PRIEŽIŪRA

RRT atlieka Lietuvos Respublikos rinkoje esančių radijo ryšio įrenginių atitikties privalomiems Radijo ryšio įrenginių techninio reglamento (toliau – RRĮ reglamentas) reikalavimams priežiūrą.

RRT atlieka Lietuvos Respublikos rinkoje esančių elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties privalomiems Elektromagnetinio suderinamumo techninio reglamento (toliau – EMS reglamentas) reikalavimams priežiūrą.

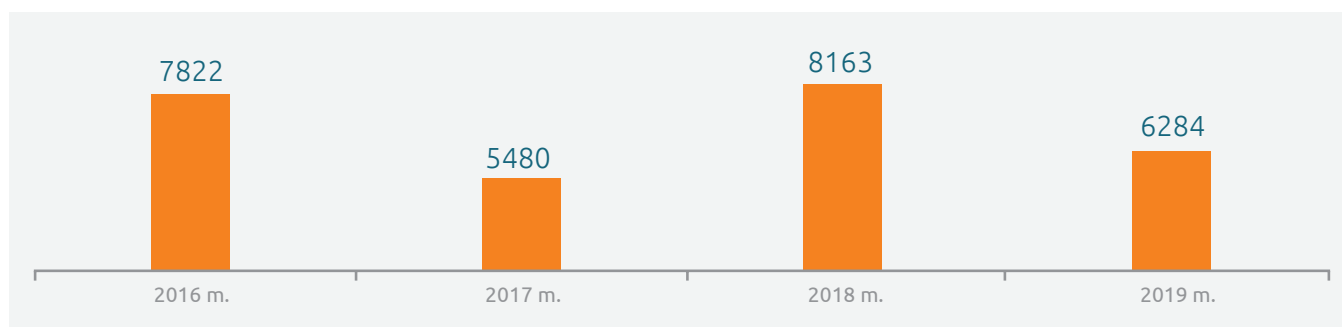
6 284

Tiek 2019 m. išanalizuota įvežtų radijo ryšio įrenginių tipų.

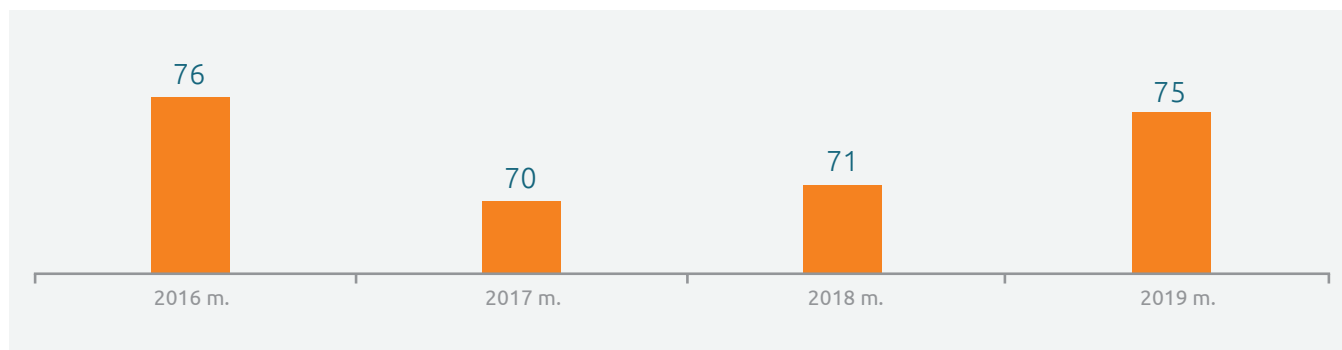
Vaikams skirtos radijo ryšio stotelės netenkino Radijo ryšių įrenginių techninio reglamento reikalavimų, todėl RRT pareikalavo išimti jas iš rinkos.

2019 m. RRT išanalizavo duomenis apie 6 284 radijo ryšio įrenginių, įvežtų iš trečiųjų šalių, tipus (22 pav.). Palyginti su 2018 m. duomenimis (8 163 tipai), įvežamų radijo ryšio įrenginių tipų skaičius 2019 m. sumažėjo. Daugiausia tai lėmė, kad tiek privatūs asmenys, tiek ir smulkusis verslas ieško kokybiškesnių elektronikos prekių ir vis dažniau jas perka iš ekonominės veiklos vykdytojų, esančių ES šalyse. Vis daugėja daiktų interneto (angl. *Internet of Things, IoT*) technologijai priskiriamų įrenginių – tai ne tik judriojo ryšio telefonų aparatai, tačiau ir įvairūs išmanūs buitiniai prietaisai (išmanūs kištukiniai lizdai, dantų šepetukai, dulkių siurbkliai, televizoriai ir kt.).

22 pav. 2016–2019 m. iš trečiųjų šalių įvežtų radijo ryši įrenginių tipų skaičius, vnt.

2019 m. RRT patikrino 75 radijo ryšio įrenginių tipų (23 pav.) atitiktį RRĮ reglamento administraciniams reikalavimams. 23 tipų radijo ryšio įrenginiai netenkino administracinių RRĮ reglamento reikalavimų: 9 tipų įrenginiai neturėjo instrukcijų lietuvių kalba, o 14 – ES atitikties deklaracijų. RRT pareikalavus, visi trūkumai buvo pašalinti. Rinkoje buvo rastos būtines svarstyklės su „Bluetooth“ be laido technologija (IoT įrenginys), kurios nebuvo paženklintos CE ženklu. Ekonominės veiklos vykdytojui per RRT nustatytą laiką pašalinus trūkumus, įrenginys nebuvo išimtas iš rinkos – juo leista prekiauti toliau.

23 pav. 2016–2019 m. patikrintų radijo ryšio įrenginių tipų skaičius, vnt.

Elektrinių ir elektroninių aparatų atitiktis EMS reglamento administraciniams reikalavimams. 2019 m. patikrinta 35 tipų elektrinių ir elektroninių aparatų atitiktis EMS reglamento administraciniams (ženklavimo, ES atitikties deklaracijos pateikimo) reikalavimams. Šių reikalavimų neatitiko 8 tipų aparatai, nes pagal reikalavimą nebuvo pateiktos ES atitikties deklaracijos. Aparatų tiekimas į rinką buvo sustabdytas iki nustatytų trūkumų pašalinimo.

Siekiant užkirsti kelią galimiems pažeidimams, ekonominės veiklos vykdytojai nuolat konsultuojami RRĮ ir EMS techninių reglamentų taikymo klausimais. Apie visus pašalintus iš rinkos radijo ryšio įrenginius bei elektrinius ir elektroninius aparatus buvo informuotos ES šalių rinkos priežiūros institucijos ir Europos Komisija, pasinaudojant Bendrosios rinkos priežiūros informacijos archyvavimo ir informacijos mainų baze ICSMS.

4.10.6.2. RRT VEIKLA UŽTIKRINANT LAISVĄ ĮRENGIŲ JUDĖJIMĄ IR TIEKIMĄ RINKAI

780

Tiek atlikta efektyvaus radijo spektro naudojimo bei elektromagnetinio suderinamumo bandymų.

55

Tiek iš viso nustatyta efektyvaus spektro naudojimo bei elektromagnetinio suderinamumo esminių reikalavimų neatitikimų (iš jų dėl 21 tipo radijo įrenginių bei 34 tipų elektrinių ir elektroninių aparatų).

Akredituotas RRT Aparatūros ir įrenginių elektromagnetinio suderinamumo kontrolės skyrius atliko ES rinkai pirmą kartą pateikiamą bei iš rinkos paimtų elektrinių ir elektroninių aparatų bei radijo ryšio įrenginių vertinimą¹⁶.

¹⁶ Aparatai turi atitikti esminius Direktyvos 2014/30/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo (nauja redakcija) (OL 2014 L 96, p. 79), o radijo ryšio įrenginiai Direktyvos 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB (OL 2014 L 153, p. 62), reikalavimus.

Radio ryšio įrenginių atitiktis esminiams reikalavimams. 2019 m. RRT, siekdama įvertinti, ar ES rinkai pateikiami nauji bei rinkoje esantys radio ryšio įrenginiai atitinka esminius efektyvaus radio spektro naudojimo bei elektromagnetinio suderinamumo reikalavimus, atliko 210 akredituotų bandymų pagal darniuosius standartus. Išbandyti 56 tipų 66 radio ryšio įrenginiai. Buvo nustatyta, kad 21 tipo iš rinkos paimtų ar rinkai pateikiamų radio ryšio įrenginių neatitiko Direktyvos 2014/53/ES¹⁷ ar RRĮ reglamento esminių reikalavimų. Pagrindinis neatitikimo parametras – per didelė šalutinė spinduliuotė. Šių įrenginių tiekimas rinkai¹⁸ sustabdytas iki nustatytų trūkumų pašalinimo. Tarp esminių reikalavimų neatitinkančių radio ryšio įrenginių buvo televizijos imtuvai, radio ryšiu valdomos apsaugos sistemos, PMR446 radio stotelės, mažojo nuotolio įrenginiai (radio bangomis valdomi žaislai), belaidė plačiajuostė duomenų perdavimo įranga (WLAN).

Aparatūros ir įrenginių atitiktis elektromagnetinio suderinamumo (EMS) reikalavimams. 2019 m. RRT vykdė ES rinkai pirmą kartą pateikiamų ir rinkoje esančių elektrinių bei elektroninių aparatų (t. y. buityje naudojamų elektrinių įrenginių, apšvietimo prietaisų, pramonėje, mokslo srityje, medicinoje naudojamos elektrinės ir elektroninės įrangos, taip pat liftų, eskalatorių, judamųjų takų) ir transporto priemonių atitikties vertinimą esminiams elektromagnetinio suderinamumo reikalavimams.

Nustačius, kad paimti iš rinkos ar pateikiami rinkai 23 tipų aparatai (apšvietimo įrenginiai, buitiniai elektros prietaisai, moksliniai bei medicinos aparatai, informacinių technologijų įrenginiai, kt.) neatitinka EMS techninio reglamento ar Direktyvos 2014/30/ES esminių reikalavimų, buvo sustabdyta prekyba šiais įrenginiais, o nauji radio ryšio įrenginiai nebuvo pateikti šalies rinkai, kol nebus pasiektas pakankamas elektromagnetinio suderinamumo lygis. Tokiu būdu šalies vartotojai buvo apsaugoti nuo nekokybiškų, žalingus elektromagnetinius trikdžius skleidžiančių įrenginių.

Pagal sutartis su gamintojais ir atitikties vertinimo įstaigomis 2019 m. buvo patikrinta 13 transporto priemonių atitiktis UN ECE R.10¹⁹ reikalavimams ir 30 naujų elektroninių medicinos prietaisų tipų atitiktis medicinos prietaisų Direktyvos 93/42/EEB²⁰ elektromagnetinio suderinamumo reikalavimams. Nustatyta, kad vieno tipo transporto priemonė bei 10 tipų elektroniniai medicinos prietaisai neatitiko esminių elektromagnetinio suderinamumo reikalavimų. Dėl to šie nauji įrenginiai nebuvo pateikti rinkai, kol nebus pasiekta atitiktis esminiams reikalavimams.

Vertinant ES rinkai tiekiamų elektrinių ir elektroninių aparatų bei transporto priemonių atitiktį darniesiems standartams (neskaitant radio ryšio įrenginių bandymų), 2019 m. iš viso buvo atlikta 570 elektromagnetinio suderinamumo bandymų (iš jų – 253 elektromagnetinių trikdžių spinduliuotės ir 317 atsparumo trikdžiams bandymų). Iš viso buvo parengtos 175 bandymų ataskaitos. 55 ataskaitose (31 proc.) konstatuota elektrinių ir elektroninių aparatų bei radio ryšio įrenginių neatitiktis esminiams elektromagnetinio suderinamumo ir efektyvaus radio spektro naudojimo reikalavimams. Šiems darniųjų standartų reikalavimų neatitinkantiems gaminiams buvo užkirstas kelias patekti į ES rinką.

2019 m. RRT dalyvavo 11-toje ES šalių rinkos priežiūros kampanijoje MSC-EMC-11 pagal elektromagnetinio suderinamumo Direktyvą 2014/30/ES²¹. Vykdam šią kampaniją, RRT akredituotoje laboratorijoje buvo atliekami fotovoltinių energijos gamybos sistemų galios keitiklių atitikties esminiams reikalavimams vertinimas, atliekami bandymai. Taip pat buvo dalyvaujama 12-toje ES šalių rinkos priežiūros kampanijoje MSC-EMC-12 pagal elektromagnetinio suderinamumo Direktyvą 2014/30/ES, kurios metu atliktas LED elektros apšvietimo įrenginių atitikties esminiams reikalavimams vertinimas, atliekami bandymai. Buvo nustatyta, kad 5 tipų apšvietimo įrenginiai neatitinka esminių reikalavimų.

2019 m. RRT dalyvavo 10-toje ES šalių rinkos priežiūros kampanijoje MSC-RED-10 pagal radio ryšio įrenginių Direktyvą 2014/53/ES²². Vykdam šią kampaniją, RRT akredituotoje laboratorijoje buvo atliekami daiktų interneto (IoT) įrangos atitikties esminiams reikalavimams vertinimas ir bandymai.

Pažymėtina, kad 47-ame ES šalių administracijų bendradarbiavimo pagal EMC direktyvą EMC ADCO posėdyje nutarta, kad RRT specialistai parengs bendras ES šalių kampanijų MSC-EMS-11 ir MSC-EMS-12 ataskaitas. RRT specialistai parengs ir 2020 m. vyksiančios MSC-EMS-13 ES šalių kampanijos, kuri bus vykdoma EEE šalių (ES bei EFTA šalių narių) teritorijoje ir kurios metu bus tikrinama mikrobangų krosnelių atitiktis formaliesiems bei esminiams reikalavimams, vykdymo tvarką.

¹⁶ Aparatai turi atitikti esminius Direktyvos 2014/30/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo (nauja redakcija) (OL 2014 L 96, p. 79), o radio ryšio įrenginiai Direktyvos 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radio įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB (OL 2014 L 153, p. 62), reikalavimus.

¹⁷ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radio įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB

¹⁸ Tiekimas rinkai – radio ryšio įrenginio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Europos Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo.

¹⁹ Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (JT EEK) taisyklė Nr. 10. Suvienodintos transporto priemonių patvirtinimo, atsižvelgiant į elektromagnetinį suderinamumą, nuostatos (OL 2012 L 254, p.1).

²⁰ 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva dėl medicinos prietaisų 93/42/EEB (OL 1993 L169, p.1)

²¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/30/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo (nauja redakcija)

²² 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radio įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB

4.10.7. PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ PRIEŽIŪRA

Patikimumo užtikrinimo paslaugomis vadinamos elektroninio parašo, elektroninio spaudo ir interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų kūrimo, laiko žymų kūrimo, elektroninio parašo ir elektroninio spaudo galiojimo patvirtinimo, elektroninio parašo ir elektroninio spaudo ilgalaikės apsaugos bei elektroninio registruoto pristatymo paslaugos, apibrėžtos 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB. Nuo 2016 m. RRT paskirta patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaiga ir įstaiga, atsakinga už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą.

Tiek teikėjų 2019 m. Lietuvoje teikė kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas: Asmens dokumentų išrašymo centras prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ADIC), VĮ Registrų centras (toliau – RC) ir UAB „BalTstamp“.

2019 m. RRT įvertino visų trijų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų – ADIC, RC (patvirtinimas pateiktas 2020 m.) ir UAB „BalTstamp“ – teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų atitiktį Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente Nr. 910/2014 (toliau – eIDAS reglamentas) reikalavimams ir, po pagal RRT pateiktas pastabas atliktų pakeitimų, patvirtino, kad visi teikėjai atitinka eIDAS reglamento reikalavimus.

Vykdydama kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrą, RRT sprendė klausimus, susijusius su paslaugų teikėjų platinamų elektroninio parašo kūrimo įtaisų saugumu ir kriptografinių algoritmų patikimumu.

Apibendrinus 2019 m. iš ADIC ir RC gautus duomenis apie patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytus galiojančius kvalifikuotus elektroninio parašo sertifikatus (toliau – kvalifikuoti sertifikatai), matyti, kad, palyginti su 2018 m., bendras šių dviejų Lietuvos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų sertifikatų skaičius 2019 m. pab. sumažėjo 1,5 proc. (2018 m. pab. buvo 688 427, o 2019 m. pab. – 678 017 kvalifikuotų sertifikatų, sudarytų ADIC ir RC), bet ADIC sudarytų kvalifikuotų sertifikatų skaičius padidėjo 1,9 proc. (2018 m. pab. buvo 609 614, o 2019 m. pab. – 621 018), o RC sudarytų sertifikatų skaičius sumažėjo 27,7 proc. (2018 m. pab. buvo 78 813, o 2019 m. pab. – 56 999).

Bendras Lietuvos gyventojams 2019 m. išduotų kvalifikuotų sertifikatų skaičius padidėjo 67,9 proc.: 2018 m. pab. buvo 926 164, o 2019 m. pab. – 1 555 048 kvalifikuotų sertifikatų, iš kurių daugiau kaip pusę (56,4 proc.) Lietuvos gyventojams sudarė Estijos bendrovė „SK ID Solutions“. Šios bendrovės kartu su SIM kortelėmis ir „Smart-ID“ programėle išduotų kvalifikuotų sertifikatų skaičius padidėjo beveik 3,7 karto (2018 m. pab. buvo 237 737, o 2019 m. pab. – 877 031).

2019 m., kaip ir ankstesniais metais, toliau didėjo kvalifikuotų sertifikatų, išduodamų kartu su SIM kortelėmis ir „Smart-ID“ programėle, bendras skaičius. Per 2019 m. Lietuvos gyventojams išduotų sertifikatų skaičius padidėjo beveik 3,3 karto (2018 m. pab. buvo 270 312, o 2019 m. pab. – 881 267). RC kartu su SIM kortelėmis išdavė 4 236 sertifikatus (2018 m. pab. – 32 575), o Estijos bendrovė „SK ID Solutions“ kartu su SIM kortelėmis išdavė 258 701 sertifikatą (2018 m. pab. – 163 638) ir 618 330 kvalifikuotų sertifikatų su Smart-ID programėle (2018 m. pab. – 74 099). Taigi vis didesnė Lietuvos gyventojų dalis renkasi elektroninio parašo priemones, kurias gali turėti savo mobiliajame bei išmaniajame įrenginyje.

Kvalifikuotų elektroninių laiko žymų kūrimo paslaugas Lietuvoje teikė 2 kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai: RC ir UAB „BalTstamp“. 2019 m. iš viso sukurta 59 611 852 kvalifikuotos elektroninės laiko žymos (2018 m. – 35 098 008). RC sukūrė 22 503 572 (2018 m. – 98 008), o UAB „BalTstamp“ – 37 108 280 (2018 m. – 35 000 000) kvalifikuotų elektroninių laiko žymų. 2019 m. RC sudarė vieną kvalifikuotą elektroninio spaudo sertifikatą.

Siekdama padėti rinkos dalyviams įgyvendinti eIDAS reglamento 19 straipsnio 2 dalies nuostatas, RRT parengė Pranešimų apie patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo ir (ar) vientisumo pažeidimus teikimo tvarkos aprašą²³. RRT parengė pasiūlymus dėl galimų eIDAS reglamento patobulinimų, kurie bus teikiami Europos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigų forumui (FESA) bei Europos Komisijai.

RRT toliau administravo interneto svetainę www.elektroninisparasas.lt. Svetainėje galima rasti šiuos įrankius: <https://tikrinti.elektroninisparasas.lt> bei <https://mokykis.elektroninisparasas.lt>. 2019 m. buvo atnaujinta elektroninio parašo nuotolinio mokymo informacinės sistemos platforma, o 2020 m. planuojamas ir mokymo sistemos turinio atnaujinimas.

RRT fiziniams ir juridiniams asmenims 108 kartus teikė konsultacijas bei 2 kartus metodinę pagalbą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams dėl elektroninių laiko žymų kūrimo, pasirašymo elektroniniu parašu ir kt. klausimais, taip pat RRT specialistai atsakė į gyventojų skundus elektroninio parašo tema bei kartu su asociacija INFOBALT surengė seminarą Lietuvos verslo įmonių atstovams patikimumo užtikrinimo paslaugų ir eIDAS reglamento klausimais.

²³ Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2019 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. 1V-594 „Dėl Pranešimų apie patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo ir (ar) vientisumo pažeidimus teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

5. INVESTICIJŲ SKATINIMAS IR PAŽANGIŲ IRT PLĖTRA

EK Radijo spektro politikos grupė parengė nuomonę dėl naujos kartos belaidžių radijo ryšio sistemų (5G) diegimo ES valstybėse 3400–3800 MHz, 24,25–27,50 GHz ir 694–790 MHz radijo dažnių juostose.

RRT paskelbė viešąją konsultaciją dėl 5G plėtros 24,25–27,50 GHz radijo dažnių juostoje.

RRT parengė Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano projektą.

Pasaulinės radijo ryšio vystymosi tendencijos rodo, kad pažangių IRT plėtra neatsiejama nuo penktosios kartos judriojo radijo ryšio technologijos 5G diegimo ir plėtros. 5G ateinantį dešimtmetį bus vienas svarbiausių skaitmeninės visuomenės ir ekonomikos elementų. Šia ryšių technologija galės naudotis ne tik pavieniai vartotojai, ji leis į tinklą sujungti daiktus, taip dar labiau išplėsdama daiktų internetą (angl. *Internet of Things*), paspartins procesų robotizaciją ir platesnį dirbtinio intelekto pritaikymą. Apie RRT veiklos kryptis šiuo klausimu, apie radijo dažnių paskyrimo problematiką (susijusią su kaimyninėmis šalimis) ataskaitoje pateikiama žemiau.

Pagal EK Radijo spektro politikos grupės parengtą nuomonę dėl naujos kartos belaidžių radijo ryšio sistemų (5G) su spektru susijusių aspektų (RSPG16-032 FINAL), 5G tinklai ES valstybėse pirmiausia diegiami 3400–3800 MHz, 24,25–27,50 GHz ir 694–790 MHz (toliau – 700 MHz) radijo dažnių juostose, todėl pažangių IRT plėtra pirmiausia sietina su pasirengimu skirti šias radijo dažnių juostas naudotojams.

RRT parengė Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano projektą ir 2019 m. kovo 14 d. paskelbė jį viešajai konsultacijai. Viešosios konsultacijos metu gauta daug pasiūlymų ir pastabų, įskaitant Krašto apsaugos ministerijos pageidavimą atidėti projekto tvirtinimą, kol bus nustatyti minimalūs bendrieji kibernetinio saugumo reikalavimai, todėl buvo nutarta tolesnį šio projekto rengimą pratęsti po to, kai bus išspręsti kibernetinio saugumo ir tarpvalstybinio radijo dažnių koordinavimo klausimai.

2019 m. pabaigoje RRT paskelbė viešąją konsultaciją dėl 5G plėtros 24,25–27,50 GHz radijo dažnių juostoje ir, atsižvelgdama į gautus pasiūlymus ir pastabas, 2020 m. planuoja patvirtinti Radijo ryšio plėtros 24,25–27,50 GHz radijo dažnių juostoje planą.

Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje planas, įskaitant ir 700 MHz radijo dažnių juostą, yra parengtas ir patvirtintas RRT direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 1V-731 „Dėl radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“, o pagrindinis su šia radijo dažnių juosta sietinas uždavinys 2019 m. buvo susitarti su kaimyninių valstybių radijo ryšį reguliuojančiomis administracijomis dėl 700 MHz radijo dažnių juostos suderinto atlaisvinimo nuo televizijos transliavimo paslaugų.

Lietuva, kaip ir kitos Baltijos valstybės, būdamos ES pasienyje privalo spręsti ES ir Baltarusijos Respublikoje bei Rusijos Federacijoje veikiančių skirtingų radijo ryšio valdymo sistemų suderinamumo klausimus, todėl RRT specialistai nuolat bendradarbiauja su užsienio šalių radijo ryšio administracijų atstovais dėl įvairių radijo dažnių juostų, įskaitant tinkamas 5G plėtrai, suderinto naudojimo.

Rengiantis 5G radijo ryšio plėtrai, reikalinga nustatyti 700 MHz, 3400–3800 MHz ir 24,25–27,50 GHz radijo dažnių juostų naudojimo pasienio teritorijose sąlygas ir atlaisvinti 700 MHz radijo dažnių juostą nuo antžeminės televizijos transliavimo paslaugų, t. y. perplanuoti antžeminės televizijos transliavimui naudojamus radijo dažnius Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse.

Lietuva perplanavimą 700 MHz radijo dažnių juostoje jau pasirengusi atlikti, tačiau prasminga tai daryti tik kartu su kaimyninėmis valstybėmis, kitaip dėl radijo trukdžių iš kaimyninių valstybių šios radijo dažnių juostos būtų negalima efektyviai naudoti.

2019 m. birželio mėn. Minske vyko RRT ir Baltarusijos Respublikos telekomunikacijų ir informatizavimo ministerijos Telekomunikacijų valstybinės priežiūros departamento techninių ekspertų derybos radijo dažnių koordinavimo klausimais. Buvo aptartos įvairių radijo dažnių juostų tolesnio naudojimo perspektyvos ir pasirašyti susitarimai dėl techninių sąlygų, kurios bus taikomos naudojant 700 MHz ir 3400–3800 MHz radijo dažnių juostas Lietuvos ir Baltarusijos Respublikų pasienio teritorijoje.

2019 m. spalio mėn. Maskvoje vyko derybos radijo dažnių koordinavimo klausimais su Rusijos Federacijos telekomunikacijų administracijos ekspertais. Sutarta, kad 800 MHz radijo dažnių juostoje galinčių veikti bazinių stočių tankis bus padidintas penkis kartus tose Lietuvos vietovėse, kuriose iki šiol buvo galima statyti tik vieną bazinę stotį šimtui kvadratinių kilometrų. Remiantis CEPT rekomendacijomis, buvo pagerintos LTE technologijos naudojimo sąlygos 2100 MHz ir 2600 MHz radijo dažnių juostose: pagal naujus susitarimus, bus leidžiami aukštesni šios technologijos sistemų kuriamo elektromagnetinio lauko lygiai Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos pasienyje.

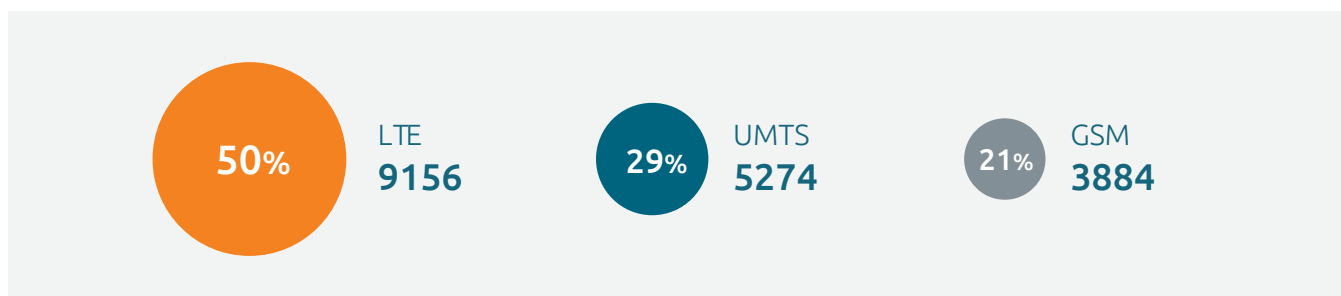
5.1. JUDRIOJO RADIJO RYŠIO PLĖTRA

GSM, UMTS ir LTE – pagrindinės technologijos, kurios naudojamos balso ir duomenų perdavimo judriojo radijo ryšio tinklais paslaugoms teikti Lietuvos gyventojams. Jau kelintus metus sparčiausiai auga LTE (4G) tinklų bazinių stočių skaičius.

2019 m. viešųjų judriojo radijo ryšio sistemų GSM, UMTS, LTE ir WiMAX (judriojo) tinklų operatoriai užregistravo 1 711 bazinių stočių, 223 bazines stotis išregistravo, išduotas 221 leidimas naudoti radijo dažnius (kanalus) sausumos judriosios ir fiksuotosios (iki 960 MHz) tarnybų vidaus radijo ryšio tinklams (11 lentelė).

11 lentelė. Užregistruotų viešųjų judriojo radijo ryšio tinklų bazinių stočių skaičius

Eil. Nr.	Leidimų išdavimas	Vnt.
1.	Išduoti leidimai naudoti radijo dažnius (kanalus) sausumos judriosios ir fiksuotosios (iki 960 MHz) tarnybų vidaus radijo ryšio tinklams	221
2.	Pagal galiojančius viešųjų judriojo ryšio tinklų leidimus užregistruotos bazinės stotys	1711
3.	Išregistruotos bazinės stotys	223

24 pav. 2019 m. Viešųjų judriojo radijo ryšio tinklų bazinių stočių skaičius, vnt. ir proc.

2019 m. pabaigoje buvo naudojama 18 314 bazinių stočių (24 pav.). Palyginti su 2018 m., GSM bazinių stočių skaičius sumažėjo, UMTS bazinių stočių skaičius išaugo 3,94 proc., o LTE bazinių stočių skaičius išaugo 16,80 proc. GSM bazinių stočių skaičiaus sumažėjimą lėmė tai, jog operatoriai atsisakė GSM bazinių stočių 1800 MHz radijo dažnių juostoje ir jas registravo LTE (4G) dažnių juostose.

Atsižvelgiant į naujoje ECC REC 15(01) rekomendacijoje aprašytas stočių, naudojamų pasienio ruožuose, koordinavimo 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje gaires, buvo konsultuotasi su kaimyninėmis šalimis ir operatoriais, naudojančiais šią juostą, dėl koordinavimo susitarimų modifikavimo. Įvertinus situaciją dėl 3400–3800 MHz radijo dažnių juostos Lietuvoje, su Baltarusijos Respublikos ryšių reguliuotoju pasirašyta nauja sutartis, kuri palengvins plačiajuosčių 5G tinklų naudojimą pasienio ruože.

2019 m. RRT toliau tobulino judriojo radijo ryšio tinklų spartų skaičiavimo metodiką. Atlikus LTE stočių, veikiančių 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje, matavimus, buvo įvertintas įvairių teorinių modelių tinkamumas radijo ryšio sklidimui skaičiuoti šioje radijo dažnių juostoje. Buvo palyginti skirtingi Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos rekomenduojami sklidimo modeliai: ITU-R P.452, ITU-R P.1546, ITU-R P.1812 ir ITU-R P.2001. Nustatyta, jog geriausiai matavimo rezultatus atitinka ITU-R P.2001 sklidimo modelis su 5 % arba 10 % laiko tikimybe ir su užstatytu reljefu. Didžiausias šio modelio trūkumas – ilgas skaičiavimo laikas.

2019 m. RRT tęsė UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ UMTS (3G) bei LTE (4G) tikėtinų aprėpties zonų skaičiavimus ir atnaujino tikėtinų aprėpties zonų žemėlapius, skelbiamus <http://epaslaugos.rtt.lt/apreptis>, kurie leidžia vartotojams palyginti ir pasirinkti judriojo ryšio paslaugas pagal jų poreikius atitinkantį tinklo kuriamo elektromagnetinio signalo lygį.

5.2. SKAITMENINĖ TELEVIZIJA IR RADIJAS

Per 2019 m. veikiančių skaitmeninės antžeminės televizijos stočių skaičius nepakito: veikiančios išliko 87 skaitmeninės antžeminės televizijos stotys, 14 iš jų buvo naudojamos vietinių ir regioninių transliuotojų televizijos programoms siųsti, likusios 73 – dviejų nacionalinės aprėpties tinklų (AB Lietuvos radijo ir televizijos centro pirmojo tinklo ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tinklo) programoms perduoti.

Du vietinių ir regioninių transliuotojų televizijos programų siuntėjai (VšĮ Regioninė televizija „Aidas“ ir VšĮ Alytaus regioninė televizija) pareiškė norą padidinti savo perduodamų televizijos programų pasiekiamumą. RRT 2019 m. sausio mėn. VšĮ Re-

gioninei televizijai „Aidas“ suteikė teisę naudoti 46 televizijos kanalą Kėdainiuose, Panevėžyje bei Ukmergėje, o VšĮ Alytaus regioninei televizijai – teisę naudoti 41 televizijos kanalą Utenoje. VšĮ Regioninė televizija „Aidas“ televizijos programų („FMT TV“ ir „Pūkas-TV“) transliacijas ketina pradėti 2020 m. pradžioje Ukmergėje. Panevėžyje šių programų transliacijos turėtų būti pradėtos iki 2021 m. sausio 30 d., Kėdainiuose – iki 2021 m. liepos 1 d. VšĮ Alytaus regioninė televizija naujos skaitmeninės antžeminės televizijos stoties įrengimo darbų Utenoje 2019 m. nepradėjo.

Atsižvelgdama į poreikį Suvalkų lietuvių bendruomenei sudaryti geras VšĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos rengiamų programų priėmimo sąlygas ir išanalizavusi esamų radijo dažnių (kanalų) išteklių panaudojimo papildomoms televizijos programoms perduoti galimybes, RRT nustatė, kad geriausia būtų panaudoti 23 televizijos kanalą. 2019 m. gruodžio 11 d. RRT suteikė teisę naudoti šį televizijos kanalą VšĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos. Įgyvendinant šį projektą, dalis Lenkijos šiaurės rytų regiono bus padengta skaitmeninės antžeminės televizijos signalą perduodant iš Lazdijų anteninio stiebo, o likusi dalis – panaudojant ankstesniais projekto vykdymo etapais Suvalkų anteniniame stiebe įrengtą kartotuvą. 23 televizijos kanalo panaudojimas šiam tikslui leis užtikrinti didesnę transliacijų aprėptį Suvalkų regione, palyginti su dabar esama, kadangi atsiras galimybė naudoti žemesnio lygio moduliaciją ir mažesnę kodavimo santykį.

Siekiant suteikti aiškumo skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo (siuntimo) paslaugų rinkos dalyviams dėl jų teikiamų paslaugų teikimo tęstinumo užtikrinimo ir skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros galimybių po to, kai bus įgyvendintas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2017/899 dėl 470–790 MHz dažnių juostos naudojimo ES, buvo parengta ir 2019 m. rugsėjo 16 d. priimta Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros plano nauja redakcija (toliau – Plėtros planas). Plėtros plane numatyta, kaip bus pertvarkomi (perskirstomi ir pakeičiami) radijo dažniai (kanalai) esamuose skaitmeninės antžeminės televizijos tinkluose ir vietinių bei regioninių antžeminės televizijos transliuotojų programoms siųsti skirtose televizijos stotyse atlaisvinama 700 MHz radijo dažnių juosta (atlikta pertvarka), nustatyti pertvarkos terminai. Pagal Plėtros planą, užbaigus visų suplanuotų skaitmeninės antžeminės televizijos radijo dažnių (kanalų) tarpvalstybinio koordinavimo procedūras, Lietuvoje po pertvarkos išliks galimybė 470–694 MHz radijo dažnių juostoje (UHF diapazone) vystyti šešis skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus, keturi iš jų bus pritaikyti skaitmeninės antžeminės televizijos signalų siuntimui DVB-T (ir DVB-T2) standartu, o likę 2 – skaitmeninės antžeminės televizijos signalų siuntimui DVB-T2 standartu. Kol tarpvalstybinio koordinavimo procedūros neužbaigtos arba jei nebus rinkos poreikio teikti DVB-T2 standarto skaitmeninės antžeminės televizijos paslaugas, Lietuvoje bus galimybė vystyti penkis DVB-T standarto skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus.

Šalia kitų klausimų Lietuvos ir Rusijos Federacijos administracijų derybose Maskvoje buvo sprendžiamas ir **skaitmeninės antžeminės televizijos radijo dažnių tarpvalstybinio koordinavimo klausimas**. Pasirengimo deryboms metu buvo rastas kompromisas dėl nuo 2017 m. sklandų tarpvalstybinio koordinavimo procesą trikdžiusio 43 televizijos kanalo pasidalinimo pajūrio regione, todėl per pačias derybas pavyko suderinti didžiąją dalį skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų pertvarkai reikalingų radijo dažnių iš 470–694 MHz radijo dažnių juostos. Išvadas dėl likusių radijo dažnių koordinavimo Rusijos pusė pažadėjo pateikti per kelis mėnesius, tačiau iki 2019 m. pabaigos žinios tuo klausimu iš Rusijos pusės nesulaukta.

2019 m. pabaigoje veikė 12 nacionalinės aprėpties antžeminio radijo tinklų, kuriuos sudarė 223 ultratrumpųjų bangų radijo stotys, dar 91 stotimi buvo transliuojamos vietinės ir regioninės radijo programos. 2019 m. naujais radijo dažniais pradėjo veikti 3 radijo transliavimo stotys įvairiose Lietuvos vietovėse. Pakeistos 4 radijo dažnių naudojimo sąlygos, dėl to atitinkamose vietovėse pagerėjo radijo programų priėmimo galimybės.

5.3. FIKSUOTASIS RADIO RYŠYS

Fiksuotasis ryšys – tai duomenų perdavimas elektromagnetinėmis bangomis tarp dviejų geografiškai fiksuotų taškų. Linijos, skirtos radijo ryšiui tarp nejudančių, tiksliai nustatytų punktų užmegzti, vadinamos radiorelinėmis linijomis (toliau – RRL). 2019 m. buvo išduoti 543 nauji leidimai RRL, nustatytos radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygos 1086 fiksuotosios tarnybos radijo stotims. Šiuo metu Lietuvoje veikia apie 9 000 radiorelinių linijų. Laukiant 5G ryšio, Lietuvos operatoriai pastaruoju metu naudoja didelio pločio kanalus – tai 28 MHz arba 56 MHz ir net 112 MHz, o tokių RRL pralaida jau siekia iki 1 Gb/s.

Lietuvos operatoriai vis labiau domisi radijo ryšio perdavimo sistemomis, kurių naudojamas dažnis yra aukštesnis už 40 GHz. RRT svetainėje veikia 64–64,5 ir 65–65,5 GHz bei 74,625–75,875 ir 84,625–85,875 GHz radijo dažnių juostose galinčių veikti RRL stočių elektroninė registracija: radijo dažnių naudotojams yra lengviau pradėti naudoti tokias RRL, kadangi nereikia gauti individualaus leidimo, pakanka tik užregistruoti tokias RRL. Tikėtina, kad dėl patrauklios reguliavimo sistemos ir labai mažų eksploatacijos mokesčių ateityje RRL naudotojų daugės. Šiuo metu yra išduoti 67 leidimai RRL, veikiančioms aukštesniais nei 40 GHz radijo dažniais.

2019 m. iš kaimyninių šalių buvo gauta paklausimų dėl 2 985 fiksuotosios tarnybos radijo stočių koordinavimo. Iš viso sukoordinuotos 2 789 kaimyninių šalių fiksuotosios tarnybos radijo stotys. Siekiant apsaugoti Lietuvos radijo dažnių naudotojus nuo galimų žalingųjų trukdžių, 2019 m. buvo atsisakyta sukoordinuoti 196 fiksuotosios tarnybos radijo stotis, kurios galimai būtų trukdžiusios mūsų šalies radijo stočių sklandžiam darbui.

5.4. Palydovinis radijo ryšys

2019 m. RRT toliau bendradarbiavo su Lietuvos palydovinio ryšio operatoriumi UAB „Nanoavionika“ dėl palydovinių sistemų koordinavimo.

RRT koordinuoja kitų šalių palydovinius tinklus.

2019 m. RRT toliau bendradarbiavo su Lietuvos palydovinio ryšio operatoriumi UAB „Nanoavionika“, atlikdama tarptautinį palydovinių sistemų koordinavimą ir skirdama naudoti orbitinius išteklius. Buvo pakeistos palydovinės sistemos M6P naudojimo sąlygos, pridodant papildomas palydovų orbitas ir palydovų skaičių. Pateikta paraiška Tarptautinei telekomunikacijų sąjungai (ITU) modifikuoti tinklo parametrus, kad būtų užtikrinti Radijo ryšio reglamento reikalavimai. Gauti ir nagrinėti du nauji prašymai skirti orbitinius išteklius palydovinėms sistemoms LTU-UHF1 ir LTU-DLX1, veikiančioms UHF ir X juostose. Išnagrinėjus paraiškas, jos pateiktos ITU ir paskelbtos Tarptautiniame dažnių registro aplinkraštyje.

2019 m. baigtas NALT-01 žemės stoties Vilniuje koordinavimas su kitomis šalimis ir UAB „Nanoavionikai“ buvo skirti dažniai S juostoje naudoti ryšiui su M6P palydovine sistema. Pradėtos diskusijos su AB „Space Union“ dėl naujos palydovinės sistemos, susidedančios iš 130 palydovų, skriesiančių žemoje Žemės orbitoje, realizavimo, paraiškos teikimo ITU ir tarptautinio koordinavimo procedūrų atlikimo.

RRT išnagrinėjo 18 palydovinių tarnybų Tarptautinio dažnių registro aplinkraščių ir pateikė komentarus dėl planuojamų naudoti kitų šalių 67 naujų palydovinių tinklų galimų trukdžių Lietuvos antžeminėms sistemoms ir planiniams orbitiniams ištekliams.

Siekiant paprastesnio ir aiškesnio Žemės stočių naudojimo, Lietuvoje buvo pakeistos sąlygos be leidimo naudoti fiksuotąsias ir judančias Žemės stotis su geostacionariais ir negeostacionariais palydovais. Lietuva po kelerių metų derybų iš Baltarusijos ryšių administracijos gavo sutikimą be papildomo koordinavimo Lietuvos pasienyje naudoti Žemės stotis ant judančių platformų 14 GHz juostoje. Toliau derinamos Kaliningrado srityje veikiančių ir planuojamų naudoti palydovinių Žemės stočių 3,4–3,8 GHz juostoje apsaugos sąlygos su Rusijos ryšių administracija. Šių sąlygų nustatymas turės didelę įtaką 5G tinklų diegimo mastui Lietuvoje.

5.5. RADIOJŲ MĖGĖJAI. LAIVŲ IR ORLAIVIŲ STOČIŲ NAUDOTOJAI

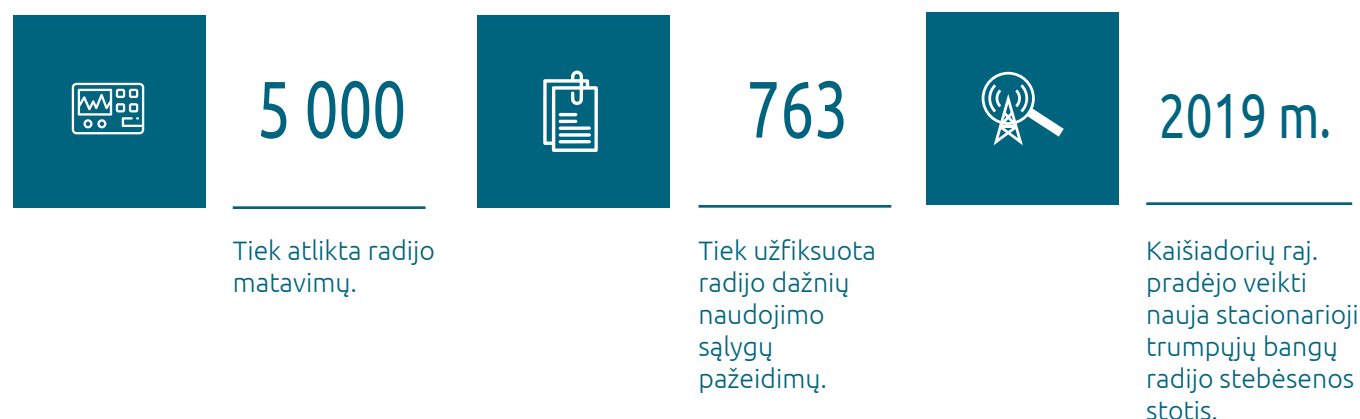
2019 m. Lietuvoje radijo mėgėjų veikla užsiėmė 705 radijo mėgėjai, turintys galiojančius 488 A klasės ir 217 B klasės (pradedančiųjų) leidimus, veikė 15 radijo mėgėjų klubų. Radijo mėgėjai naudojo jiems paskirtus 802 radijo šaukinius. 2019 m. RRT išdavė 195 leidimus užsiimti radijo mėgėjų veikla, 49 leidimus naudoti radijo šaukinius, 27 darniuosius radijo mėgėjų egzaminų pažymėjimus. 2019 m. kvalifikacinius egzaminus išlaikė ir leidimus gavo 16 naujų radijo mėgėjų ir 2 nauji radijo mėgėjų klubai.

2019 m. buvo patvirtinta Teisės užsiimti radijo mėgėjų veikla suteikimo tvarkos ir užsiėmimo šia veikla sąlygų aprašo nauja redakcija. Joje aiškiau reglamentuojama teisės naudoti radijo šaukinius suteikimo tvarka ir sąlygos, įtvirtinta teisės naudoti keturženklis radijo šaukinius suteikimo tvarka ir sąlygos, nustatytos tokios pačios radijo spektro valdymo priemonės, kurios yra taikomos kitoms radijo spektro naudotojų grupėms, išspręsti praktikoje pastebėti teisinio reguliavimo trūkumai.

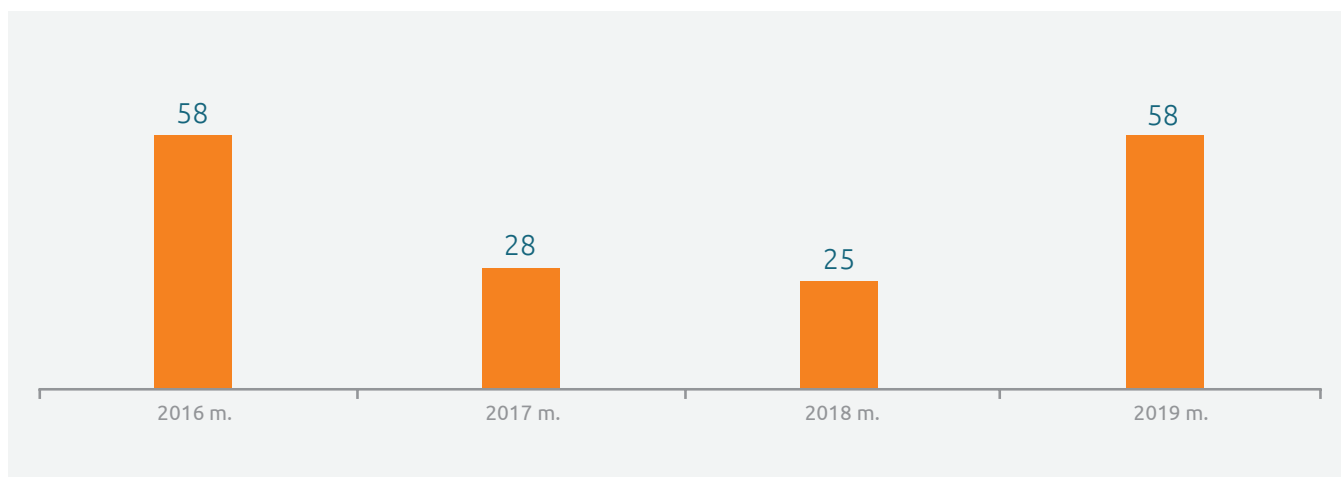
2019 m. RRT išdavė 246 leidimus naudoti orlaivių stotis ir 490 leidimų naudoti laivų stotis. RRT atliko teisės aktų pakeitimus, kurie daliai laivų stočių naudotojų suteikė galimybę supaprastinta tvarka (stoties registravimo būdu) įgyti teisę naudoti laivų stotis.

5.6. RADIOJŲ SPEKTRO STEBĖSENA

Atliekant radijo spektro stebėseną, yra kontroliuojama ir analizuojama, kiek radijo dažnių spektro užima įvairių radijo stočių spinduliuotė, ar spinduliuotės spektrai ir radijo trikdžių lygiai atitinka teisės aktų reikalavimus, ar dažniai naudojami teisėtai ir laikomasi kitų nustatytų radijo dažnių naudojimo sąlygų.

2019 m. buvo atlikta apie 5 tūkstančius radijo matavimų. Jų metu iš viso nustatyti 763 pažeidimai, iš kurių 58 atvejais dėl neteisėto radijo dažnių naudojimo (25 pav.) (49 atvejais veikė neregistruotos viešojo judriojo ryšio paslaugų teikėjų radijo relinės stotys), o likusiais 705 – dėl kitų radijo dažnių naudojimo sąlygų pažeidimų.

25 pav. Nustatytų neteisėtai naudojamų radijo dažnių atvejų statistika 2016–2019 m., vnt.

Vykdamas viešojo judriojo ryšio tinklų kontrolę, nustatytos Lietuvos operatorių naudojamos 242 neįregistruotos bazinių stočių celės. Lietuvos radijo ir televizijos transliavimo tinkluose nustatyta 70 pažeidimų. Daugiausia nustatyta pažeidimų dėl radijo transliavimo stočių radijo dažnio moduliavimo galios (48) ir nuokrypio reikalavimų (15) nesilaikymo.

Siekiant užtikrinti tarptautiniuose susitarimuose nustatytų tarpvalstybinių įsipareigojimų vykdymą, pasienio su kitomis valstybėmis zonose buvo vykdomi Lietuvos ir užsienio šalių (Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos) operatoriams priklausančių bazinių judriojo ryšio stočių sukuriamų elektromagnetinių laukų stiprio matavimai. Buvo užfiksuoti 126 Lietuvos ir 267 kaimyninių šalių operatorių padaryti pažeidimai, dėl kurių pašalinimo buvo kreiptasi į Lietuvos operatorius ar informuotos atsakingos užsienio šalių institucijos.

2019 m. buvo atnaujinta RRT Klaipėdos stacionarioji radijo stebėsenos stotis. Joje sumontuota nauja įranga, leidžianti atlikti radijo stebėseną ir pelengavimą dažnių diapazone iki 8,5 GHz. Ši įranga leis greičiau aptikti neteisėtai veikiančius radijo bangų šaltinius bei kartu su judriąja radijo stebėsenos stotimi realiu laiku nustatyti jų vietą. Kaišiadorių raj., Dovainonių k. pradėjo veikti nauja RRT stacionarioji trumpųjų bangų radijo stebėsenos stotis. Stoties įrengimo vieta, nutolusi nuo didelių miestų, pramonės objektų ir didelės galios radijo bangų šaltinių, užtikrina švaresnę elektromagnetinę aplinką. Tai ypač svarbu tiriant radijo spektro užimtumą dažniuose nuo 4 iki 30 MHz.

RRT kartu su kitų šalių administracijomis dalyvauja tarptautiniame radijo dažnių stebėsenos projekte. Spektro užimtumo stebėjimų rezultatai pateikiami ITU tam, kad būtų galima efektyviau planuoti ir paskirstyti radijo dažnius aukščiau minėtam diapazone.

2019 m. pradėti eksperimentiniai bandymai pritaikant bepiločius orlaivius antenų diagramų bei sunkiai pasiekiamų radijo signalų šaltinių parametrų matavimams.

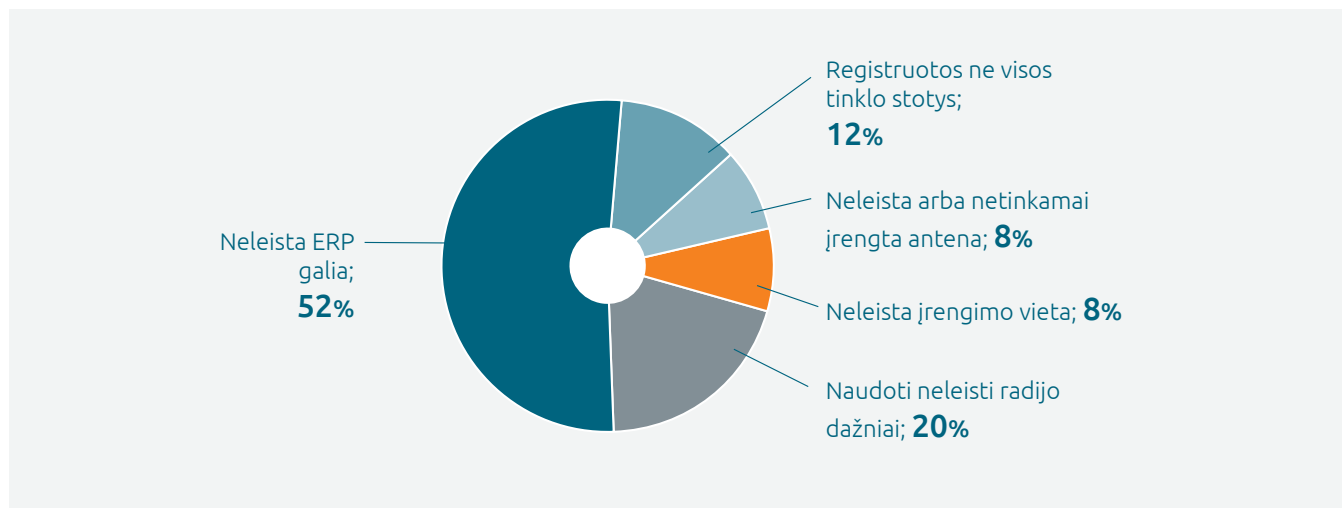
➤ RRT PRISIDĖJO PRIE NUSIKALTIMO TYRIMO

Į RRT kreipėsi vienos apskrities organizuotų nusikaltimų tarnybos tyrėja su prašymu realiomis sąlygomis atlikti bandymą su konfiskuotomis nešiojamomis radijo stotelėmis. RRT darbuotojai nuvyko į dvi galimai vykdyto nusikaltimo geografines vietas ir atliko realius bandymus.

RRT konstatavo, kad vienoje vietoje iš tikrųjų galėjo vykti nusikalstamos veiklos planavimas. Kriminalinės policijos pareigūnai labai dėkojo už atliktą tyrimą ir naujas idėjas atliekant ir puoselėjant tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

5.7. RADIOJO RYŠIO TINKLŲ IR STOČIŲ INSPEKTAVIMAS

2019 m. atlikti 167 vidaus radijo ryšio tinklų ir 44 radijo ir televizijos programų transliavimo stočių patikrinimai. Radijo ir televizijos transliavimo stotyse pažeidimų nustatyta nebuvo, o vidaus radijo ryšio tinkluose buvo užfiksuoti 25 pažeidimai, kurių pasiskirstymas pagal pobūdį pateiktas 26 pav.

26 pav. Vidaus radijo ryšio tinkluose užfiksuotų 25 pažeidimų pasiskirstymas pagal pobūdį

5.8. RADIOJO TRUKDŽIŲ ŠALINIMAS

➤ PADĖTA IŠSPRĘSTI TELEVIZIJOS SUTRIKIMUS

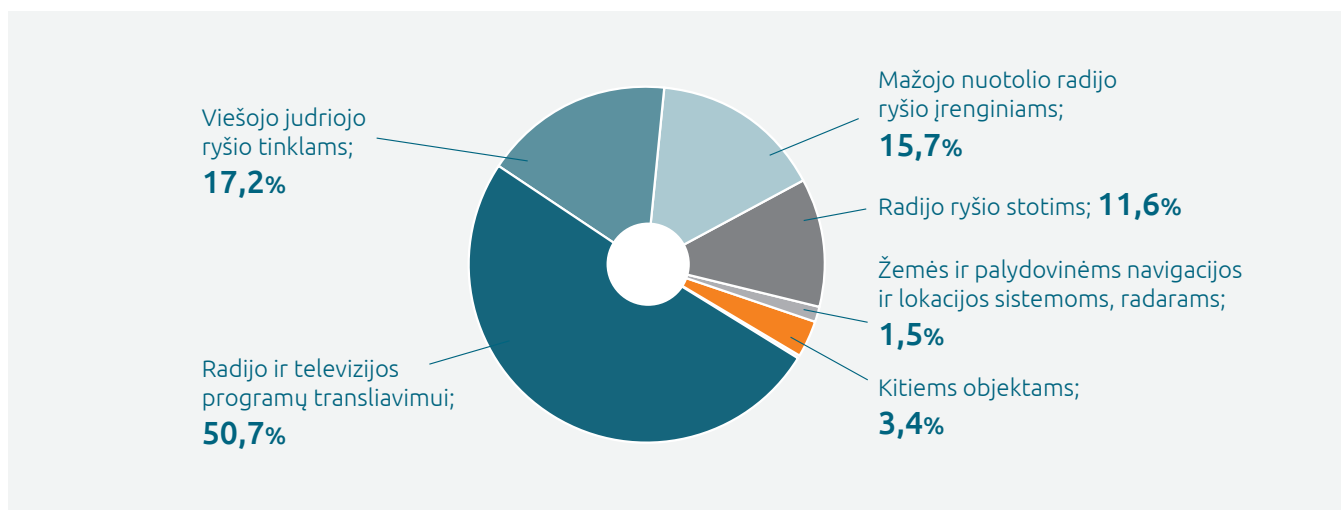
Klaipėdos kontrolės skyriaus darbuotojai pradėjo gauti daug telefoninių skambučių dėl trukdžių televizijos 60 kanalui Ylakių rajone (nerodė televizijos programų). RRT darbuotojai, atsižvelgdami į besiskundžiančių asmenų skaičių, nedelsdami nuvyko į minimą teritoriją ir nustatė, kad skaitmeninės televizijos transliuojamo signalo vartotojai negali priimti ne dėl radijo trukdžių. Buvo susisiekiama su VšĮ Lietuvos radijo ir televizijos centru (LRTC), kuri yra atsakinga už transliavimo kokybę. Problema operatyviai buvo išspręsta nuotoliniu būdu, iš naujo paleidus LRTC įrangą (televizijos siųstuvą). Ylakių gyventojai labai dėkojo už operatyvumą ir geranorišką požiūrį į žmones, jų problemas.

268

Tiek gauta prašymų pašalinti radijo trukdžius.

277

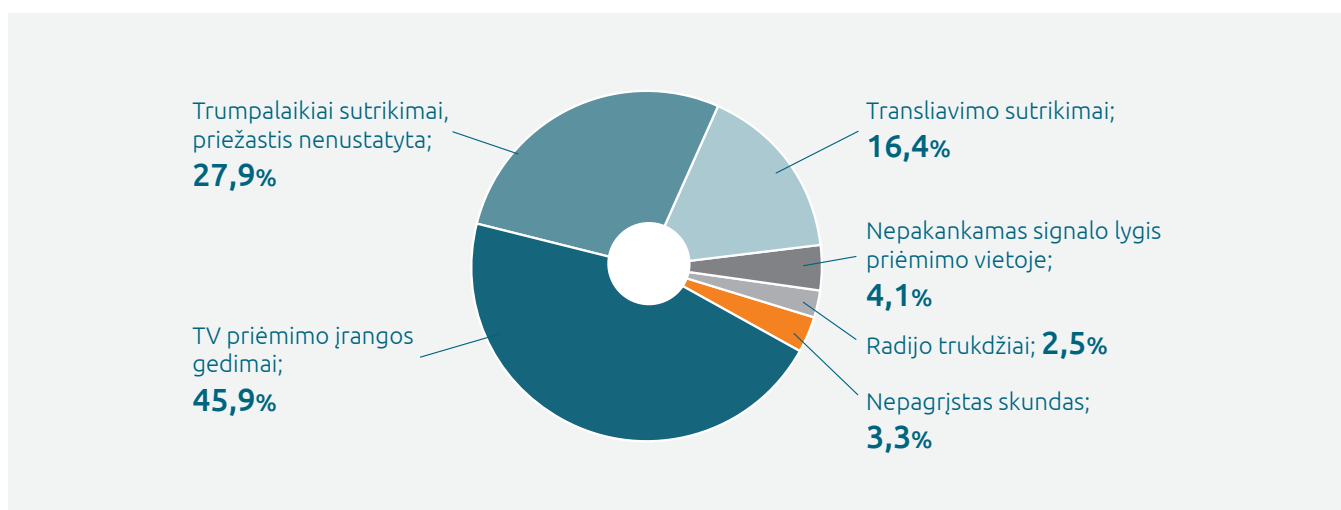
Tiek atlikta tyrimų, iš jų 122 pagal prašymus pašalinti radijo trukdžius televizijai (DVB-T).

27 pav. Gautų prašymų dėl radijo trukdžių pasiskirstymas 2019 m.

2019 m. RRT iš fizinių ir juridinių asmenų gavo 268 prašymus pašalinti radijo trukdžius. Daugiausia prašymų (žr. 27 pav.) gauta dėl radijo ir televizijos programų priėmimo sutrikimo (136), kiti – dėl radijo trukdžių viešojo judriojo ryšio tinklams (46), mažojo nuotolio radijo ryšio įrenginiams (42), radijo ryšio stotims (31), žemės ir palydovinėms navigacijos ir lokacijos sistemoms (4), kitiems objektams (9). Visi prašymai buvo ištirti, nustatyti dažniausi radijo trukdžių šaltiniai: mažojo nuotolio radijo ryšio įrenginiai (22 atvejai), viešojo judriojo radijo ryšio tinklų retransliatoriai (16 atvejų) ir sausumos fiksuotosios tarybos radijo ryšio stotys (9 atvejai).

Prašymai pašalinti trukdžius antžemeinei televizijai (DVB-T) vis dar sudaro didžiausią dalį, tačiau, palyginti su 2018 m., jų sumažėjo du kartus. Atlikti 122 tyrimai parodė, kad tik 3 atvejais radijo trukdžius sukėlė netoliese veikiančios LTE viešojo judriojo ryšio bazinės stotys, t. y. buvo nustatyti realūs radijo trukdžiai (2018 m. buvo 40 tokių atvejų). Kiti televizijos programų priėmimo sutrikimai buvo trumpalaikiai, išnyko savaime arba buvo susiję su TV priėmimo įrangos gedimu, neteisingu naudojimu arba transliavimo tinklo sutrikimais. Detalūs tyrimų rezultatai pateikti 28 pav.

28 pav. Tyrimų pagal gautus prašymus pašalinti radijo trukdžius televizijai (DVB-T) rezultatai

➤ PAŠALINTOS RYŠIO PROBLEMOS ORO UOSTO TARNYBOMS

Oreivystei skirto radijo spektro priežiūra yra prioritetinga sritis, nes užtikrintas ryšys tarp oro uostų tarnybų ir orlaivių lemia skrydžių saugumą. Tarnyba skiria jai ypatingą dėmesį, todėl užregistruoti pranešimai apie ryšio sutrikimus ir galimus trukdžius tiriami pirmumo tvarka, reaguojama nedelsiant.

2019 m. rudenį tirti du pranešimai iš VĮ „Oro navigacija“, susiję su Kauno Karmėlavos oro uostu. Abiem atvejais dispečeriai girdėjo pašalinius garsus naudojamuose radijo kanaluose, kartais jiems atrodė, kad kažkas bando užimti kanalą, bet nekalba, ir tai trukdė ryšiui su lėktuvais. Pirmojo tyrimo metu pavyko rasti „kaltininką“ greta oro uosto teritorijos esančiame privačiame name: trukdžius kėlė sugedęs ir netinkamus dažnius generuojantis namo apsaugos sistemos siųstuvas, priklausantis apsaugos firmai – iškvieštas jų meistras pakeitė sugedusį įrenginį.

Į antrą tyrimą RRT specialistai vėl vyko beveik po mėnesio. Šį kartą įtarimą sukėlė padidėję triukšmai prie pat antenų, sumontuotų ant skrydžių valdymo bokšto, šalia kurių veikė ir judriojo ryšio operatorių antenos. Išjunginėdami bazinių stočių įrangą, RRT specialistai surado trukdžių šaltinį, o kitą rytą atvykęs operatoriaus personalas pakeitė sugedusią įrangą ir oro uosto dispečeriai jau galėjo dirbti šviriame eteryje.

5.9. KITŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

5.9.1. TELEFONO RYŠIO NUMERIŲ VALDYMAS

Vienas iš RRT uždavinių yra užtikrinti efektyvų elektroninių ryšių išteklių naudojimą, taip pat kad būtų pakankamai nacionalinių telefono ryšio numerių išteklių, reikalingų viešosioms elektroninių ryšių paslaugoms teikti, kad numeracijos planai ir procedūros būtų taikomi tokiu būdu, kuris užtikrintų vienodas visų viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų galimybes.

RRT 2019 m. toliau vykdė Nacionalinio telefono ryšio numeracijos plano priežiūrą ir skyrė telefono ryšio numerius (žr. 12 lentelė)

12 lentelė. 2019 m. išduotų (panaikintų) telefono ryšio numerių suvestinė

Numerių paskirtis	Paskirta numerių	Panaikinta teisė (atsisakyta numerių)	Paskirta numerių, iš viso
Trumpieji numeriai 10XX	0	0	19
Trumpieji numeriai 18XX	14	10	75
Trumpieji numeriai 19XXX	4	11	51
Trumpieji numeriai 116 XXX	0	0	3
Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų numeriai	11 017	102 000	1 045 421
Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų numeriai	610 853	24 987	7 965 190
Paslaugų numeriai 7XX XXXXX, 8XXXXXXXX ir 9XXXXXXXX	1 210	20 100	213 564

5.9.2. NESĄŽINGA EL. RYŠIŲ VEIKLA

2019 m. pastebėta atvejų, kai iš Lietuvoje viešąsias telefono ryšio paslaugas teikiančių operatorių tinklų į kitus tinklus yra siunčiami skambučių ir trumpųjų žinučių (SMS) srautai, kurie kelia abejonių dėl tikrosios jų prigimties ir operatorių vykdomos veiklos sąžiningumo. Susidariusi situacija sukelia nepatogumų galutiniams paslaugų gavėjams. Dėl tokios veiklos reguliavimo galimybių RRT atliko apklausą tarp ES valstybių narių reguliuotojų, kurie susiduria su panašiomis problemomis ir ieško efektyvių sprendimo būdų, kaip užkirsti kelią nesąžiningai elektroninių ryšių veiklai.

UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ ir „Telia Lietuva“, AB, kaip vieną iš priemonių, pasiūlė Memorandumo dėl operatorių bendradarbiavimo užkertant kelią nesąžiningai elektroninių ryšių veiklai (toliau – Memorandumas) idėją. Memorandumo tikslas – užtikrinti veiksmingą operatoriams skirtų ribotų elektroninių ryšių išteklių (valstybės turto) – telefono ryšio numerių – tinkamą panaudojimą ir sudaryti prielaidas operatoriams geranoriškai spręsti iš nesąžiningos elektroninių ryšių veiklos kylančias problemas. Memorandume siūloma, kad operatoriai gera valia prisijungtų prie Memorandumo, kas leistų Memorandumą pasirašantiems tikėtis, kad šalys, pasiryžusios vykdyti sąžiningą elektroninių ryšių veiklą, jiems skirtus elektroninių ryšių išteklius nauduos teisėtai ir sąžiningai. RRT suorganizavo sutikimus su operatoriais ir pasirašius Memorandumą paskelbė jį RRT tinklalapyje <https://www.rrt.lt/telefonu-rysys-internetas-tv/informacija-paslaugu-teikejams/nesazininga-e-rysiu-veikla/>, kviesdama visus operatorius prisijungti prie Memorandumo ir taip užkirsti kelią nesąžiningai elektroninių ryšių veiklai. Iki 2019 m. gruodžio 31 d. prie Memorandumo buvo prisijungę „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“. RRT sieks pritraukti daugiau operatorių 2020 m.

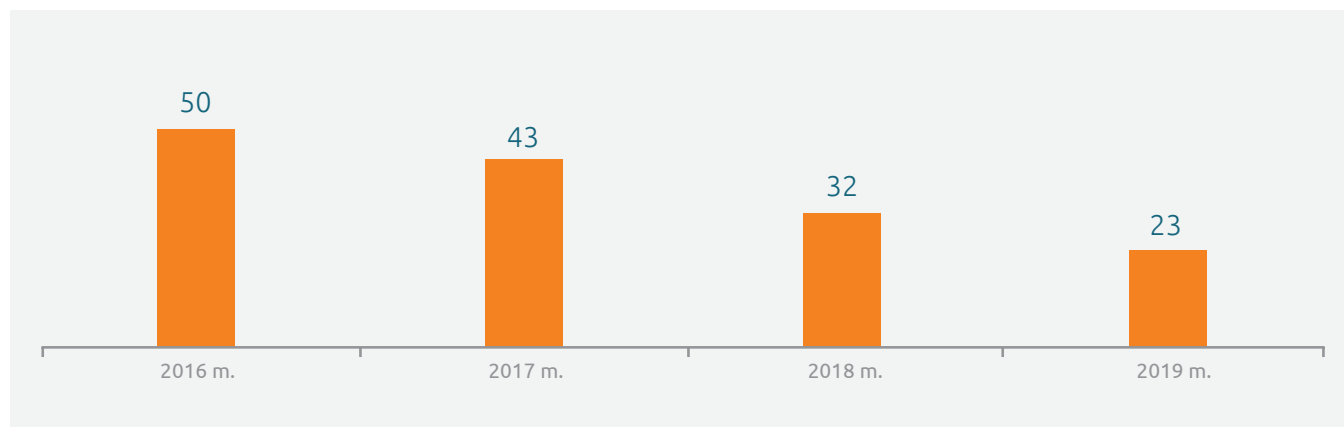
5.9.3. DOMENAI

RRT yra įgaliota išduoti leidimus asmenims vartoti Lietuvos vardą prieš aukščiausio lygio domeną „.lt“. RRT suteikti įgaliojimai užtikrina, kad Lietuvos vardas bus vartojamas tinkamai ir Lietuva bus deramai reprezentuojama internete.

Lietuvos vardas – tai oficialusis ilgasis ar trumpasis Lietuvos valstybės pavadinimas – „Lietuvos Respublika“ ar „Lietuva“ – visomis oficialiomis ES kalbomis ir visomis šių kalbų gramatinėmis formomis.

RRT 2019 m. išdavė 23 leidimus (žr. 29 pav.), suteikiančius teisę asmenims vartoti Lietuvos vardą antrojo lygio domeno varde prieš aukščiausio lygio domeną „.lt“ ir panaikino 33 leidimus, suteikiančius teisę pareiškėjui vartoti Lietuvos vardą antrojo lygio domeno varde prieš aukščiausio lygio domeną „.lt“.

Jei paraiška atitinka visus nustatytus reikalavimus, RRT leidimą išduoda ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

29 pav. Suteiktų leidimų naudoti aukščiausio lygio domeną „.lt“ statistika

INTEGRACIJA Į ES IR TARPTAUTINĘ REGULIAVIMO ERDVĘ IR 6. EFEKTYVI RRT VEIKLA

49

tarptautinių
organizacijų
darbo grupės

15

DG pirmininkai,
projektų
rengėjai

96

parengtos
pozicijos

3

tarptautiniai
projektai

2019 m. RRT atstovai dalyvavo 49 tarptautinių organizacijų darbo grupių veikloje, 15 darbo grupių buvo pirmininkai arba dokumentų projektų rengėjai, parengtos 96 pozicijos, vykdyti 3 tarptautiniai projektai.

RRT tarptautinės veiklos prioritetai:

- ▶ Lietuvos interesų gynimas tarptautinėje erdvėje svarstant elektroninių ryšių išteklių skirstymo klausimus.
- ▶ Aktyvus dalyvavimas Rytų Partnerystės iniciatyvose ir projektuose.
- ▶ Efektyvus bendradarbiavimas su užsienio partneriais keičiantis gerąja reguliavimo patirtimi.

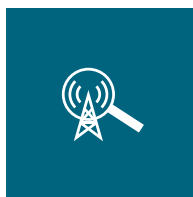
6.1. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

6.1.1. TARPTAUTINĖ TELEKOMUNIKACIJŲ SĄJUNGA (ITU)

6.1.1.1. WRC-19 KONFERENCIJA

2019 m. ITU WRC-19 priimti sprendimai turės įtakos antžeminių bei palydovinių radijo ryšio sistemų tolesnio vystymosi tendencijoms.

Lietuvos vyriausybės delegacijos tikslas ITU WRC-19 konferencijoje – užtikrinti, kad naujosios radijo ryšio reglamentavimo nuostatos sudarytų kuo geresnes radijo dažnių naudojimo sąlygas Lietuvoje.

2019 m. rudenį Egipte vyko vienas svarbiausių radijo ryšio valdymo renginių pasaulyje – Pasaulinė radijo ryšio konferencija (angl. *World Radiocommunications Conference, WRC*) (toliau – WRC-19), kurią organizavo Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga (toliau – ITU). WRC-19 patvirtinti radijo ryšio tarptautinio valdymo principai, nustatytos pagrindinės radijo ryšio plėtos kryptys, priimtos rezoliucijos aktualiaisiais radijo dažnių tarptautinio valdymo klausimais. WRC-19 metu priimti sprendimai dėl ITU Radijo ryšio reglamento, kurio nuostatų ITU narės yra įsipareigojusios laikytis, straipsnių papildymo ir pakeitimo. Šie sprendimai turės įtakos antžeminių bei palydovinių radijo ryšio sistemų tolesniam vystymuisi. WRC-19 buvo diskutuojama dėl įvairių radijo ryšio technologijų tolesnio naudojimo pasauliniu ar regioniniu mastu. Pasaulyje aiškiai juntama tendencija plėsti tarptautiniu mastu harmonizuotas radijo dažnių juostas, kuriomis teikiamos sparčiojo judriojo radijo ryšio paslaugos, leidžiančios naudotis belaidžiu radijo ryšiu, bet kur ir bet kada. Nuomonės išsiskyrė tik dėl šių paslaugų teikimo technologijų – vienos valstybės ateitį sieja su antžeminėmis belaidžio radijo ryšio technologijomis, kitos – su palydovinio radijo ryšio technologijomis. Lietuvos vyriausybės delegacija siekė užtikrinti, kad naujosios radijo ryšio reglamentavimo nuostatos sudarytų kuo geresnes sąlygas Lietuvos radijo dažnių naudotojų poreikiams tenkinti.

Ypač didelis dėmesys konferencijoje buvo skirtas naujosios kartos 5G judriojo radijo ryšio technologijos plėtrai. Svarbus WRC-19 rezultatas – užtikrintos galimybės 5G judriojo radijo ryšio sistemas vystyti 24,25–27,5 GHz, 37–43,5 GHz ir 66–71 GHz radijo dažnių juostose pasauliniu mastu, o išimties teise pasinaudojusiose valstybėse, įskaitant Lietuvą, tai bus galima daryti ir 45,5–47 GHz bei 47,2–48,2 GHz radijo dažnių juostose. Atkreiptinas dėmesys, kad konferencijos metu paaiškėjo, kad Rusija ir Kinija (palaikomos dar kelių šalių) 5G radijo ryšiui neketina naudoti 3,4–3,8 GHz radijo dažnių juostos. Po ilgų ir sudėtingų diskusijų joms pavyko pasiekti, kad 5G radijo ryšio sistemas jų teritorijose bus galima diegti naudojant 4,80–4,99 GHz radijo dažnių juostą. Tai didelis iššūkis Europos valstybėms, besiribojančioms su Rusijos Federacija, kurios ne tik turės užtikrinti elektromagnetinį suderinamumą, siekdamas apsaugoti 4,8–4,99 GHz radijo dažnių juostoje jau veikiančias savo radijo ryšio sistemas, bet bus sudėtinga užtikrinti visavertę 5G radijo ryšio sistemų plėtrą 3,4–3,8 GHz radijo dažnių juostoje.

Atsižvelgiant į technologijų naujoves, susitarta dėl išmaniųjų transporto sistemų (angl. *Intelligent Transport Systems, ITS*) bei judančių Žemės stočių (angl. *Earth Stations in Motion, ESIM*) veiklos sąlygų, atnaujintas radijo ryšio naudojimo oro ir jūrų navigacijai bei kitoms reikmėms tarptautinis reglamentavimas.

6.1.1.2. KITA VEIKLA ITU

Kompetencijos centrų veikla. ITU Vystymo biuro iniciatyva 2001 m. buvo pradėta Kompetencijos centrų programa (angl. *Centre of Excellence*), kurios tikslas – paremti gebėjimų vystymą informacinių ir ryšių technologijų (IRT) srityje, teikiant pastovius mokymus IRT specialistams. Naujasis ITU Kompetencijos centrų ciklas bus įgyvendinamas 2019 m. sausio mėn. – 2022 m. gruodžio mėn. Pasaulyje atrinkti 29, o Europoje – 6 kompetencijų centrai, ir vienu iš jų pirmą kartą tapo Lietuvos bendrovė „NRD Cybersecurity“. Tokiu atveju Lietuvos administracija (RRT) tapo Europos kompetencijos centrų priežiūros komiteto nare (toliau – Priežiūros komitetas).

Pirmasis naujojo ciklo Priežiūros komiteto posėdis 2019 m. vasarį vyko Varšuvoje. Pagrindinis susitikimo rezultatas – suderintas Europos kompetencijų centrų tinklo mokymo katalogas 2019 metams. Antrasis Priežiūros komiteto posėdis įvyko lapkričio 19–20 d. Trieste (Italija). Jo metu komiteto pirmininke 2019–2020 metams išrinkta RRT atstovė. Susitikimo metu apžvelgti kompetencijos centrų veiklos rezultatai, aptartos problemos, pristatyti planai ateinantiems metams, taip pat įvyko virtualus susitikimas su Afrikos regiono priežiūros komitetu – pirmasis tarpregioninis kompetencijos centrų susitikimas. 2020 m. numatyti du priežiūros komiteto susitikimai, kurių vienas vyks Vilniuje.

2019 m. rugsėjo 4 dieną su oficialiu vizitu Vilniuje lankėsi ITU Telekomunikacijų standartizacijos biuro vadovas dr. Chaesubas Lee. Savo pirmojo vizito į Lietuvą metu dr. Chaesubas Lee dalyvavo Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos politikos komiteto (CEPT *Com-ITU*) posėdyje, susitiko su Ekonomikos ir inovacijų viceministru, Lietuvos banko, Lietuvos mokslų akademijos, Lietuvos standartizacijos departamento atstovais. Svečias lankėsi ir vizitą organizavusioje RRT, kur susitiko su RRT vadovais, privačių bendrovių atstovais. Vizito metu buvo apsikeista informacija apie IRT vystymo aktualijas Lietuvoje, galimą Lietuvos institucijų ir bendrovių didesnę įsitraukimą į standartizacijos veiklą ITU kontekste ir apskritai platesnį bendradarbiavimą su ITU.

6.1.2. PASAULINĖ PAŠTO SĄJUNGA (UPU)

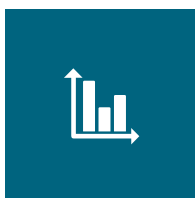

2019 m. vyko neeilinis UPU kongresas – trečiasis per visą UPU istoriją.

2019 m. rugsėjo mėn. Ženevoje vyko neeilinis Pasaulinės pašto sąjungos (angl. *Universal Postal Union, UPU*) kongresas²⁴. Neeiliniame Pasaulinės pašto sąjungos kongrese dirbo vyriausybinių Lietuvos delegacija, vadovaujama Susisiekimo ministerijos atstovo ir sudaryta iš Ryšių reguliavimo tarnybos ir Lietuvos pašto atstovų. Kongreso metu UPU valstybės narės sprendė klausimus dėl galutinių atsiskaitymų tarifų už tarptautinius laiškus ir smulkiuosius paketus reformos ir pasiekė susitarimą dėl pašto galutinių atsiskaitymų tarifų.

Pašto galutinių atsiskaitymų tarifų sistema užtikrina, kad pašto operatoriams būtų kompensuojama už patiriamas tarptautinių laiškų ir smulkiųjų paketų tvarkymo, pervežimo, pristatymo sąnaudas. Galiojanti sistema netenkino Jungtinių Amerikos Valstijų, nes pašto siuntos siuntimas ir pristatymas JAV viduje vartotojui kainuoja brangiau, nei pašto siuntos atsiuntimas iš kitų užsienio šalių. Augant e. prekybai, pašto siuntų skaičius augo drastiškai, todėl JAV paštas (kaip ir kitų valstybių pašto operatoriai) patyrė didelių nuostolių. Siekdamas išvengti neigiamo poveikio visai pasaulinei pašto rinkai, UPU valstybės narės sutiko iš esmės peržiūrėti ir pakeisti pašto galutinių atsiskaitymų modelį. Kongresui nagrinėti buvo pateikti trys variantai: palikti galioti esamą tarifų nustatymo tvarką, leisti tarifus nustatyti pačioms valstybėms narėms arba rinkti kompromisinį abiejų pirmųjų galimybių variantą. Derybų metu surastas papildomas kompromisinis variantas, kuris tenkino absoliučią valstybių daugumą, įskaitant ir Lietuvą. Priimti galutinių atsiskaitymų tarifų modelio pakeitimai labiausiai palies smulkiųjų siuntų iki 2 kg segmentą.

6.1.3. EKONOMINIO BENDRADARBIAVIMO IR PLĖTROS ORGANIZACIJA (EBPO)

Lietuva pilnateise EBPO nare tapo 2018 m. liepos 5 d. RRT atstovai dalyvauja EBPO Ekonominių reguliuotojų tinklo veikloje.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) – tai 36 valstybes vienijantis forumas, kuriame valstybių narių ekspertai dalijasi patirtimi ir plėtoja naujas ekonominės bei socialinės politikos gaires. EBPO yra nustačiusi pažangius ekonomikos ir viešojo sektoriaus valdymo standartus, teikia rekomendacijas, kaip gerinti finansinę, ekonominę, konkurencinę aplinką, šalys keičiasi reformų patirtimi.

²⁴Tai tik trečiasis neeilinis UPU kongresas nuo šios specializuotos Jungtinių Tautų organizacijos, turinčios 192 šalis nares ir skirtos pašto klausimams derinti pasauliniu mastu, įkūrimo 1874 m.

RRT atstovai dalyvauja EBPO Ekonominių reguliuotojų tinkle (NER), kuriame nagrinėjami svarbūs reguliuotojų nepriklausomybės, bendradarbiavimo, efektyvumo ir atskaitomybės klausimai, ypač aktualūs reguliavimo institucijoms. Šiuo metu tinkle yra daugiau kaip 70 narių, susijusių su įvairiais sektoriais – energetikos, telekomunikacijų, transporto ir vandentvarkos. 2019 m. dalyvauta dviejuose NER susitikimuose, kur didesnis dėmesys buvo skiriamas produktų rinkos reguliavimui, veiklos, susijusios su reguliavimu ir naujomis technologijomis, planavimui, reguliuotojų nepriklausomumui ir konkrečių šalių atvejų aptarimui.

2019 m. gegužės 23 d. Ryšių reguliavimo tarnyboje lankėsi NER sekretoriato atstovai. Susitikimo metu pristatytos RRT pagrindinės veiklos sritys, bendradarbiavimo su rinka aspektai, reguliavimo veiklos ypatumai. Svečius domino, kaip RRT vykdo informacijos apie savo veiklą sklaidą, o RRT bendradarbiavimą su rinkos dalyviais išskyrė kaip pavyzdį kitų šalių reguliuotojams. Diskusijos metu buvo aptarti reguliuotojo nepriklausomumo klausimai, pasidalinta informacija apie RRT dalyvavimą Rytų Partnerystės veiklose. Sutarta ateityje stiprinti kontaktus ir keistis naudinga informacija.

6.1.4. SKIRTŲJŲ VARDŲ IR NUMERIŲ INTERNETO KORPORACIJOS (ICANN) VYRIAUSYBIŲ PATARIAMASIS KOMITETAS (GAC)

ICANN Vyriausybės patariamajame komitete RRT atstovė išrinkta Žmogaus teisių darbo grupės pirmininke.

Interneto protokolo adresų, domenų vardų sistemos, šakninių interneto tinklo serverių administravimo funkcijas atlieka nepelno organizacija Skirtųjų vardų ir numerių interneto korporacija (angl. *Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, ICANN*). ICANN yra atsakinga už interneto veiklos stabilumo užtikrinimą, daug dėmesio skiria konkurencijos priemonių prie interneto srityje skatinimui, iš vartotojų kylančioms iniciatyvoms ir veikia viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo pagrindu.

Viena iš ICANN bendro darbo su viešu sektoriumi formų – korporacijos direktorių valdybai patariantis Vyriausybės patariamasis komitetas (angl. *Governmental Advisory Committee, GAC*). Pagrindinė GAC funkcija – patarti ICANN korporacijai viešosios politikos ir atskiroms vyriausybėms aktualiais klausimais. GAC stengiasi ICANN veikloje atstovauti visais nuomonių ir požiūrių įvairovės klausimais bei nustatyti bendrus principus dėl esamų domenų vardų administravimo, naujų vardų skyrimo, atkreipti dėmesį į kultūrinius skirtumus, autorių teisių ir vartotojų interesų apsaugą. GAC yra atvira visų valstybių vyriausybės atstovams. Lietuvai jame atstovauja RRT atstovė, dalyvaujanti ir Aukšto lygio pareigūnų interneto valdymo komitete (angl. *High Level Internet Governance, HLIIG*), kuriame svarstomi interneto vardų ir kitų interneto išteklių valdymo klausimai. 2019 m. dalyvauta 3 ICANN GAC susitikimuose, paskutinio metu RRT atstovė buvo išrinkta GAC Žmogaus teisių darbo grupės pirmininke.

6.1.5. TARPTAUTINĖ INTERNETO KARŠTŲJŲ LINIJŲ ASOCIACIJA INHOPE

RRT interneto karštoji linija www.svarusinternetas.lt yra INHOPE narė nuo 2008 m.

2019 m. RRT interneto karštosios linijos atstovai dalyvavo INHOPE Generalinių Asamblėjų Berlyne ir Dubline darbe, kuriose nagrinėti INHOPE tinklo plėtros, valdymo, INHOPE fondo ir asociacijos sujungimo bei finansavimo klausimai, INHOPE finansinė ataskaita, INHOPE įstatų pakeitimai, glaudesnis bendradarbiavimas su teisėsaugos institucijomis, taip pat bendradar-

biavimas su EUROPOL'u ir INTERPOL'u, INHOPE dėl pranešimų valdymo sistemos ir duomenų bazės ICCAM tobulinimo bei kiti aktualūs interneto karštųjų linijų veiklos klausimai.

2019 m. lapkričio mėn. dalyvauta Saugesnio interneto forume Briuselyje, kuriame vyko INHOPE dvidešimties metų sukakčiai paminėti skirta sesija. Jos metu INHOPE sveikino Europos Komisijos, INTERPOL'o, EUROPOL'o, verslo bei nevyriausybinių organizacijų atstovai.

6.2. ES BENDRADARBIAVIMAS

6.2.1. EUROPOS KOMISIJOS KOMITETUOSE IR DARBO GRUPĖSE

NAGRINĖTI KLAUSIMAI

6.2.1.1 RYŠIŲ KOMITETAS (COCOM)

RRT atstovai dalyvauja Europos Komisijos Ryšių komiteto veikloje. Šiame komitete svarstomi ES aktualūs elektroninių ryšių reguliavimo klausimai, rengiami ir (ar) derinami teisės aktų ir kitų dokumentų projektai, renkama iš valstybių narių atitinkama informacija aktualiais elektroninių ryšių reguliavimo klausimais.

2019 metais Ryšių komitetas daugiausiai dėmesio skyrė Europos elektroninių ryšių kodekso perkėlimui ir įgyvendinimui, buvo derinami Komisijos rengiamų dokumentų projektai, atnaujinta informacija apie Komisijos įgyvendinimo teisės aktus dėl aukščiausio lygio domeno „.eu“ reguliavimo, svarstyti 5G tinklų plėtros ir 5G tinklų kibernetinio saugumo, 116 serijos numerių, naudojamų suderintoms socialinėms paslaugoms teikti, naudojimo ir 112 numerio diegimo ES valstybėse narėse klausimai.

6.2.1.2 RADIJO SPEKTRO KOMITETAS (RSCOM) IR RADIJO SPEKTRO POLITIKOS GRUPĖ (RSPG)

RSCOM parengti ir patvirtinti Komisijos sprendimai turės įtakos 5G technologijų diegimu ES šalyse.

RRT atstovai dalyvauja Radijo spektro politikos grupės (toliau – RSPG) ir Radijo spektro komiteto (toliau – RSCOM) veikloje. Šioje darbo grupėje ir komitete svarstomi radijo ryšio suderinimo ES mastu klausimai, rengiami dokumentų projektai ir išvados aktualiais radijo dažnių valdymo ir naudojimo klausimais.

2019 m. surengti trys RSPG Gerosios praktikos (angl. *good office*) darbo grupės, kurios vienas iš pirmininkų nuo 2015 m. yra RRT atstovas, posėdžiai. Juose buvo sprendžiami skaitmeninės televizijos ir radijo koordinavimo klausimai tarp Italijos ir kaimyninių šalių (Kroatijos, Maltos, Slovėnijos, Prancūzijos): pasiūlyti sprendimai, numatyti tolesni veiksmai. Pradėtas nagrinėti ginčas tarp Rumunijos ir Ukrainos dėl skaitmeninės televizijos. RSCOM, kurio darbe dalyvavo RRT atstovai, parengė:

- 2019 m. sausio 24 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2019/235, kuriuo dėl 3 400–3 800 MHz dažnių juostai taikomų techninių sąlygų atnaujinimo iš dalies keičiamas Sprendimas 2008/411/EB;
- 2019 m. gegužės 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2019/784 dėl antžeminių sistemų, kurias naudojant ES galima teikti belaidžio plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugas, 24,25–27,5 GHz dažnių juostos suderinimo;
- 2019 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2019/1345, kuriuo dėl mažojo nuotolio radijo ryšio įrenginių radijo spektro naudojimo srities suderintų techninių sąlygų atnaujinimo iš dalies keičiamas Sprendimas 2006/771/EB.

Du pirmieji paminėti sprendimai tiesiogiai susiję su penktosios kartos (5G) judriojo radijo ryšio technologijų diegimu ES valstybėse.

6.2.2. ES TARYBOS DARBO GRUPĖSE SVARSTYTI DOKUMENTAI

30

Tiek pozicijų įvairiais ES svarstomais klausimais derino RRT.

ES Tarybos telekomunikacijų ir informacinės visuomenės bei pašto darbo grupėse 2019 m. buvo nagrinėjamos šios pagrindinės RRT aktualios temos:

- Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos reguliavimo sistema;
- priemonės aukštam tinklų ir informacijos saugumo lygiui visoje ES užtikrinti;
- interneto valdymas;
- integruotos siuntinių pristatymo rinkos sukūrimas e. prekybai paskatinti;
- Pasaulinės pašto sąjungos veikla.

Vienas iš svarbiausių 2019 m. svarstytų klausimų – 2017 m. Europos Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, kuriuo pakeičiama Direktyva 2002/58/EB (toliau – e.Privatumo reglamentas). Šiuo reglamentu siekiama nustatyti taisykles dėl fizinių ir juridinių asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, visų pirma teisių į privatų gyvenimą ir komunikacijos slaptumą, apsaugos teikiant ir naudojant elektroninių ryšių paslaugas ir dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis. Reglamentą po 2,5 metų trukusių svarstymų buvo tikėtasi priimti 2019 m. pabaigoje, tačiau ES valstybėms narėms nepritarus galutiniam tekstui, jis buvo atmetas. Numatoma, kad 2020 m. vyks tolesni e.Privatumo reglamento teksto rengimo ir derinimo darbai.

2019 m. RRT parengė Lietuvos Respublikos poziciją dėl Europos Komisijos įgyvendinamojo reglamento 2018/12/12, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/53/ES nuostatos dėl esminių reikalavimų, nurodytų tos direktyvos 3 straipsnio 3 dalies g punkte, taikymo siekiant nustatyti mobiliuosius prietaisus pagalbą kviečiančio asmens buvimo vietą ir suderino poziciją su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis. Pozicijoje pritarta Komisijos deleguotojo reglamento tikslui – užtikrinti, kad išmaniuosiuose telefonuose būtų įdiegti technologiniai sprendimai, leidžiantys priimti ir tvarkyti buvimo vietos duomenis, gaunamus Wi-Fi belaidžio ryšio tinklo signalais, ir pasaulinės navigacijos palydovų sistemos duomenis, suderinamus ir sąveikius bent su sistema „Galileo“, kad pagalbos iškvietą veiktų veiksmingiau.

2019 m. RRT derino daugiau nei 30 pozicijų, parengtų Lietuvos Respublikos institucijų ES svarstomais klausimais (dėl teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos e. ryšių sektoriuje, dėl 5G ryšio svarbos Europos ekonomikai, dėl Lietuvos prisijungimo prie ES Kvantinės komunikacijos infrastruktūros deklaracijos, dėl ES pozicijos Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos WRC-19 konferencijoje, dėl kovos su vaikų seksualiniu išnaudojimu internete, dėl atnaujinto Pasaulio prekybos organizacijos nuorodinio dokumento dėl telekomunikacijų paslaugų, dėl ES prekybos paslaugomis susitarimų su trečiosiomis šalimis ir kt.).

6.2.3. EUROPOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ REGULIUOTOJŲ INSTITUCIJA (BEREC)

RRT aktyviai dalyvauja Europos elektroninių ryšių reguliuotojų grupėje (angl. *Body of the European Regulators in Electronic Communications, BEREC*), kurios paskirtis – užtikrinti nepriklausomą ir nuoseklų Europos elektroninių ryšių reguliavimo sistemos taikymą visoje ES. 2019 m. BEREC veikla buvo sukoncentruota į naujojo Europos elektroninių ryšių kodekso (toliau – Kodeksas) ir 2018–2020 m. BEREC strateginio veiklos plano įgyvendinimą ir apėmė penkias prioritetines sritis:

- priegios prie didelio pajėgumo tinklų užtikrinimą;
- galimų kliūčių, trukdančių skaitmeninių paslaugų teikimui, stebėseną;

- 5G tinklų vystymą ir inovatyvių tinklo technologijų skatinimą;
- nuoseklių tinklų neutralumo principų taikymo skatinimą;
- vartotojų apsaugos gerinimą.

2019 m. dėl Kodekso įgyvendinimo BEREC turėjo parengti žymiai daugiau nei ankstesniais metais gairių, ataskaitų, nuomonių ir kitų susijusių dokumentų. Šios veiklos vyko septyniose ekspertų darbo grupėse, kuriose aktyviai dalyvavo ir RRT atstovai. Pažymėtina, kad RRT, kaip ir 2018 m., skyrė ekspertus į Atviro interneto darbo grupę, kurie kartu su kitais grupės nariais parengė atnaujintas BEREC tinklų neutralumo (atviro interneto) gaires ir atliko BEREC sukurto tinklų neutralumo matavimo įrankio testavimo darbus. ES reguliuotojai, pageidaujantys naudotis tinkle neutralumo matavimo įrankiu, 2020 m. galės pradėti jo diegimo ir (ar) integravimo į savo jau naudojamą sistemas darbus. Šiuo įrankiu planuoja naudotis ir RRT.

2020 m. BEREC veiklą vykdys pagal tuos pačius penkis prioritetus kaip ir 2019 m., tačiau ypatingą dėmesį skirs 5G tinklų vystymui, jų saugumo užtikrinimui, taip pat skaitmeninių platformų diegimui.

6.2.4. EUROPOS PAŠTO REGULIUOTOJŲ GRUPĖ (ERGP)

RRT pirmininkavo ERGP Konkurencijos ir prieigos reguliavimo darbo grupei.

2019 m. RRT atstovė kartu su Nyderlandų Karalystės nacionalinės reguliavimo institucijos (ACM) atstovu pirmininkavo ERGP Konkurencijos ir prieigos reguliavimo darbo grupei. Ši darbo grupė pagal patvirtintą ERGP 2019 m. darbo programą parengė Ataskaitą apie pašto tinklų plėtrą ir prieigą prie infrastruktūros, susijusios su pašto siuntinių rinka (angl. *ERGP report on the development of postal networks and access practices regarding infrastructure related to the parcel market*). Kitose ERGP darbo grupėse 2019 m. buvo parengti svarbūs dokumentai ir ataskaitos, kuriuose analizuojama ES pašto rinka, jos pokyčiai, tendencijos ir plėtros galimybės:

- ERGP nuomonė dėl pašto paslaugų reguliavimo sistemos peržiūros;
- ERGP ataskaita apie pašto sektoriaus pokyčius ir jų poveikį reguliavimui;
- ERGP ataskaita apie paslaugų kokybę, vartotojų apsaugą ir skundų nagrinėjimą;
- ERGP ataskaita apie pagrindinius pašto rinkos rodiklius;
- ERGP ataskaita apie kryžminio subsidijavimo praktikas.

RRT taip pat aktyviai dalyvavo kitose ERGP darbo grupėse, ERGP organizuotuose atvirose renginiuose (suinteresuotųjų dalyvių forume, seminare duomenimis paremto pašto rinkos reguliavimo klausimais). RRT atstovė ERGP Galutinių naudotojų pasitenkinimo ir rinkos priežiūros darbo grupės ataskaitai parengė informaciją apie pagrindinius pašto rinkos rodiklius, užimtumą ir investicijas.

6.2.5. RYTŲ PARTNERYSTĖS ŠALIŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ REGULIAVIMO INSTITUCIJŲ TINKLAS (EAPEREG)

RRT, prisidedama prie glaudaus Lietuvos bendradarbiavimo su Rytų partnerystės valstybėmis, dalyvauja Rytų partnerystės šalių elektroninių ryšių reguliuotojų tinklo (toliau – EaPeReg tinklas) veikloje. 2019 m. šiam tinklui pirmininkavo Sa-kartvelas (Gruzijos nacionalinė ryšių komisija), vicepirmininkavo Latvija (Latvijos ryšių komisija). RRT vykdė išėinančio vicepirmininko pareigas.

2019
metais

Svarbiausios EaPeReg iniciatyvos: užtikrinti bendrą ir koordinuotą radijo dažnių išteklių naudojimą bei sumažinti tarptautinio tarptinklinio ryšio kainas tarp šešių Rytų partnerystės šalių.

2020
metais

Bus siekiama pasirašyti Regioninį spektro susitarimą ir Regioninį tarptinklinio ryšio susitarimą.

Viena iš prioritetinių EaPeReg tinklo veiklos sričių – spektro klausimai. Tinklo veiklą šioje srityje koordinuoja Spektro ekspertų darbo grupė, kuriai pirmininkauja Sakartvelo ir Lietuvos (RRT) atstovai. 2019 m. pabaigoje EaPeReg tinkle buvo iškelta svarbi iniciatyva – pasirašyti Regioninį susitarimą tarp šešių Rytų partnerystės šalių dėl judriojo ryšio tinklų 694–790 MHz (700 MHz) ir 3400–3800 MHz (3,5 GHz) radijo dažnių juostose (toliau – Regioninis spektro susitarimas). Juo siekiama suderinti Rytų partnerystės šalių pažangių technologijų diegimą su Europos organizacijų ir institucijų naudojamais standartais ir sprendimais, kad būtų užtikrintas bendras ir koordinuotas radijo dažnių išteklių naudojimas tarp Rytų partnerystės šalių ir Europos.

Regioninio spektro susitarimo pasirašymas įtvirtintų aiškius Rytų partnerystės šalių įsipareigojimus dėl 700 MHz dažnių juostos atlaisvinimo judriojo ryšio tarnybai, užtikrintų suderintą su ES juostos naudojimą. Be to, Rusijos administracija, skirtingai nei ES valstybės narės, teigia neplanuojanti 3,5 GHz naudoti IMT technologijoms diegti, todėl Regioninis spektro susitarimas užtikrintų suderintą šios juostos naudojimą tarp šešių Rytų partnerystės šalių ir su besiribojančiomis ES šalimis, o tai būtų ypač naudinga ES.

Kita prioritetinė EaPeReg tinklo veiklos sritis – tarptautinio tarptinklinio ryšio (angl. *roaming*) kainų tarp šešių Rytų partnerystės šalių mažinimas. Šios iniciatyvos įgyvendinimą koordinuoja EaPeReg tinklo Tarptautinio tarptinklinio ryšio ekspertų darbo grupė, kuriai pirmininkauja Ukrainos ir Lietuvos (RRT) atstovai. 2018 m. birželio mėn. Minske vykusio 10-ojo Rytų partnerystės neformalaus ministrų susitikimo metu tarptautinio tarptinklinio ryšio kainų mažinimo iniciatyva sulaukė politinio pritarimo tiek iš Rytų partnerystės šalių, tiek iš Europos Komisijos ir šiuo metu rengiamasi Regioninio tarptinklinio ryšio susitarimo tarp šešių Rytų partnerystės šalių sudarymui.

Kitas svarbus etapas – siekis sukurti bendrą tarptautinio tarptinklinio ryšio erdvę tarp Rytų partnerystės šalių ir ES valstybių narių. 2019 m. vasario 28 d. Bukarešte vykusiame Trečiajame Rytų partnerystės šalių skaitmeninės ekonomikos ministrų susitikime buvo sutarta žengti pirmą žingsnį – pradėti svarstyti iniciatyvos mažinti tarptinklinio ryšio tarifus tarp Rytų partnerystės ir ES regionų įgyvendinimo perspektyvas ir atlikti galimybių studiją.

2019 m. lapkričio mėn. Vilniuje buvo suorganizuotas EaPeReg tinklo Suinteresuotųjų šalių susitikimas, kuriame Rytų partnerystės šalių reguliuotojai ir atsakingos ministerijos aptarė Regioninio tarptinklinio ryšio susitarimo teisinius ir techninius aspektus. Po susitikimo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos iniciatyva buvo suorganizuota speciali sesija ambasadoms. Šį kartą buvo pakviesti ne tik Rytų partnerystės šalių, bet ir ES valstybių ambasadoriai Lietuvoje. Ambasadoriai bei jų atstovai buvo supažindinti su regioninio susitarimo tarp šešių Rytų partnerystės šalių pasirašymo eiga ir pasiekta pažanga, pristatytas tolesnis siekis sukurti bendrą tarptautinio tarptinklinio ryšio erdvę tarp Rytų partnerystės šalių ir ES. Sesijos metu sveikinimo žodį tarė RRT direktorius Feliksas Dobrovolskis, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams ir Rytų kaimynystės politikos koordinatorius Jonas Daniliauskas bei Europos Komisijos atstovė Viola Calabrese.

6.2.6. EUROPOS PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ FORUMAS (FESA)

FESA tikslas – skatinti bendradarbiavimą tarp patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigų, suderinti jų veiklą ir rengti bendras pozicijas. Vykdydama savo veiklą, FESA bendradarbiauja su Europos Komisija, Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūra (ENISA), standartizacijos organizacijomis (ETSI ir

CEN) ir teikia joms savo pasiūlymus, kaip užtikrinti sklandų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, (toliau – eIDAS reglamentas) įgyvendinimą.

RRT atstovas 2 metų kadencijai perrinktas eiti FESA valdybos nario (sekretoriaus) pareigas.

2019 m. vykusių FESA susitikimų metu svarstyti šie Lietuvai aktualūs klausimai:

- eIDAS reglamento įgyvendinimas – paengta FESA pozicija su pasiūlymais dėl būtinų eIDAS reglamento pakeitimų; šią poziciją ketinama pristatyti 2020 m. kovo mėn. Liuksemburge vyksiančiame FESA susitikime su Europos Komisija;
- bendradarbiavimas su Akredituotų atitikties vertinimo įstaigų taryba (ACAB-C), siekiant užtikrinti vienodą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir jų teikiamų paslaugų atitikties vertinimo kokybę;
- patikimumo užtikrinimo paslaugų gavėjų tapatybės nustatymo nuotoliniu būdu saugumas ir standartizavimo aspektai;
- patikimumo užtikrinimo paslaugų srities tolesnis standartizavimas;
- patikimų sąrašų tvarkymo aspektai.

2019 m. dalyvauta ENISA darbo grupės dėl eIDAS reglamento 19 straipsnio susitikimuose, kuriuose pristatyti incidentai, susiję su Lietuvos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjais, ir aptartos priemonės, kaip sumažinti įvykusių incidentų žalą.

6.3. REGIONINIS BENDRADARBIAVIMAS

6.3.1. EUROPOS TELEKOMUNIKACIJŲ IR PAŠTO ADMINISTRACIJŲ KONFERENCIJA (CEPT)

2019 m. pasaulinei WRC-19 konferencijai CEPT buvo rengiami su radijo dažnių valdymu susiję dokumentai, kurie svarbūs ir Lietuvai.

RRT ekspertai parengė interneto prieigos stebėsenos (matavimų) bei radijo ryšio tinklo spartos skaičiavimo metodikų aprašymus.

2019 m. rugsėjo 4-6 d. Vilniuje vyko Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (CEPT) Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos politikos komiteto (Com-ITU) susitikimas.

2019 m. RRT atstovai dalyvavo Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (angl. *European Conference of Postal and Telecommunications, CEPT*) Elektroninių ryšių komiteto (angl. *Electronic Communications Committee, ECC*) pasirengimo 2019 m. Pasaulinei radijo ryšio konferencijai darbo grupės (angl. *Conference Preparatory Group, CPG*) veikloje. Šioje darbo grupėje buvo parengti Europos valstybių siūlymai visais WRC-19 darbotvarkės klausimais: dėl naujos kartos radijo ryšio sistemų diegimo sąlygų, papildomų radijo dažnių nustatymo, palydovinių radijo ryšio tinklų reguliavimo sąlygų, naujų technologijų taikymo laivybos ir skrydžių saugumui užtikrinti ir kt. Visi šie klausimai yra aktualūs Lietuvai, siekiančiai paskatinti judriojo plačiajuosčio ryšio plėtrą ir kartu užtikrinti, kad, radijo ryšio sistemoms numatant naujas radijo dažnių juostas, nebūtų apribojimų Lietuvoje veikiančioms radijo ryšio sistemoms, būtų užtikrintas lankstesnis mažųjų palydovų reguliavimas, taip pat veiksmingas radijo dažnių naudojimas laivybos ir skrydžių saugumui, transporto judėjimo efektyvumui ir saugumui.

2019 m. CEPT viešajai konsultacijai paskelbė ECC ataskaitos 312 projektą dėl judriojo interneto prieigos paslaugų kokybės matavimų ir vertinimo (angl. *Measuring and Evaluating Mobile Internet Access Service Quality (Mobile IASQ)*). Ši ataskaita apibendrina skirtingų CEPT šalių narių judriojo interneto prieigos paslaugų kokybės matavimo ir vertinimo metodus. Rengiant ataskaitos projektą, aktyviai dalyvavo Lietuvos ekspertai – RRT tarnautojai parengė interneto prieigos stebėsenos (matavimų) bei radijo ryšio tinklo spartos skaičiavimo metodikų aprašymus.

Lietuvių patirtis ne pirmą kartą tampa gerąja praktika, rekomenduojama naudoti tarptautiniu mastu. 2019 m. buvo patvirtinta ECC ataskaita 295 dėl pasienio koordinavimo gairių tarp MFCN ir oreivystės telemetrijos sistemų 1429–1518 MHz radijo dažnių juostoje (angl. *Guidance on Cross-border coordination between MFCN and Aeronautical Telemetry Systems in the 1429-1518 MHz band*). Joje išnagrinėtos tarptautinio judriojo radijo ryšio (angl. *International Mobile Telecommunications, IMT*) ir oreivystės judriojo radijo ryšio telemetrijos (angl. *Aeronautical Mobile Telemetry, AMT*) sistemų bendro naudojimo galimybės 1429–1518 MHz radijo dažnių juostoje. RRT ekspertai taip pat vadovavo ataskaitos rengimo procesui, atliko sistemų tarpusavio veikimo galimybių analizę, kartu su Ukrainos atstovais suderino pasienio koordinavimo metodikos gaires. Ši ataskaita suteikia papildomos informacijos CEPT šalių narių administracijoms, norinčioms diegti judriojo radijo ryšio tinklus 1429–1518 MHz radijo dažnių juostoje, tačiau privalančiomis derinti radijo dažnių naudojimo sąlygas su kaimyninėmis šalimis, kurios vis dar naudoja oreivystės judriojo ryšio sistemas telemetrijos tikslams.

RRT prisidėjo rengiant ECC SE40 darbo grupės ataskaitą, kurioje nagrinėjami fiksuotosios palydovinės tarnybos (FSS) nekoordinuojamų Žemės stočių suderinamumo su antžeminės fiksuotos tarnybos stotimis (radiorelinėmis linijomis) 27,5– 29,5 GHz juostoje klausimai. Šiuo metu Lietuvoje šioje juostoje veikia radiorelinės linijos, tačiau Europoje norima šią juostą lygiomis teisėmis skirti ir FSS nekoordinuojamoms Žemės stotims, t. y. Žemės stotims, kurioms nereikėtų individualių leidimų. Kyla grėsmė, jog radiorelinėms linijoms gali kilti trukdžių ir juos pašalinti gali būti sudėtinga, nes Žemės stočių padėtis būtų nežinoma. Dėl to RRT atliko studiją, kuri parodė, jog teritorijose, kuriose veikia didelio tankio radiorelinių linijų tinklas, trukdžių tikimybė išauga kelis kartus, palyginti su trukdžių tikimybe atskirai radiorelinei linijai.

RRT atstovai 2019 m. tęsė darbą CEPT Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos politikos komitete (angl. *Com-ITU*). Šiame komitete CEPT šalių administracijų atstovai bendrai svarsto klausimus, susijusius su ITU veikla. 2019 m. vyko trys Com-ITU susitikimai, vienas jų organizuotas Vilniuje rugsėjo 4–6 d. Kartu su Com-ITU Vilniuje vyko ir Projektinės grupės dėl strateginių ITU-T klausimų (angl. *Project Team on Strategic ITU-T Issues, PT ITU-T*), kurioje dalyvauja visos Com-ITU šalys narės, susitikimas. Jame svarstyti aktualūs ITU standartizacijos sektoriaus klausimai bei pasirengimas ITU Pasaulinei telekomunikacijų standartizacijos asamblėjai 2020 m. (WTS-20).

6.3.2. ŠIAURĖS IR BALTIJOS ŠALIŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ REGULIAVIMO INSTITUCIJŲ TINKLAS

RRT atstovas pirmininkavo 2019 m. Šiaurės ir Baltijos šalių Statistikos darbo grupei (angl. *Nordic-Baltic WG on Statistics*)

2018 m. Šiaurės Europos ir Baltijos regiono šalių (Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Islandijos) elektroninių ryšių reguliuotojai pasirašė memorandumą dėl bendradarbiavimo ir apsaugos informacija, kuriuo įsteigtas Šiaurės ir Baltijos šalių elektroninių ryšių reguliavimo institucijų tinklas (angl. *Nordic-Baltic Regulators Network*). Dokumente numatyta, kad bent kartą per metus turi vykti tinklo susitikimas.

2019 m. Norvegijoje įvyko Šiaurės ir Baltijos el. ryšių tinklo susitikimas, kuriame dalyvavo visų reguliuotojų vadovai. Susitikimo metu buvo aptarti ir pasidalyta patirtimi svarbiausiais strateginiais el. rinkos klausimais dėl 5G tinklų saugumo, komercinių tinklų viešojo saugumo užtikrinimo, IT įrankių naudojimo siekiant geresnio reguliavimo ir informacijos dalijimosi tarp Šiaurės ir Baltijos šalių tinklo narių, Europos el. ryšių kodekso perkėlimo. 2020 m. numatoma tinklo vadovų susitikimą organizuoti Vilniuje, taip pat tęsti darbą atskirose ekspertų darbo grupėse.

Šiaurės ir Baltijos šalių statistikos darbo grupė, kurią sudaro elektroninių ryšių sektorių reguliuojančių nacionalinių institucijų atstovai ir kuriai pirmininkavo RRT atstovas, 2019 m. rinkosi du kartus. Vienas iš susitikimų 2019 m. gegužės mėn. įvyko Vilniuje. Darbo grupės darbo rezultatas – parengta palyginamoji elektroninių ryšių rinkos raidos analizė pagal statistinius duomenis už 2018 metus. Išsami analizės rezultatų prezentacija viešai paskelbta 2019 m. rudenį, o darbo grupės parengta apžvalga skelbiama darbo grupės internetinėje svetainėje adresu: <https://statistik.pts.se/en/nordic-baltic-telecom-market/>.

2019 m. Islandijoje buvo susirinkusi Šiaurės Europos ir Baltijos šalių reguliuotojų sąnaudų apskaitos ir sąnaudų modeliavimo ekspertų grupė (angl. *Nordic and Baltic expert group on accounting and cost modelling*), kurios darbe dalyvauja ir RRT atstovai. Susitikimo metu buvo svarstomi reguliuotojams aktualūs klausimai apie jų šalyse taikomą reguliavimą didmeninių paslaugų rinkose, sąnaudų skaičiavimo modelius, didmeninių reguliuojamų paslaugų ir mažmeninių interneto prieigos paslaugų kainų pokyčius. Praktiškai visose šalyse stebimas intensyvus didmeninių prieigos prie varinių linijų skaičiaus mažėjimas, skambučių paslaugos migruoja į judriojo ryšio tinklus, interneto paslaugos į – naujosios kartos tinklus, šviesolaidį. Pastebėta, kad naujosios kartos tinklams tiesti, kaip ir Lietuvoje, dauguma valstybių teikia valstybės pagalbą. Taip pat 2019 m. Norvegijoje buvo susitikusi Vartotojų darbo grupė, kuri didžiausią dėmesį skyrė tinklų neutralumo, Europos elektroninių ryšių kodekso įgyvendinimo, reguliavimo bei kokybės užtikrinimo būdams.

6.3.3. DALYVAVIMAS DVYNIŲ PROJEKTUOSE

Dvynių projektai – ES priemonė, skirta instituciniam bendradarbiavimui tarp ES valstybių narių ir šalių partnerių viešojo administravimo institucijų. Dvynių projektas sutelkia ES valstybių narių ir paramą gaunančios šalies viešojo sektoriaus ekspertus turint tikslą bendradarbiavimo būdu pasiekti konkrečius privalomus veiklos rezultatus.

6.3.3.1. DVYNIŲ PROJEKTAS SAKARTVELE (2017–2019 m.)

Projekto vertė:

1,3 mln. eurų

Projekto trukmė:

2017–2019 m.

Projekto numeris:

GE/15/ENI/TE/01/16

DARBO DIENOS (PAGAL KOMPONENTĘ)

1

Reguliavimo sistema

212

2

Plčiajuostis ryšys

244

3

Rinkos tyrimai

79

4

Spekto skyrimas

81

5

Interneto valdymas, tinklų saugumas

148

6

Tarptautinis ryšys

55

IŠ VISO

874

Darbo dienų skaičius

35

PARENGTI DOKUMENTŲ PROJEKTAI

25

SEMINARAI IR DARBUOTOJŲ MOKYMAI

TRUMPALAIKIAI EKSPERTAI

23

486

23

199

2

35

1

4

1

15

12

187

IŠ VISO

58

874

Ekspertų skaičius

Darbo dienų skaičius

30 pav. Dvynių projekto Sakartvele kiekybiniai rodikliai.

2019 m. liepos mėnesį baigiamąja konferencija Tbilisyje buvo užbaigtas 19,5 mėnesių trukęs ES finansuojamas Dvynių projektas „Parama Gruzijos nacionalinei ryšių komisijai (GNCC) pagal Europos Sąjungos standartus, rengiant elektroninių ryšių reguliavimo sistemą ir tobulinant veiklos pajėgumus“. Šį Dvynių projektą kaip vyriausioji partnerė Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) įgyvendino bendradarbiaudama su Lenkijos Respublikos elektroninių ryšių biuru (UKE), Vokietijos federalinės ekonomikos ir energetikos ministerija (BMWi) ir Centrine projektų valdymo agentūra (CPMA). Kiekybiniai projekto rodikliai pateikti 30 paveiksle.

Ekspertai iš Lietuvos, Vokietijos, Kroatijos, Austrijos ir Lenkijos padėjo sukurti Sakartvelo elektroninių ryšių sektoriaus reguliavimo teisės aktų projektus ir nustatyti veiklos gaires pagal ES standartus. Taip siekta suteikti paramą Sakartvelui, kuriančiam elektroninių ryšių reguliavimo sistemą pagal ES reguliavimo modelį, kad būtų užtikrinta konkurencinga aplinka visiems šios šalies elektroninių ryšių sektoriaus rinkos dalyviams. Tai yra dar vienas Sakartvelo ir nacionalinės reguliavimo institucijos žingsnis įgyvendinant ES ir Sakartvelo asociacijos susitarimą, kuris turėtų užtikrinti laipsnišką Sakartvelo teisės aktų suderinimą su atitinkamomis ES direktyvomis.

Mokomųjų vizitų metu GNCC ekspertai susipažino su praktiniais reguliavimo veiklos aspektais, diskutavo rūpimais klausimais su priimančių šalių ekspertais, aplankė sektoriaus įmones ir susijusias institucijas. Šie susitikimai buvo labai naudingi ne tik svečiams, bet ir valstybių narių ekspertai gavo vertingos informacijos apie Sakartvelo patirtį. Vienas iš projekto tvaramo įrodymų – Sakartvelo nacionalinio ryšių reguliuotojo paskelbtos 5G plėtros gairės, prie kurių ženkliai prisidėjo RRT radijo ryšio ekspertai. Jie parengė Radijo spektro skyrimo 5G tinklams ir jų naudojimo gaires, kuriose buvo pateikta radijo dažnių naudojimo 5G ryšiui Sakartvele galimybių analizė, atsižvelgiant į šalies geopolitinę specifiką bei Europos teisinės prielaidas, pateiktos rekomendacijos sėkmingam 5G ryšio diegimui. Šis Lietuvos ekspertų parengtas dokumentas vėliau ir tapo Sakartvelo 5G plėtros gairių projekto pagrindu.

6.3.3.2. DVYNIŲ PROJEKTAS UKRAINOJE (2019–2021 m.)

Projekto vertė:

1,3 mln. eurų

Projekto trukmė:

2019 09 – 2021 06

Projekto numeris:

UA 18 ENI TE 01 19

Dvynių projekto Ukrainoje atidarymo renginyje Kijeve pristatyti prasidedančio projekto tikslai.

RRT kaip vyresnioji partnerė kartu su Latvijos viešųjų tinklų reguliavimo komisija (angl. *Latvian Public Utilities Commission*) nuo 2019 m. rugsėjo mėn. vykdo Europos Sąjungos Dvynių projektą Ukrainoje „Nacionalinės ryšių reguliavimo ir informatizavimo komisijos reguliavimo gebėjimų stiprinimas rinkos prieigos ir paslaugų kokybės priežiūros srityse“. Šio projekto tikslas – stiprinti ir gerinti Ukrainos Nacionalinės ryšių ir informatizavimo reguliavimo komisijos gebėjimus elektroninių ryšių paslaugų kokybės priežiūros, prieigos prie elektroninių ryšių tinklų ir tinklų sujungimo srityse. Projekto lyderis – RRT direktorius, RRT direktoriaus pavaduotojas paskirtas Dvynių projekto nuolatinis patarėju.

2019 m. įvyko 22 ekspertų misijos (63 darbo dienos). Jų metu didžiausias dėmesys skirtas esamos situacijos analizei: buvo siekiama išanalizuoti Ukrainos reguliuotojo norminius ir kitus dokumentus, susijusius su elektroninių ryšių paslaugų kokybės vertinimu ir galutinių vartotojų apsauga, įrenginių patekimo į rinką sąlygomis, taip pat esamas rinkos sąlygas ir norminius įsipareigojimus didmeninėse skambučių užbaigimo rinkose. Valstybių narių ekspertai pateikė rekomendacijas, kaip patobulinti skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo sistemą Ukrainoje, pristatė geriausią ES praktiką elektroninių ryšių paslaugų kokybės vertinimo ir vartotojų teisių gynimo srityje.

6.4. RRT EFEKTYVI VEIKLA

6.4.1. RRT VALDYMAS

6

Tiek įvyko
RRT tarybos
posėdžių.

RRT vadovauja direktorius. Jį 5 metams skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu. Direktorius sprendžia visus RRT kompetencijos klausimus, atstovauja RRT Lietuvos Respublikoje ir užsienyje, tvirtina RRT struktūrą, struktūrinių padalinių nuostatus, pareigybių sąrašus ir aprašymus, priima ir atleidžia RRT valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, tvirtina RRT strateginį veiklos planą, pasirašo RRT Tarybos priimtus nutarimus, leidžia įsakymus, įsakymais tvirtina teisės aktus ir tikrina, kaip jie vykdomi (2019 m. svarbiausi su RRT veikla susiję įsakymai pateikti 6 priede), užtikrina, kad RRT būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų.

RRT taryba (toliau – Taryba) yra kolegialus RRT organas, sudarytas iš septynių narių, jos pirmininkas yra RRT direktorius. 2019 m. įvyko 6 Tarybos posėdžiai, kuriuose svarstyti ir (ar) derinti:

- RRT strateginiai veiklos tikslai ir jų įgyvendinimas, įskaitant 2018 m. RRT veiklos ataskaitą, Patikimumo užtikrinimo paslaugų rinkos 2018 m. apžvalgą ir 2020–2022 m. RRT strateginio veiklos plano projektą;
- radijo ryšio plėtros planai;
- užmokesčių už RRT teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus tarifų balansavimas;
- 2019 m. RRT Ryšių valdymo ir kontrolės programos sąmatos pakeitimai;
- 2020 m. RRT Ryšių valdymo ir kontrolės programos sąmata;
- RRT vidaus darbo reglamento pakeitimai.

6.5. RRT DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

143

Tiek RRT
darbuotojų kėlė
kvalifikaciją.

Siekiant tobulinti personalo įgūdžius, susijusius su institucijos strateginių tikslų įgyvendinimu, ir plėtojant darbuotojų specialiąsias RRT reguliavimo srities žinias, 2019 m. suorganizuotuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose dalyvavo 143 RRT darbuotojai. Skaičiuojant kiekvieną unikalų darbuotojo dalyvavimą (t. y. jei vienas darbuotojas dalyvavo trijuose skirtinguose mokymuose, skaičiuojami trys dalyviai) pagal RRT aktualius prioritetinius valstybės tarnautojų mokymo tikslus:

- 49 dalyviai kėlė dalykinę kompetenciją elektroninių ryšių, pašto ir kitų veiklų sektoriuose (dalyvauta Europos geležinkelių mokymo centro (angl. European Training Centre for Railways, ETCR) mokymuose, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (angl. International Telecommunication Union, ITU) organizuotose mokymo kursuose, taip pat mokymuose „Asmenybės tipas, kritinis mąstymas ir atsparumas žalingam socialinių tinklų turiniui“, „Bepiločių orlaivių valdymas specialiomis sąlygomis“);
- 96 dalyviai gilino bendrąsias kompetencijas;
- 10 dalyvių stiprino analizės ir pagrindimo gebėjimus;

- 20 dalyvių kvalifikaciją kėlė tobulindami tarnautojų, teikiančių paslaugas gyventojams, orientavimosi į klientą gebėjimus ir įgūdžius;
- 338 dalyviai gilino komunikacinius įgūdžius (dalyvavo komandos formavimo mokymuose, taip pat mokymuose: „Efektyvus ataskaitų rašymas“, „Pozityvus elgesys darbe“, „Naujojo pasaulio etiketas“, ir paskaitoje „Efektyvus laiko valdymas“);
- 86 dalyviai tobulino anglų kalbos žinias;
- 5 dalyviai gilino žinias profesinės etikos ir korupcijos prevencijos srityje;
- 42 dalyviai tobulino vadovavimo, lyderystės ir pokyčių valdymo gebėjimus (aukščiausios grandies vadovai dalyvavo mokymuose: „Bendradarbiavimo skatinimas ir konstruktyvus konfliktų sprendimas kolektyve“, „Užduočių delegavimas, darbuotojų motyvavimas, konstruktyvus grįžtamasis ryšys“);

2019 m. pagal RRT darbuotojų mokymus „RRT darbuotojai – RRT darbuotojams“:

- 68 darbuotojai dalyvavo Skaitmeninių paslaugų departamento organizuotuose mokymuose „eIDAS reglamentas: elektroninis parašas ir kiti įrankiai procesų skaitmenizavimui bei elektroninėms procedūroms atlikti“;
- 8 darbuotojai dalyvavo mokymuose „Elektromagnetinio suderinamumo reglamento priežiūra, darnieji standartai, EMS bandymai“, kurių metu susipažino su EMS laboratorijų Kaune ir Dovainonyse veikla.

6.6. VARTOTOJŲ INFORMAVIMO PRIEMONĖS

RRT svetainės vardas
nebūkberyšio.lt
pelė antrą vietą
gražiausio lietuviško
interneto vardo
rinkimuose
2019 m.

Gražiausio lietuviško interneto vardo rinkimų iniciatoriai teikia apdovanojimą RRT atstovei už 2019 m. antrą vietą pelniusį RRT svetainės vardą www.nebūkberyšio.lt.

77

Tiek pranešimų išplatinta žiniasklaidai apie RRT veiklą.

Nacionalinės atrankos konkurso „Naujasis knygnešys 2019“ vienas iš nugalėtojų iškovojo pasaulio skaitmeninio čempiono vardą.

2019 m. RRT aktyviai viešino savo veiklą ir rezultatus. Žiniasklaidos priemonėms su tarnybos veikla susijusiomis temomis buvo išplatinti 77 pranešimai lietuvių kalba, 19 – anglų kalba. Sklaida vyko dalyvaujant įvairiuose žiniasklaidos rengtuose reportažuose, vartotojams aktuali informacija paskelbta www.rrt.lt svetainėje.

Jau treči metai kaip veikia interneto svetainė www.nebūkberyšio.lt. Svetainės paskirtis – suteikti patogią prieigą prie RRT administruojamų informacinių išteklių apie įvairias Lietuvoje teikiamas elektroninių ryšių paslaugas, jų kokybę, plėtrą ir saugumą. RRT taip pat administruoja šias interneto svetaines (pateiktos žemiau):

www.matuok.lt	Interneto spartos matavimo įrankis
matavimai.rrt.lt	Belaidžio interneto spartos matavimo įrankis
epaslaugos.rrt.lt/apreptis	Judriojo ryšio aprėpties skaičiavimai
www.svarusinternetas.lt	Informacija apie neteisėtą ar žalingą turinį internete
www.esaugumas.lt	Patarimai, kaip saugiai ir atsakingai elgtis internete
www.elektronisiparasas.lt	Patikimumo užtikrinimo paslaugos Elektroninio parašo nuotolinio mokymo sistema

2019 m. RRT svetainė www.nebūkberyšio.lt tapo prizininke Interneto paslaugų centro „Domreg“ kartu su Lietuvos kompiuterinių sąjungos ir Valstybinė lietuvių kalbos komisijos organizuotame gražiausio lietuviško interneto vardo rinkimuose. Gražiausias lietuviškas interneto adresas kasmet renkamas iš registruotų lietuviškų vardų su savitosiomis lietuviškomis raidėmis.

2019 m. RRT toliau administravo interneto svetainę www.elektronisiparasas.lt, kurioje prieinamas elektroninių parašų, elektroninių spaudų, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų ir elektroninių laiko žymų tikrinimo įrankis <https://tikrinti.elektronisiparasas.lt> bei elektroninio parašo nuotolinio mokymo sistema <https://mokykis.elektronisiparasas.lt>.

RRT kartu su Informacinės visuomenės plėtros komitetu organizavo nacionalinę atranką konkursą „**Naujasis knygnešys 2019**“. 2020 m. Pasauliniame kongrese „World Summit Awards“ Vienoje apdovanoti Lietuvos sprendimai, patekę į geriausiųjų pasaulyje skaitmeninių socialinių inovacijų 40-tuką – „BitDegree“ pripažintas absoliučiu pasauliniu nugalėtoju mokymosi ir švietimo inovacijų kategorijoje. Tai pirmasis kartas, kai Lietuvos nominuotas sprendimas tapo vienu iš „World Summit Awards“ skaitmeninių čempionų – geriausia inovacija pasaulyje savo srityje.

2019 m. RRT aktyviai viešino kartu su partneriais²⁵ vykdomo projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ veiklas. RRT užsakymu buvo sukurti ir paviėšinti 25 filmukai, 2 komiksai ir 4 instruktažai apie saugų naudojimąsi internetu, patikimumo užtikrinimo paslaugas ir elektroninį parašą. Siekiant, kad sukurta medžiaga pasiektų kuo didesnę interneto naudotojų ratą, ji etapais buvo viešinama RRT administruojamose svetainėse (www.esaugumas.lt; www.elektronisiparasas.lt; www.rrt.lt) bei „Youtube“ kanale „Prisijungusi Lietuva“. Vykdamas projektą, RRT atstovai dalyvavo susitikimuose su gyventojais įvairiuose Lietuvos miestuose. Jų metu skatino ir motyvavo bendruomenės naudotis skaitmeninėmis priemonėmis, teikė edukacinius patarimus apie privatumą ir saugumą socialiniuose tinkluose. Kartu su partneriais dalyvavo akcijoje „Senjorų dienos internete 2019“.

2019 m. elektroninių ryšių paslaugų gavėjams ir pašto paslaugos naudotojams suteikta 2 200 konsultacijų telefonu, įskaitant nemokamą pasitikėjimo ir pagalbos liniją 8 800 20 030. Suteiktos 357 konsultacijos el. paštu.

²⁵ Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos, asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

7 • ĮPAREIGOJIMŲ VALSTYBĖS GYNYBOS, NACIONALINIO SAUGUMO IR VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMO SRITYSE VYKDYMAS

RRT pavesta įsigyti, valdyti, prižiūrėti ir atnaujinti įrangą, naudojamą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais.

Valstybės investicijų 2019–2021 m. programoje buvo numatytas tęstinis (pradėtas vykdyti 2012 m.), iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas investicijų projektas „Specializuotos signalų apdorojimo ir dekodavimo programinės ir aparatinės įrangos įdiegimas operatorių komutaciniuose mazguose“, kurio 2019 m. vertė 1 159 tūkst. Eur. Investicijų projektui panaudota 1 156,2 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas pagal pavedimo sutartis įvykdė pirkimų procedūras 2019 m. numatytai specializuotai signalų apdorojimo ir dekodavimo programinei ir aparatinei įrangai įsigyti. Įsigyta signalų apdorojimo ir dekodavimo aparatinė ir programinė įranga teisės aktų numatyta tvarka perduota Valstybės saugumo departamentui valdyti patikėjimo teise.

8. VEIKSMINGOS KONKURENCIJOS SKATINIMAS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOJE

RRT, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 7 (1) str. 1 dalimi, nuo 2016 m. lapkričio 1 d. vykdo geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijas.

8.1. KONKURENCIJOS PRIEŽIŪRA GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOJE

2

Tiek RRT parengė ir patvirtino teisės aktų.

2019
metais

RRT pradėjo AB „Lietuvos geležinkeliai“ apskaitos atskyrimo auditą už 2018 m.

Dvi geležinkelio įmonės (vežėjai) 2019 m. pateikė paraišką skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus krovinių vežimo geležinkeliais veiklai vykdyti, siekdami sudaryti konkurenciją AB „LG Cargo“.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymo nuostatas ir siekiant užtikrinti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų nepriklausomumą bei finansinį skaidrumą, keleivių, bagažo ir krovinių vežimo geležinkelių transportu veiklų atskyrimą, 2019 m. įvyko AB „Lietuvos geležinkeliai“ pertvarka. Po pertvarkos AB „Lietuvos geležinkeliai“ Keleivių direkcijos veiklą perėmė naujai įsteigta dukterinė bendrovė UAB „LG Keleiviams“, AB „Lietuvos geležinkeliai“ Krovinių direkcijos veiklą – AB „LG Cargo“, o AB „Lietuvos geležinkeliai“ Infrastruktūros direkcijos veiklą – AB „Lietuvos geležinkelių infrastruktūra“. Tikimasi, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos sričių perleidimas trims naujai įsteigtoms dukterinėms bendrovėms užtikrins geležinkelių transporto veiklos skaidrumą bei nešališkumą ir padės sudaryti nediskriminacines sąlygas kitų geležinkelio įmonių (vežėjų) prieigai prie viešosios geležinkelių infrastruktūros.

2019 m. tam tikrų viešosios geležinkelių infrastruktūros dalių ruožų²⁶ perpildymas išliko viena iš pagrindinių priežasčių, užkertančių kelią konkurencijai geležinkelių transporto rinkoje. Dėl tam tikrų perpildytų viešosios geležinkelių infrastruktūros dalių kai kurios geležinkelio įmonės (vežėjai) iš viso negavo arba gavo tik dalį visų prašytų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų 2019–2020 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui.

8.2. GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOS DALYVIAMS NUSTATYTŲ REIKALAVIMŲ VYKDYMO PRIEŽIŪRA

Siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2017/2177²⁷ nuostatų vykdymą, 2019 m. RRT parengė ir patvirtino du teisės aktus: Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių atleidimo nuo Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2017/2177 nuostatų taikymo tvarkos aprašą²⁸ bei įsakymą dėl atsakymų į prašymus dėl prieigos prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų terminų nustatymo²⁹. Priėmus šiuos teisės aktus, buvo nustatyta aiški ir Nepriklausomų geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų grupės (angl. *Independent Regulators' Group – Rail, IRG-Rail*) parengtą poziciją „Bendrieji išimčių pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2017/2177 2 straipsnio 2 dalį suteikimo principai“ (angl. *Common Principles on granting exemptions under Article 2(2) of Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2177*) atitinkanti geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių atleidimo nuo Reglamento (ES) 2017/2177 taikymo procedūra ir terminai, per kuriuos geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius turi atsakyti į geležinkelio įmonių (vežėjų) prašymus dėl prieigos prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų su geležinkelių transportu susijusių pagrindinių, papildomų ar pagalbinių paslaugų teikimo. Šie teisės aktai taip pat prisidės prie nediskriminacinės ir veiksmingos konkurencijos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto rinkoje užtikrinimo.

Vykdydama geležinkelių transporto rinkos priežiūrą, RRT pradėjo AB „Lietuvos geležinkeliai“ apskaitos atskyrimo auditą už 2018 m. Atliekamo audito tikslas – įsitikinti, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“, kaip viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius ir geležinkelio įmonė (vežėjas), 2018 m. vykdė Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse (toliau – Kodeksas) nustatytus geležinkelių transporto veiklų apskaitos atskyrimo reikalavimus; įvertinti, ar išlaidos, patirtos teikiant minimalųjį prieigos paketą, prieigą prie geležinkelio kelių, sujungtų su geležinkelių paslaugų įrenginiais, prieigą prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų buvo paskirstytos tinkamai; įvertinti, ar užmokesčiui už minimalųjį prieigos paketą reikalingi duomenys, pateikti Lietuvos transporto saugos administracijai, bei paslaugų, teikiamų AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdomuose geležinkelių paslaugų įrenginiuose, įkainiai buvo apskaičiuoti vadovaujantis teisės aktais.

²⁶ 2019–2020 metų tarnybiniame traukinių tvarkaraštyje šios viešosios geležinkelių infrastruktūros dalys skelbiamos kaip perpildytos: tarpstotis Viduklė–Tauragė (Radviliškio–Pagėgių ruožas); tarpstotčiai Livintai–Gaižiūnai ir Žeimiai–Lukšiai (Kaišiadorių–Radviliškio ruožas); tarpstotis Plungė–Šateikiai (Kužių–Klaipėdos ruožas); tarpstotis Gustonys–Šeduva (Rokiškio–Radviliškio ruožas).

²⁷ 2017 m. lapkričio 22 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2177 dėl galimybės naudotis geležinkelių paslaugų įrenginiais ir su geležinkeliais susijusiomis paslaugomis (OL 2017 L 307, p. 1)

²⁸ Patvirtintas RRT direktoriaus 2019 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 1V-521 „Dėl Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių atleidimo nuo Europos Komisijos įgyvendinimo Reglamento (ES) 2017/2177 nuostatų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁹ Patvirtintas RRT direktoriaus 2019 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 1V-781 „Dėl atsakymų į prašymus dėl prieigos prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų terminų nustatymo“.

8.3. PAREIŠKĖJŲ SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

PAREIŠKĖJAS – geležinkelio įmonė (vežėjas), geležinkelio įmonių (vežėjų) tarptautinė grupė, krovinių siuntėjas (gavėjas), ekspeditorius, kuris, norėdamas teikti viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas arba turėdamas komercinių interesų, pageidauja įsigyti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų.

5

Tiek priimta sprendimų dėl skundų (keturi sprendimai priimti dėl 2018 m. gautų skundų ir vienas dėl 2019 m. gauto skundo).

4

Tiek priimta nagrinėti skundų (trijų skundų nagrinėjimas baigtas 2020 m.)

RRT 2019 m. nagrinėjo 8 skundus iš pareiškėjų gautus skundus (13 lentelė)

13 lentelė. **RRT gautų skundų suventinė (2018–2019 m).**

Įmonė	Gautas, data	RRT sprendimas
UAB „LGC Cargo“	2018-08-21	Skundas atmetas kaip nepagrįstas
UAB „LGC Cargo“	2018-09-27	Skundas atmetas kaip nepagrįstas
UAB „LGC Cargo“	2018-11-09	Skundas iš dalies pagrįstas
UAB „Gargždų geležinkelis“	2018-11-19	Skundas atmetas kaip nepagrįstas
UAB „Gargždų geležinkelis“	2019-10-04	Skundas atmetas kaip nepagrįstas
UAB „Gargždų geležinkelis“	2019-11-13	Nagrinėjimas baigtas 2020 m.
UAB „LGC Cargo“	2019-11-14	Nagrinėjimas baigtas 2020 m.
UAB „LGC Cargo“	2019-11-15	Nagrinėjimas baigtas 2020 m.

UAB „LGC Cargo“ 2018 m. kreipėsi į RRT dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiksmų dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymo. Pareiškėjas prašė RRT ištirti AB „Lietuvos geležinkeliai“ vykdytus veiksmus sudarant naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį (derybų vedimą) ir įpareigoti AB „Lietuvos geležinkeliai“ pasirašyti su UAB „LGC Cargo“ naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį, taip pat užtikrinti, kad visiems Lietuvos geležinkelių transporto rinkos dalyviams būtų taikomos vienodos naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygos ir būtų tinkamai vykdomos Kodekso 28 straipsnio 1 dalies ir 23 straipsnio 3 dalies nuostatos.

Rezultatas. RRT 2019 m., išnagrinėjusi „LGC Cargo“ skundą, priėmė sprendimą skundą atmesti kaip nepagrįstą, kadangi buvo nustatyta, kad pats pareiškėjas su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju nebendradarbiavo dėl geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų įgyvendinimo ir nebuvo nustatyta, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ būtų sudariusi išskirtines sąlygas kitiems geležinkelių transporto rinkos dalyviams naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra.

UAB „LGC Cargo“ 2018 m. kreipėsi į RRT dėl Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų skiriant viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus 2017–2018 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir prašė įpareigoti Lietuvos transporto saugos administraciją skirti UAB „LGC Cargo“ viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus³⁰.

Rezultatas. RRT, 2019 m. išnagrinėjusi UAB „LGC Cargo“ skundą, priėmė sprendimą skundą atmesti kaip nepagrįstą, kadangi buvo nustatyta, kad pareiškėjas atsisakė Lietuvos transporto saugos administracijai pateikti įrodymus, kad jam naudojantis viešąja geležinkelių infrastruktūra kroviniai bus pakrauti ir (ar) iškrauti Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje. Pareiškėjas nepagrindė, kad, atvykus į pasienio geležinkelio stotį Lietuvos Respublikos teritorijoje, pareiškėjo traukiniai turės teisę kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną su Latvijos Respublika, taip pat pareiškėjas neturėjo su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju sudarytos naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties. Pažymėtina, kad RRT priimtą sprendimą UAB „LGC Cargo“ apskundė teismui ir jis yra nagrinėjamas teisme.

³⁰ Vadovaujantis LR susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 3-574 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatų patvirtinimo“ 13.6.3 papunkčiu bei Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso redakcijos, galiojusios iki 2019 m. gruodžio 7 d., 7 straipsnio 3 dalimi ir 29 straipsnio 1 dalimi.

UAB „LGC Cargo“ 2018 m. kreipėsi į RRT dėl Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų skiriančių viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus 2018–2019 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Pareiškėjas prašė, kad RRT, ištyrusi Lietuvos transporto saugos administracijos vykdytus veiksmus, iš dalies panaikintų Lietuvos transporto saugos administracijos sprendimo dalį, susijusią su UAB „LGC Cargo“, kurioje nusprendžiama šiai bendrovei viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų neskirti, ir įpareigotų Lietuvos transporto saugos administraciją skirti visus UAB „LGC Cargo“ prašytus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus³¹.

Rezultatas. RRT 2019 m. priėmė sprendimą, kad UAB „LGC Cargo“ skundas yra iš dalies pagrįstas. Atsižvelgdama į tai, RRT įpareigojo Lietuvos transporto saugos administraciją panaikinti dėl UAB „LGC Cargo“ priimto sprendimo dalį, kuria viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai buvo neskirti dėl perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros, ir įvertinus nagrinėjant skundą nustatytas aplinkybes, priimti naują sprendimą dėl UAB „LGC Cargo“ prašytų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo tam tikrose perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyse. Pažymėtina, kad RRT priimtas sprendimas nėra įsiteisėjęs ir vykdomas, nes jį teismui apskundė tiek UAB „LGC Cargo“, tiek ir Lietuvos transporto saugos administracija. Atitinkamai teismas, atsižvelgęs į Lietuvos transporto saugos administracijos prašymą, yra sustabdęs RRT priimto sprendimo galiojimą.

UAB „Gargždų geležinkelis“ 2018 m. kreipėsi į RRT dėl Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų skiriančių viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus 2018–2019 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Pareiškėjas prašė, kad RRT panaikintų Lietuvos transporto saugos administracijos sprendimą UAB „Gargždų geležinkelis“ ir įpareigotų Lietuvos transporto saugos administraciją skirti visus UAB „Gargždų geležinkelis“ prašytus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus.

Rezultatas. RRT 2019 m., išnagrinėjusi UAB „Gargždų geležinkelis“ skundą, priėmė sprendimą skundą atmesti kaip nepagrįstą, kadangi buvo nustatyta, kad Lietuvos transporto saugos administracija tinkamai pritaikė prioriteto taisyklę perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje. Pažymėtina, kad RRT priimtą sprendimą UAB „Gargždų geležinkelis“ apskundė teismui ir jis yra nagrinėjamas teisme.

UAB „Gargždų geležinkelis“ 2019 m. kreipėsi į RRT dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo neteisėtų veiksmų (neveikimo), kuriais ribojamos pareiškėjo galimybės vykdyti savo veiklą, ir reikalavo įpareigoti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją atsakyti į pareiškėjo 2019 m. gegužės 27 d. rašte Nr. 111 pateiktus klausimus apie vykdyto manevravimo ir planuotos vykdyti krovinių vežimo geležinkelių transportu veiklos procesus ir tarpusavio duomenų apsaiketimą pagal minėtus procesus.

Rezultatas. RRT, išnagrinėjusi UAB „Gargždų geležinkelis“ skundą, priėmė sprendimą skundą atmesti kaip nepagrįstą, kadangi buvo nustatyta, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas atsakė į pareiškėjo 2019 m. gegužės 27 d. raštu Nr. 111 pateiktus klausimus.

UAB „Gargždų geležinkelis“ 2019 m. kreipėsi į RRT dėl Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų skiriančių viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus 2019–2020 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Pareiškėjas prašė, kad RRT, ištyrusi Lietuvos transporto saugos administracijos vykdytus veiksmus, įpareigotų Lietuvos transporto saugos administraciją skirti UAB „Gargždų geležinkelis“ viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus.

Rezultatas. RRT priėmė nagrinėti UAB „Gargždų geležinkelis“ skundą. Vadovaujantis Kodekso 7¹ straipsnio 2 dalies nuostatomis, neturint visos skundai nagrinėti reikalingos medžiagos, skundo nagrinėjimas nebuvo užbaigtas 2019 m., bet buvo perkeltas į 2020 m.

UAB „LGC Cargo“ 2019 m. kreipėsi į RRT dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiksmų dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymo ir sankcijų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui skyrimo. Pareiškėjas prašė, kad RRT, ištyrusi AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiksmus vykdančius derybas dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties pasirašymo, įpareigotų viešosios infrastruktūros valdytoją pasirašyti su UAB „LGC Cargo“ naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį ir skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui sankcijas (baudą).

Rezultatas. RRT priėmė nagrinėti UAB „LGC Cargo“ skundą. Vadovaujantis Kodekso 7¹ straipsnio 2 dalies nuostatomis, neturint visos skundai nagrinėti reikalingos medžiagos, skundo nagrinėjimas nebuvo užbaigtas 2019 m., bet buvo perkeltas į 2020 m.

UAB „LGC Cargo“ 2019 m. kreipėsi į RRT dėl Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų skiriančių viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus 2019–2020 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Pareiškėjas prašė, kad RRT, ištyrusi Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmus, įpareigotų Lietuvos transporto saugos administraciją skirti UAB „LGC Cargo“ viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus.

Rezultatas. RRT priėmė nagrinėti UAB „LGC Cargo“ skundą. Vadovaujantis Kodekso 7¹ straipsnio 2 dalies nuostatomis, neturint visos skundai nagrinėti reikalingos medžiagos, skundo nagrinėjimas nebuvo užbaigtas 2019 m., bet buvo perkeltas į 2020 m.

³¹ Vadovaujantis LR susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 3-574 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatų patvirtinimo“ 13.6.3 papunkčiu bei Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso redakcijos, galiojusios iki 2019 m. gruodžio 7 d.

8.4. TARPTAUTINĖ VEIKLA

8.4.1. NEPRIKLAUSOMŲ GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOS REGULIUOTOJŲ GRUPĖ (IRG-RAIL)

2019 m. RRT dalyvavo šešių IRG-Rail darbo grupių veikloje.

RRT atstovai 2019 m. tęsė aktyvų dalyvavimą Nepriklausomų geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų grupės (angl. Independent Regulators' Group-Rail) (toliau – IRG-Rail) veikloje, kurioje nuomonės, ataskaitos, apžvalgos ir kiti dokumentai yra rengiami šešiose IRG-Rail ekspertų darbo grupėse. RRT atstovai, dalyvaudami IRG-Rail veikloje, teikė statistinę informaciją ir pristatė Lietuvos geležinkelių transporto paslaugų rinkos reguliavimo aspektus. 2019 m. IRG-Rail savo iniciatyva parengė:

- Geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų kompetencijos ir taikomų reguliavimo priemonių apžvalgą;
- 7-ąją IRG-Rail geležinkelių transporto rinkos stebėsenos ataskaitą;
- Keleivių stotyse taikomų mokesčių ir apmokestinimo principų apžvalgą;
- Europos perpildytos infrastruktūros, joje taikomų prioriteto taisyklių ir mokesčių analizės ataskaitą;
- Lyginamąją pagrindinių Europos geležinkelių infrastruktūros valdytojų finansavimo analizę;
- Pradinę Direktyvos 2012/34/ES 31 straipsnio 7 dalyje įtvirtinto apmokestinimo principo ataskaitą;
- Geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų patirties dėl išimčių, kurios buvo suteiktos įgyvendinant Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2017/2177 2 straipsnio 2 dalį, taikymo ataskaitą;
- Pagrindinių tarptautinių krovinių vežimo geležinkeliais koridorių veiklos rezultatų stebėsenos ataskaitą;
- Ataskaitą apie Traukinių tvarkaraščio perprojektavimo (ang. *Timetable Redesign, TTR*) projekto įgyvendinimo eigą ir jo pilotinius bandymus;
- Apžvalgą apie geležinkelių infrastruktūros rezervavimo mokesčių taikymą IRG-Rail narių šalyse.

8.4.2. EUROPOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOS REGULIUOTOJŲ TINKLAS (ENRRB)

2019 m. RRT dalyvavo ENRRB veikloje.

2019 m. RRT dalyvavo Europos geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų tinklo (angl. *European Network of Rail Regulatory Bodies, ENRRB*) susitikime, kurio metu buvo pristatyti Lietuvos geležinkelių transporto rinkos reguliavimo aspektai, nagrinėjami skundai, aptarta problematika, taip pat susipažinta su kitų ES valstybių geležinkelių transporto rinkos reguliavimo aspektais, pristatytas Traukinių tvarkaraščio perprojektavimo projektas, jo tikslai ir planuojami pasikeitimai ES geležinkelių transporto sektoriuje.

9. ATLYGINIMO UŽ DOKUMENTŲ TEIKIMĄ IR DUOMENŲ REGISTRAVIMĄ APSKAIČIAVIMO PRIEŽIŪRA

Nuo 2018 m. gegužės 1 d. RRT³² atlieka **atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo** priežiūros institucijos funkcijas.

Nuo 2019 m. kovo 27 d. RRT³³ atlieka **atlyginimo už registro objekto registravimą dydžių apskaičiavimo** priežiūros institucijos funkcijas.

2

Tiek pakeista teisės aktų.

1

Tiek pateikta neigiamų išvadų dėl VĮ Registrų centro atlyginimo už dokumentų teikimą ir registro objekto registravimą dydžių apskaičiavimo.

RRT dalyvavo rengiant ar inicijuojant teisės aktų pakeitimus. 2019 m. kovo 27 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 45 „Dėl Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

³² Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 45 „Dėl Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 punktu.

³³ Nuo 2019 m. kovo 27 d., įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 45 pakeitimui.

(toliau – Nutarimas) pakeitimams, buvo peržiūrėti direktoriaus įsakymais patvirtinti teisės aktai ir papildyti nuostatomis apie registro objekto registravimą. 2019 m. buvo inicijuoti šių RRT direktoriaus įsakymų³⁴ pakeitimai:

- „Dėl Sąnaudų priskyrimo dokumentų teikimo veikloms reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sąnaudų priskyrimo aprašas);
- „Dėl Tipinių atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir kompensuojamų sąnaudų dydžio patikrinimo paslaugų techninių užduočių patvirtinimo“.

Pakeisti teisės aktai sudarė sąlygas visoms institucijoms, kurioms taikomos Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatos, apskaičiuoti atlyginimų dydžius ne tik už dokumentų teikimą, bet ir už registro objekto registravimą. Taip pat buvo sudarytos galimybės taikyti aiškius ir vienodus registro objekto registravimo ir (arba) dokumentų teikimo veiklos sąnaudų apskaitos principus, užtikrinančius, kad atlyginimo dydžiai būtų apskaičiuoti įtraukiant tik būtinas ir pagrįstas šių veiklų sąnaudas, taip pat kad įsigyjant atlyginimų dydžių bei kompensuojamų sąnaudų dydžio patikrinimo paslaugas būtų taikomos bendros, vadovaujantis gerosios praktikos principu parengtos institucijų sąnaudų ir sąnaudų apskaitos sistemų patikrinimo techninės sąlygos.

RRT pateikė pirmąją išvadą dėl atlyginimo dydžių apskaičiavimo. Per 2019 metus atlyginimo už dokumentų teikimą ir (arba) registro objekto registravimą dydžių apskaičiavimą pagrindžiančius dokumentus³⁵ pateikė tik VĮ Registrų centras (toliau – RC). RRT, įvertinusi pateiktus dokumentus ir papildomai gautą informaciją, 2019 m. pateikė neigiamą išvadą dėl RC atlyginimo už dokumentų teikimą ir registro objekto registravimą dydžių apskaičiavimo. Vadovaujantis Aprašu, apskaičiuojant atlyginimo dydžius, leidžiama įtraukti tik būtinas ir pagrįstas sąnaudas, tiesiogiai susijusias su dokumentų teikimo veiklomis ir su registro objekto registravimo veiklomis. RC pateiktų dokumentų teikimo ir registro objekto registravimo paslaugų atlyginimų dydžiai buvo apskaičiuoti nesilaikant Aprašo reikalavimų, t. y. RC galutinių paslaugų kainos nebuvo pagrįstos faktinėmis sąnaudomis ir faktiškai suteiktais paslaugų kiekiais, taip pat nebuvo pateiktas RC 2020–2022 m. planuojamų teikti paslaugų sąnaudų, pajamų ir kiekių ekonominis pagrindimas, kuris leistų įsitikinti prognozuojamų duomenų pagrįstumu.

RRT teikė metodinę pagalbą. 2019 metais valstybės institucijoms ir įstaigoms, įmonėms ir viešosioms įstaigoms, įskaitant bibliotekas, muziejus ir valstybės archyvus, registrų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojus (toliau visi kartu – institucijos) RRT teikė metodinę pagalbą Aprašo nuostatų taikymo klausimais – metodinė pagalba buvo suteikta daugiau kaip 30 institucijų. Dėl Aprašo nuostatų taikymo surengti darbiniai susitikimai su RC, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir kitų institucijų atstovais. Institucijos raštu ir žodžiu buvo konsultuojamos dėl Aprašo reikalavimų taikymo.

RRT vykdė informacijos sklaidą. 2019 m. RRT institucijoms, kurioms galėtų būti aktualūs atlyginimo už registro objekto registravimą ir (arba) dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą atlygintinai ir neatlygintinai klausimai, išsiuntė paklausimus, prašydama informuoti RRT, iki kada institucijos pateiks dokumentus, reikalingus RRT įvertinti teikiamų paslaugų atlyginimo dydžius, taip pat paprašė informuoti, jei Nutarimas institucijai negalioja arba institucija nutarė dokumentus teikti ir (arba) objektus registruoti nemokamai. RRT gavusi atsakymus nustatytė, kad 100 institucijų informacijos neteiks, kadangi Nutarimo nuostatos joms yra netaikomos arba dokumentus teiks ir (arba) registro objektus registruos neatlygintinai, 8 institucijos dokumentus RRT planuoja pateikti 2020 m.

³⁴ 2018 m. birželio 1 d. įsakymas Nr. 1V-526 „Dėl Sąnaudų priskyrimo dokumentų teikimo veikloms reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir RRT direktoriaus 2018 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 1V-1255 „Dėl Tipinių atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir kompensuojamų sąnaudų dydžio patikrinimo paslaugų techninių užduočių patvirtinimo“.

³⁵ Nuo 2018 m. gegužės 1 d. įsigaliojus Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašui, institucijos buvo įpareigos RRT dokumentus pateikti iki 2019 m. liepos 1 d.

10. 2020 M. RRT PRIORITETAI

RRT, tęsdama ankstesniais metais pradėtus darbus, 2020 m. numatė šiuos RRT veiklos prioritetus:

- ▶ Elektroninių ryšių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų gavėjų, pašto paslaugos, radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga.
- ▶ Investicijų į naujos kartos belaidžio plačiajuosčio ryšio tinklus bei pažangių technologijų ir paslaugų darnios plėtros skatinimas.
- ▶ Veiksmingos konkurencijos geležinkelių transporto sektoriuje užtikrinimas ir galimybių piktnaudžiauti įtaka geležinkelių transporto paslaugų rinkoje prevencija.
- ▶ Atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumo sąnaudomis užtikrinimas.

Elektroninių ryšių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų gavėjų, pašto paslaugos, radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga

RRT, įgyvendindama šį prioritetą, atliks viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų ir duomenų perdavimo paslaugų kokybės kontrolinius matavimus UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centro (tik duomenų perdavimo paslaugoms) tinkluose. Didelis dėmesys bus skiriamas duomenų perdavimo spartos LTE tinkluose matavimams judant, t. y. kai matavimai atliekami važiuojant miestų gatvėmis ir pagrindiniais keliais, aprėpiant ir mažiau apgyvendintas teritorijas. Bus tęsiami paslaugų kokybės rodiklių matavimai Lietuvos Respublikos geležinkelių keleiviniuose maršrutuose, įgyvendinant Europos Komisijos iškeltą gigabitinės visuomenės kūrimo tikslą, numatantį, kad iki 2025 metų ne tik ES miestų teritorijas, bet ir didžiausius transporto kelius – automobilių magistrales ir geležinkelius – padengtų penktosios kartos (5G) judrusis radijo ryšys. Su atliktų matavimų rezultatais visuomenė nuolat galės susipažinti interaktyviame RRT administruojamame interneto tinklalapyje matavimai.rrt.lt.

Atsižvelgdama į 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2120 nuostatas dėl tinklų neutralumo, RRT dalyvaus kuriant Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (BEREC) tinklų neutralumo matavimo įrankį, kuris leis įvertinti, ar interneto prieigos paslaugų teikėjai neapriboja elektroninių ryšių paslaugų gavėjams interneto prieigos paslaugų pagal tai, kokiam interneto turiniui gauti jos naudojamos. Sukurtą įrankį nuo 2020 m. planuojama pradėti naudoti ir Lietuvoje.

RRT dalyvaus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kuruojamame projekte „Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos ir naujų elektroninių paslaugų sukūrimas ir įdiegimas“, kurį įgyvendinus, bus sukurtas bendras informacijos šaltinis, skirtas topografijos ir inžinerinės infrastruktūros erdviniais duomenims kaupti ir tvarkyti. Įgyvendinus šį projektą, bus teikiama erdviųjų duomenų pateikimo, peržiūros ir gavimo dėl galimai bendro inžinerinių infrastruktūrų įrengimo paslauga, kuria naudodamiesi inžinerinės infrastruktūros erdviųjų duomenų tvarkytojai (infrastruktūros valdytojai), turintys Lietuvos Respublikos teisės aktais numatytą prievolę teikti pranešimus RRT apie ketinimus įrengti elektroninių ryšių infrastruktūrą ir (arba) tinkamos paskirties fizinę infrastruktūrą, turės galimybę tai atlikti per bendrą Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinę sistemą.

2020 m. RRT tęs rinkos stebėseną ir vykdys 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptautinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus ES (OL 2012 L 172, p. 10), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 2015/2120 (toliau – Reglamentas Nr. 531/2012) vykdymo priežiūrą: ar judriojo ryšio operatoriai vykdo Reglamento Nr. 531/2012 nuostatas, ar elektroninių ryšių paslaugų gavėjai nėra diskriminuojami, ar teikiant paslaugas ir atsiskaitant tarp operatorių nėra taikomos diskriminacinės nuostatos. Numatyta tikrinti, kaip elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, teikdami tarptautinio ryšio paslaugas ES viduje, laikosi Reglamento Nr. 2015/2120 5 a straipsnio nuostatų dėl mažmeninių reguliuojamų paslaugų kainų ES viduje: nuo 2019 m. gegužės 15 d. visose ES ir Europos ekonominės erdvės šalyse įsigaliojo Reglamento Nr. 2015/2120 5a straipsniu nustatytos naujos tarptautinių skambučių mažmeninės kainos (skambučiai į šias šalis vartotojams kainuoja ne daugiau kaip 0,19 Eur/min. (0,23 Eur /min su PVM), trumposios žinutės SMS – 0,06 Eur/min (0,07 Eur/min su PVM), įeinantys skambučiai Lietuvos vartotojams neapmokestinami).

Didelis dėmesys bus skiriamas AB Lietuvos pašto visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikiamos universaliosios pašto paslaugos tarifų dydžio pagrįstumo analizei, AB Lietuvos pašto taikomai sąnaudų apskaitos sistemai bei kitiems universaliosios pašto paslaugos teikimo aspektams, įskaitant vertinimą, ar AB Lietuvos pašto teikiamų tarptautinių pašto paslaugų siuntinių pristatymo tarifai atitinka 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/644 dėl tarptautinių siuntinių (OL 2018 L 112, p. 19) nuostatas. RRT vykdys universaliosios pašto paslaugos teikimo sąlygų laikymosi priežiūrą, universaliosios pašto paslaugos kokybės rodiklių stebėseną, atliks vertinimą, kaip AB Lietuvos pašto veiklos optimizavimas užtikrina pareigą teikti universaliąją pašto paslaugą, laikantis nustatytų pašto tinklo charakteristikų reikalavimų.

RRT vykdys radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų rinkos priežiūrą ir sieks, kad į Lietuvos rinką būtų tiekiami Elektromagnetinio suderinamumo techniniame reglamente ir Radijo ryšio įrenginių techniniame reglamente nustatytus reikalavimus atitinkantys radijo ryšio įrenginiai ir aparatai. Rinkos priežiūros stiprinimui 2019 m. birželio 20 d. patvirtintas naujas Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties. Vadovaujantis šiuo reglamentu bus sukurtas tinklas, kurio paskirtis – sudaryti sąlygas valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų ir Komisijos struktūriniam koordinavimui bei bendradarbiavimui, siekti veiklos efektyvumo suderinant rinkos priežiūros praktiką ES. Tinklą sudarys kiekvienos valstybės narės atstovai, įskaitant nacionalinį ekspertą, administracinio bendradarbiavimo grupių (ADCO) pirmininkai ir Komisijos atstovai. 2020 m. RRT atliks rinkos priežiūrą pagal ES Direktyvų 2014/30/ES (toliau – EMC) ir 2014/53/ES (toliau – RED) taikymo sritį, t. y. esminius elektromagnetinio suderinamumo reikalavimus elektriniams bei elektroniniams aparatams bei radijo ryšio įrenginiams, efektyvaus radijo dažnių spektro naudojimo reikalavimus radijo ryšio įrenginiams, formaliuosius (administracinius) reikalavimus (ženklėjimas, atitikties deklaracijos ir pan.). Siekiant apsaugoti vartotojus bei telekomunikacijų tinklus nuo neatitinkančių reikalavimų, žalingus trikdžius skleidžiančių įrenginių, bus periodiškai tikrinami rinkoje esantys gaminiai ir įvertinama jų atitiktis atliekant bandymus pagal darniuosius standartus. RRT

tęs 2019 m. pradėtą vykdyti investicinį projektą VIP „Specialiosios paskirties pastato su antenų bokštu radijo stebėsenai ir elektromagnetinio suderinamumo laboratorija Kaune, Želvos g. 12, statyba“. Iki 2022 m. gruodžio mėn. planuojama įrengti 10 m pusiau beaidę kamerą SAC, praplėsti elektromagnetinio suderinamumo laboratoriją ir įkurti radijo ryšio įrenginių saugos laboratoriją. Naujoje SAC kameroje bus galima atlikti ir didelių matmenų elektrinių ir elektroninių, medicinos aparatų, automobilių bei elektromobilių elektromagnetinio suderinamumo (spinduliavimo) bandymus.

RRT, vykdydama patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos funkcijas, sudarys nacionalinį patikimą sąrašą (angl. Trusted Services List, TSL), kuriame bus pateikta informacija apie Lietuvoje prižiūrimus kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus ir jų teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas. 2020 m. bus tęsiama priežiūra, kaip patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai vykdo 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. 2021 m. numatoma atlikti visų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos dokumentų ir atitikties vertinimo ataskaitų vertinimą.

RRT kartu su partneriais – Nacionaline švietimo agentūra, asociacija „Langas į ateitį“ ir VŠĮ „Vaikų linija“ – dalyvaus tęstinio Saugesnio interneto projekto veikloje. 2020 m. bus tęsiama interneto karštosios linijos „Svarus internetas“ veikla, nedelsiant reaguojama į pranešimus apie neteisėtą ir žalingą turinį internete, administruojama interneto svetainė www.svarusinternetas.lt, aktyviai dalyvaujama ir viešinama tarptautinės interneto karštųjų linijų asociacijos INHOPE veikla bei derinami tarptautiniai veiksmai kovai su neteisėtu, žalingu nepilnamečiams turiniu internete.

Kartu su Informacinės visuomenės plėtros komitetu, asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija RRT 2020 m. tęs 2018 m. pradėtą projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“. RRT rengs ir platins mokomąją medžiagą apie patikimumo užtikrinimo paslaugas, elektroninį parašą bei saugų naudojimąsi internetu, tęs potencialių elektroninio parašo naudotojų aprūpinimą techninėmis priemonėmis, reikalingomis pasirašant elektroniniu parašu – lustinių kortelių skaitytuvais.

Investicijų į naujos kartos belaidžio plačiajuosčio ryšio tinklus bei pažangių technologijų ir paslaugų darnios plėtros skatinimas

Siekiant efektyvesnio elektroninių ryšių rinkos reguliavimo, kuris atitiktų šiuolaikinių technologijų ir rinkų ypatumus bei sparčiai augančių interneto prieigos paslaugų ir didelio pralaidumo penktosios kartos (5G) judriojo radijo ryšio tinklų poreikius, 2018 m. gruodžio 11 d. buvo patvirtinta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas. Valstybės narės įpareigosios ne vėliau kaip 2020 iki m. gruodžio 31 d. pertvarkyti 3400–3800 MHz radijo dažnių juostą ir suteikti galimybę naudotis pakankamai dideliais šios radijo dažnių juostos blokais, leisti naudotis bent 1 GHz iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos, jeigu yra rinkos paklausa. RRT iki 2020 m. pabaigos atliks šių radijo dažnių juostų naudojimo analizę, parengs radijo ryšio plėtros planus, vykdys radijo dažnių (kanalų) iš šių radijo dažnių juostų tarptautinio koordinavimo ir skyrimo procedūras.

2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2017/899 dėl 470–790 MHz dažnių juostos naudojimo Sąjungoje įpareigojo ES valstybes nares iki 2020 m. birželio 30 d. sudaryti sąlygas naudoti 694–790 MHz (toliau – 700 MHz) radijo dažnių juostą antžeminėms sistemoms, kuriomis galima teikti belaidžio plačiajuosčio ryšio paslaugas, o iki 2030 m. užtikrinti, kad 470–694 MHz radijo dažnių juostą būtų galima naudoti transliavimo paslaugoms, įskaitant nemokamą televiziją. Atsižvelgiant į tai, RRT direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 1V-731 „Dėl Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje planas. Jame nustatyta 700 MHz radijo dažnių juostos, kurioje gali būti diegiami ir penktosios kartos (5G) judriojo radijo ryšio tinklai, paskirtis, radijo dažnių (kanalų) skyrimo tvarka, elektroninių ryšių paslaugų teikimo tvarka, bendrosios radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygos ir minimalūs antžeminių radijo ryšio sistemų plėtros reikalavimai, radijo dažnių (kanalų) iš 700 MHz radijo dažnių juostos naudojimo, įskaitant televizijos programoms transliuoti, sąlygos. RRT 2020–2022 m. pasirengs atlaisvinti 700 MHz radijo dažnių juostą nuo televizijos transliavimo paslaugų Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse, kad nuo 2022 m. būtų galima išduoti leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus) iš šios radijo dažnių juostos, o leidimų turėtojai įrengtų antžemines radijo ryšio sistemas ir sudarytų galimybę valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose ir tam tikrose teritorijose esantiems namų ūkiams gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas.

2019 m. sausio 24 d. EK įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/235 nustatyta, kad 3400–3800 MHz radijo dažnių juostą valstybės narės turi paskirti ir suteikti galimybę ją naudoti antžeminėse elektroninių ryšių, įskaitant penktosios kartos (5G) judriajam radijo ryšį, sistemose. Dalis šios radijo dažnių juostos Lietuvoje jau yra naudojama, todėl RRT planuoja pertvarkyti

jau paskirtus radijo dažnius (kanalus), kad būtų galima radijo dažnius (kanalus) iš šios dažnių juostos naudoti su penktosios kartos (5G) judriojo radijo ryšio technologijos diegimu susijusioms reikmėms. 2020 m. bus skelbiamas aukcionas suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3800 MHz radijo dažnių juostos ir išduodami leidimai naudoti atitinkamus radijo dažnius (kanalus) šio aukciono laimėtojams.

2019 m. gegužės 14 d. EK įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/784 dėl antžeminių sistemų, kurias naudojant Sąjungoje galima teikti belaidžio plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugas, 24,25–27,5 GHz dažnių juostos suderinimo, nustatyta, kad valstybės narės privalo paskirti 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostą ir užtikrinti galimybę ją naudoti neišskirtinėmis sąlygomis antžeminėms sistemoms. Dalis šios radijo dažnių juostos yra naudojama kitoms reikmėms, bet yra galimybė judriojo ryšio operatoriams paskirti siauresnę radijo dažnių juostą (apie 1 GHz), todėl 2020 m. bus sudarytos sąlygos rinkoms dalyviams, esant poreikiui, teikti paraišką naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 26,3–27,5 GHz radijo dažnių juostos.

RRT sieks susitarti su Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos telekomunikacijų administracijoms dėl 700 MHz, 1427–1517 MHz, 3400–3800 MHz ir 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostų naudojimo, siekiant, kad Lietuvoje šios radijo dažnių juostos galėtų būti naudojamos pagal Europos Komisijos sprendimuose nustatytus parametrus arba kad nuokrypis nuo šių parametrų būtų kuo mažesnis.

Pagal Susisiekimo ministerijos kanclerio 2019 m. kovo 12 d. potvarkiu Nr. 4-7 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytos darbo grupės parengtą Lietuvos 5G ryšio plėtros gairių priemonių projektą, RRT yra atsakinga už šias priemones:

- Iki 2020 m. II ketv. organizuoti aukcioną suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3,4–3,8 GHz ir 694–790 MHz radijo dažnių juostų. Nesant galimybės paskelbti aukcioną šioms dažnių juostoms vienu metu, numatyti terminą ir sąlygas skelbti 694–790 MHz radijo dažnių juostos aukcioną.
- Iki 2020 m. IV ketv. nustatyti poreikį ir jam esant, paskirti ryšio operatoriams radijo dažnius iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos.
- Iki 2020 m. II ketv. kartu su Aplinkos ministerija ir Susisiekimo ministerija pakeisti Statybos techninių reglamentų reikalavimus ir Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo reglamentavimą, siekiant užtikrinti judriojo ryšio aprėptį visose plačiai visuomenei prieinamose visuomeninių pastatų patalpose.
- Iki 2022 m. IV ketv. kartu su Susisiekimo ministerija parengti ir įgyvendinti teisinės priemones, skatinančias judriojo ryšio paslaugų plėtrą daiktų interneto ir mašinų tarpusavio sąveika grindžiamiems įrenginiams.

Siekiant supaprastinti judriojo ryšio bazinių stočių registravimo procedūrą, 2020 m. planuojama modernizuoti Radijo spektro valdymo informacinę sistemą, sukuriant galimybę automatiškai surinkti, apdoroti ir kaupti informaciją apie judriojo ryšio operatorių bazines stotis vienoje platformoje, kuri palengvins judriosios tarnybos bazinių stočių priežiūrą, pagreitins bazinių stočių registraciją, sumažins žmogiškųjų klaidų bei radijo trikdžių tikimybę ir užtikrins efektyvesnę judriosios tarnybos bazinių stočių stebėseną.

Siekiant supaprastinti vartotojų prisijungimo ir autorizacijos per Elektroninės valdžios vartus procedūrą bei padidinti Radijo spektro valdymo informacinės sistemos saugumą, 2020 m. RRT planuoja modernizuoti Radijo spektro valdymo informacinės sistemos interneto portalą.

Veiksmingos konkurencijos geležinkelių transporto sektoriuje užtikrinimas ir galimybių piktnaudžiauti įtaka geležinkelių transporto paslaugų rinkoje užkirtimas

2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2370 nustatė naujus reikalavimus, privalomus įgyvendinti ES valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos nepriklausomumo, nešališkumo ir finansinio skaidrumo užtikrinimo srityse. Atsižvelgiant į tai, buvo priimti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso pakeitimai, kurie įsigaliojo nuo 2019 m. birželio 1 d. ir nuo 2019 m. gruodžio 8 d. RRT turi užtikrinti veiksmingos konkurencijos geležinkelių transporto sektoriuje atsiradimo sąlygas. Siekdama, kad būtų užkirsta bet kokia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir (ar) geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių galimybė piktnaudžiauti savo įtaka geležinkelių transporto paslaugų rinkoje, esant poreikiui, 2020 m. RRT inicijuos geležinkelių transporto rinkos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus. Įgyvendinant naują geležinkelių transporto sektoriaus reguliavimo sistemą, bus skatinamas skaidrumas ir konkurencija geležinkelių transporto paslaugų rinkoje, siekiant visiems ūkio subjektams Lietuvoje užtikrinti tokias pat veiklos sąlygas, kaip ir kitose ES šalyse. 2020 m. viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, atlikus vežimo

geležinkelių transporto rinkos segmentų vertinimą ir paskelbus vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, sąrašą, bus vykdoma vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų nustatymo priežiūra, taip pat didelis dėmesys bus skiriamas užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą tarifų analizei bei AB „Lietuvos geležinkeliai“ sąnaudų apskaitos atskyrimo patikrinimui.

Atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumo sąnaudomis ir apskaičiavimo teisingumo užtikrinimas

Siekiant, kad atlyginimų už dokumentų teikimą dydžiai neviršytų sąnaudų, 2020 m. bus vertinamas atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių, neatlygintino registro objekto registravimo ir dokumentų teikimo sąnaudų pagrįstumas. RRT rinks ir nustatytais terminais skelbs apibendrintą informaciją apie Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimu Nr. 45, nuostatų įgyvendinimą.

11. STRATEGINIŲ TIKSLŲ EFEKTO VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.

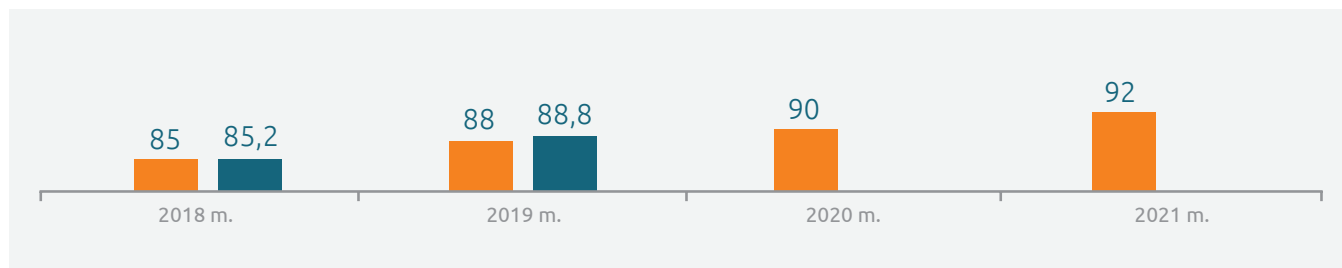

I strateginis tikslas – didinti veiksmingą konkurenciją elektroninių ryšių ir pašto srityse, užtikrinti efektyvų elektroninių ryšių išteklių naudojimą ir apsaugoti informacinių ir ryšių technologijų (IRT) ir pašto paslaugų naudotojų teises, taip spartinant skaitmeninės visuomenės plėtrą. RRT I strateginį tikslą įgyvendina vykdydama Ryšių valdymo ir kontrolės programą, kuri yra tęstinė (pradėta vykdyti 2001 m. ir buvo tęsiama 2019 m.).

I strateginio tikslo efekto vertinimo kriterijų vykdymas 2019 m.

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Kriterijaus įvykdymas
E-01-01	Namų ūkių, turinčių galimybę naudotis 30 Mb/s ir spartesnio duomenų perdavimo paslauga, teikiama naudojant belaidžio ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)	88,0	88,8	100,9
E-01-02	Aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų, kurie naudojami duomenų perdavimo LTE tinklu paslaugomis, dalis (proc. nuo visų aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų)	45,0	52,0	115,6
E-01-03	Namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesnio interneto prieiga, teikiama naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)	51,0	47,0	92,2
E-01-04	Pašto paslaugos rinkos augimas pagal pajamas (proc., palyginti su ankstesniais metais)	4,9	11,7	238,8
E-01-05	Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus augimas (proc., palyginti su ankstesniais metais)	5,0	-1,5	-30,0

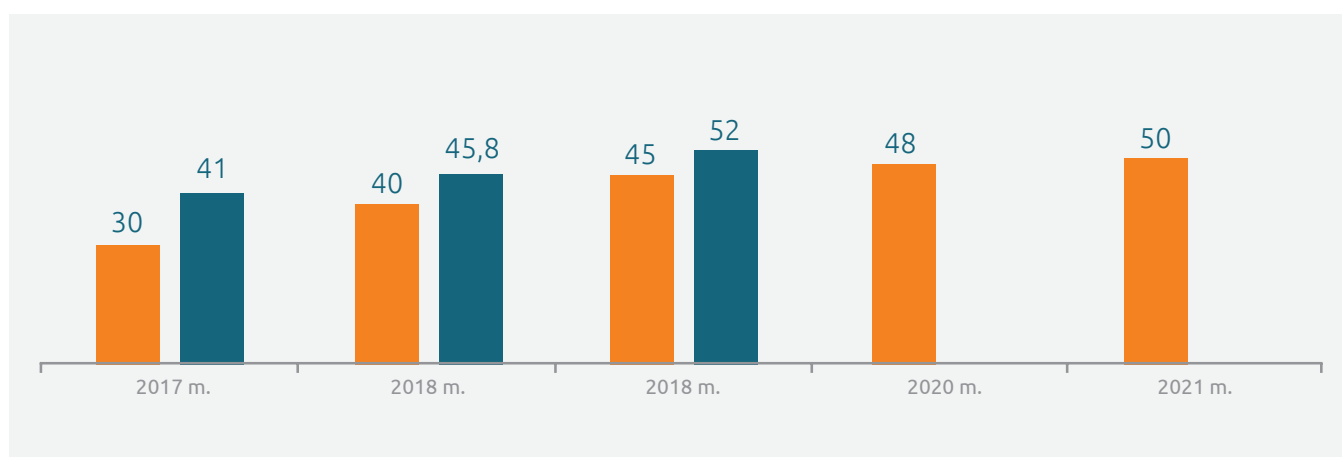
Efektinio vertinimo kriterijus E-01-01 – namų ūkių, turinčių galimybę naudotis 30 Mb/s ir spartesnio duomenų perdavimo paslauga, teikiama naudojant belaidžio ryšio technologijas, dalis – leidžia įvertinti didelės duomenų perdavimo spartos belaidžių radijo ryšio tinklų plėtrą Lietuvoje ir parodo šių tinklų prieinamumą visuomenei. 2019 m. faktinė reikšmė pagrįsta 2018 m. atliktais bandomaisiais LTE greitaveikos skaičiavimais naudojant naują (ne iki galo suderintą) sklaidimo modelį, yra preliminari ir ateityje gali skirtis. Reikšmė gauta darant prielaidą, kad LTE tinklo apkrovos lygis 50 proc. **Kriterijus įvykdytas 100,9 proc.** (žr. 31 pav.).

31 pav. **Efektinio vertinimo kriterijus E-01-01 – namų ūkių, turinčių galimybę naudotis 30 Mb/s ir spartesnio duomenų perdavimo paslauga, teikiama naudojant belaidžio ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)**

planiniai duomenys
faktiniai duomenys

Efektinio vertinimo kriterijus E-01-02 – aktyviųjų judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų, kurie naudojami duomenų perdavimo LTE tinklu paslaugomis, dalis (proc. nuo visų aktyviųjų judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų) – parodo RRT veiksmų efektyvumą, užtikrinant pažangių elektroninių ryšių paslaugų įperkumą. **Kriterijus įvykdytas 115,6 proc.** (žr. 32 pav.). 2019 m. 4 G (LTE) tinklo paslaugomis naudojosi 2,4 mln. vartotojų, t. y. padidėjo 14,4 proc. (2018 m. buvo 2,1 mln. vartotojų).

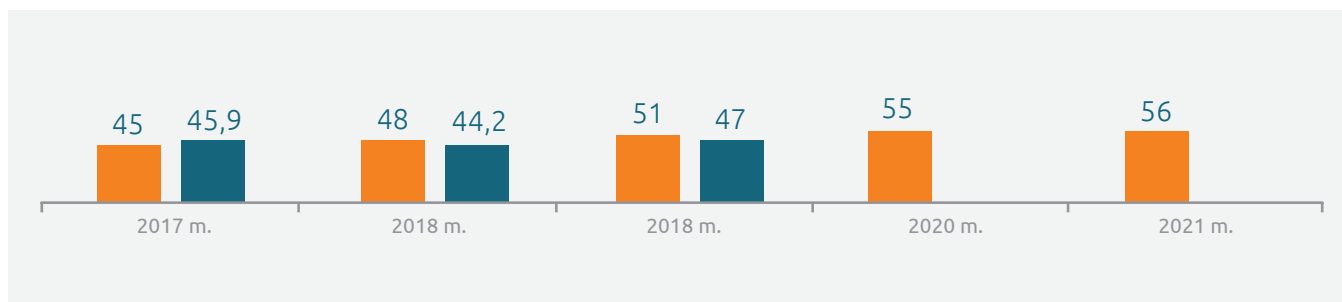

32 pav. **Efektinio vertinimo kriterijus E-01-02 – aktyviųjų judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų, kurie naudojami duomenų perdavimo LTE tinklu paslaugomis, dalis (proc. nuo visų aktyviųjų judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų)**

planiniai duomenys
faktiniai duomenys

Efektinio vertinimo kriterijus E-01-03 – namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesnio interneto prieiga, teikiama naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių) – parodo, kaip kinta pažangių elektroninių ryšių paslaugų naudojimas. Vadovaujantis šiuo kriterijumi RRT veikla nukreipiama į sritis, kurios padidintų paslaugų prieinamumą ir įperkumą. Interneto paslaugų vartotojų pasirinkimas naudotis judriojo ryšiu bei kintantys vartotojų įpročiai, įdiegus naujus IT technologinius sprendimus (intensyvus tarpusavio bendravimas, atsiskaitymai, maršruto planavimo ir kitų programėlių naudojimas) galėjo turėti įtakos, kad paslaugų abonentų, kurie 2019 m. naudojami fiksuotojo ryšio technologijomis, skaičius didėjo nežymiai ir sudarė 0,4 proc. (2019 m. buvo 791,8 tūkst. abonentų, 2018 m. – 788,4 tūkst.). **Kriterijus įvykdytas 92,2 proc.** (žr. 33 pav.).

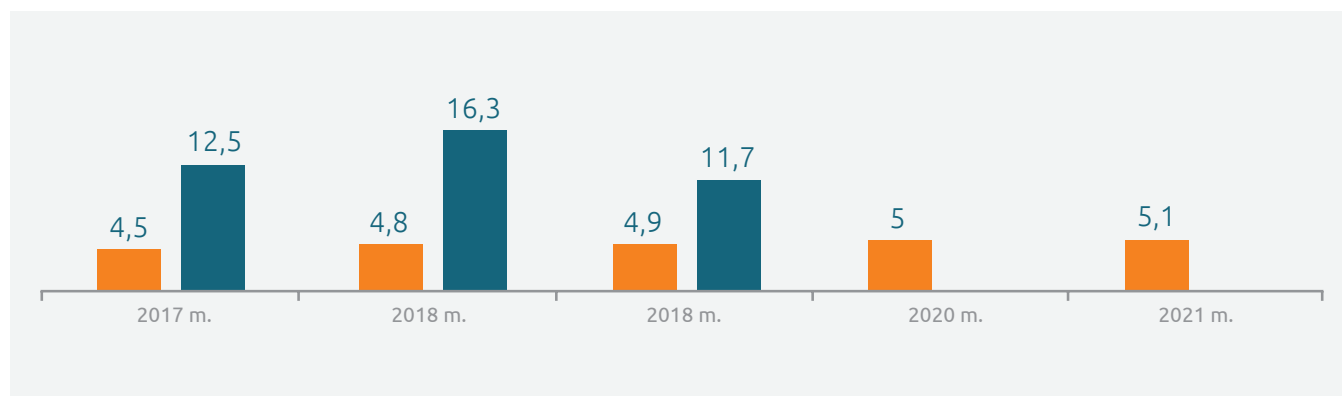

33 pav. **Efektų kriterijus E-01-03 – namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesnio interneto prieiga, teikiama naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)**

planiniai duomenys
faktiniai duomenys

Efektų vertinimo kriterijus E-01-04 – pašto paslaugos rinkos augimas pagal pajamas (proc., palyginti su ankstesniais metais) – parodo pašto paslaugos rinkos kitimą pagal pajamas. 2019 m. pašto paslaugos rinka, vertinant pagal pajamas, augo 11,7 proc. ir sudarė 191,1 mln. Eur (2018 m. – 171,1 mln. Eur, 2017 m. – 147,1 mln. Eur). Pašto paslaugų teikėjai didelį dėmesį skyrė visuomenei patogesniais prekių siuntimo / gavimo paslaugų pasiekiamumui Lietuvos didžiuosiuose miestuose: paštomatų tinklas augo 2,6 karto (nuo 214 vnt. 2018 m. iki 550 vnt. 2019 m.). 2019 m. pašto siuntų skaičius išaugo 2,9 proc. ir buvo 84,7 mln. vnt. (2018 m. siuntų skaičius – 82,3 mln. vnt., 2017 m. siuntų skaičius – 75,3 mln. vnt.). **Kriterijus įvykdytas 238,8 proc.** (žr. 34 pav.).

34 pav. **Efektų kriterijus E-01-04 – pašto paslaugos rinkos augimas pagal pajamas (proc., palyginti su ankstesniais metais)**

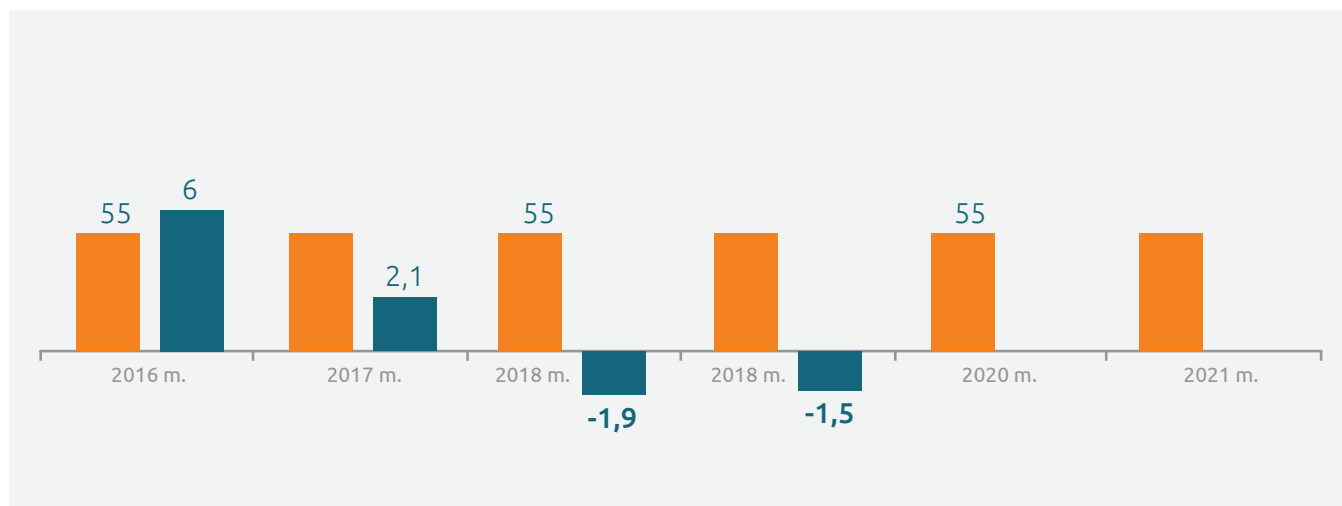
planiniai duomenys
faktiniai duomenys

Efektų kriterijus E-01-05 – patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus augimas (proc., palyginti su ankstesniais metais) – parodo Lietuvos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus pokytį per ataskaitinius metus.

2019 m. bendras Lietuvos gyventojams sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičius padidėjo 67,9 proc. (2018 m. – 926164; 2019 m. – 1555048). RRT teikė konsultacijas fiziniams ir juridiniams asmenims, rengė seminarus Lietuvos verslo įmonių atstovams patikimumo užtikrinimo paslaugų ir eIDAS reglamento klausimais, administravo interneto svetainę <https://elektroninisparasas.lt>, kurioje galima rasti nuotolinio mokymo sistemą <https://mokykis.elektroninisparasas.lt> ir naudingą informaciją apie elektroninį parašą, elektroninį spaudą, praktinius jų panaudojimo būdus, detalias instrukcijas, kaip pasirašyti elektroninį dokumentą su tam tikra programine priemone, sudaryta galimybė atlikti testą ir patikrinti įgytas žinias. RRT sėkmingai įvykdė suplanuotas projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ veiklas patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje: buvo sukurti 2 mokomieji filmukai ir 4 instruktažai elektroninio parašo tema, nupirkti 50 tūkst. lustinių kortelių skaitytuvų ir perduota Lietuvos bibliotekoms išplatinti potencialiems elektroninio parašo naudotojams. Visa tai didino Lietuvos gyventojų pa-

sitikėjimą ir domėjimąsi patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir naudojimąsi kvalifikuotu elektroniniu parašu. Didžioji Lietuvos gyventojų dalis pasirinko elektroninio parašo priemones, kurias gali turėti savo mobiliajame ar išmaniajame įrenginyje. **56,4 proc.** visų Lietuvos gyventojams išduotų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų sudarė Estijos bendrovė „SK ID Solutions“, kuri sertifikatus išdavė kartu su SIM kortelėmis ir Smart-ID programėle. **Lietuvos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų sertifikatų skaičius sumažėjo 1,5 proc.** (2018 m. buvo 688427; 2019 m. – 678017 galiojančių sertifikatų). 2019 m. kvalifikuotus elektroninio parašo sertifikatus sudarė du Lietuvos kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai: Asmens dokumentų išrašymo centras prie LR vidaus reikalų ministerijos ir VĮ Registrų centras.

Kriterijaus įvykdymas (-30) proc. (žr. 35 pav.).

35 pav. **Efektų kriterijus E-01-06 – patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus augimas (proc., palyginti su ankstesniais metais)**

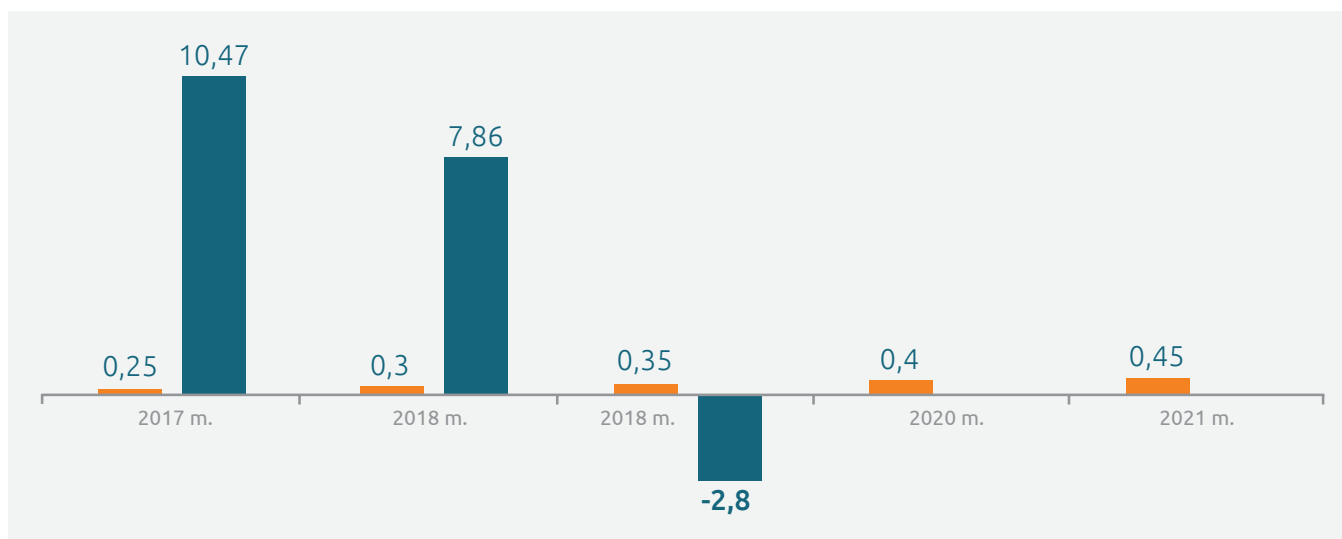
■ planiniai duomenys
■ faktiniai duomenys

II strateginis tikslas – siekti, kad būtų sudarytos veiksmingos konkurencijos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje sąlygos ir būtų užkirsta galimybė viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, geležinkelio įmonėms (vežėjoms), geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriams piktnaudžiauti savo įtaka geležinkelių transporto paslaugų rinkoje. RRT II strateginį tikslą įgyvendina vykdydama Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programą, kuri pradėta vykdyti 2017 m.

II strateginio tikslo efekto vertinimo kriterijaus vykdymas 2019 m.

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Kriterijaus įvykdymas
E-02-01	Geležinkelių transporto rinkos augimas pagal pervežtų krovinių kiekį (proc., palyginti su ankstesniais metais)	0,35	-2,8	-800

Efektų vertinimo kriterijus E-02-01 – geležinkelių transporto rinkos augimas pagal pervežtų krovinių kiekį (proc., palyginti su ankstesniais metais) – parodo geležinkelių transporto rinkos kitimą pagal pervežtų krovinių kiekį ir sudaro galimybę įvertinti rinkos būklę ir tendencijas. 2019 m. geležinkelių transporto rinka pagal pervežtų krovinių kiekį, palyginti su 2018 m., sumažėjo 2,8 proc. (2018 m. pervežta 56800 tūkst. t; 2019 m. – 55209 tūkst. t). Tam įtakos turėjo sumažėjusios krovinių apimtys iš Rusijos bei trąšų vežimas iš Baltarusijos. **Kriterijaus įvykdymas (-800) proc.** (žr. 36 pav.).

36 pav. **Efeko vertinimo kriterijus E-02-01 – geležinkelių transporto rinkos augimas pagal pervežtų krovinių kiekį (proc., palyginti su ankstesniais metais)**

planiniai duomenys
faktiniai duomenys

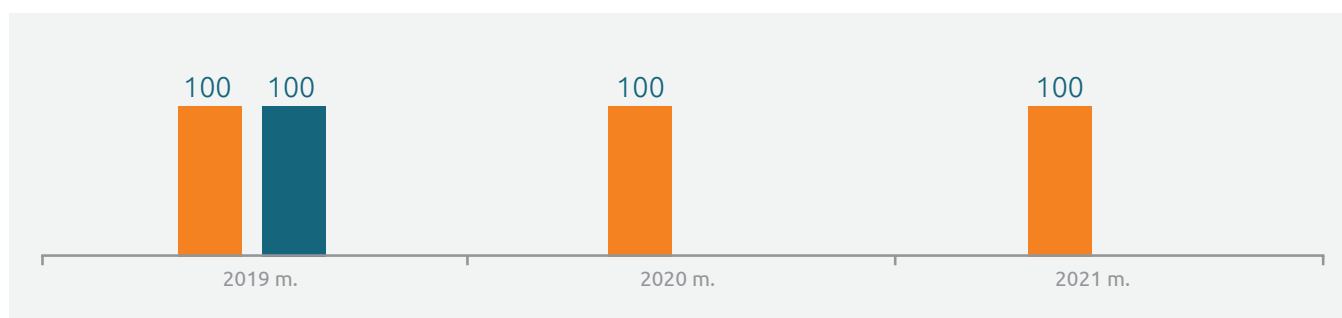
III strateginis tikslas – užtikrinti atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūrą. RRT III strateginį tikslą įgyvendina vykdydama Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programą, kuri pradėta vykdyti 2018 m.

III strateginio tikslo efekto vertinimo kriterijaus vykdymas 2019 m.

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Kriterijaus įvykdymas
E-03-01	Išvadų, pateiktų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis, dalis (proc. nuo pateiktų prašymų)	100	100	100

Efeko vertinimo kriterijus E-03-01 – išvadų, pateiktų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis, dalis (proc. nuo pateiktų prašymų) – leidžia įvertinti RRT pateiktų išvadų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis dalį, lyginant su bendrai pateiktų prašymų pateikti išvadą skaičiumi.

2019 m., VĮ Registrų centras, vadovaudamasis Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo nuostatomis, pateikė dokumentus dėl atlyginimo už dokumentų teikimą apskaičiavimo. RRT, atlikusi vertinimą, pateikė institucijai neigiamą išvadą (paslaugos kainos apskaičiuotos nesilaikant teisės aktų, todėl būtina ištaisyti trūkumus ir pakartotinai pateikti dokumentus patikrinimui) (žr. 37 pav.). **Kriterijus įvykdytas 100 proc.**

37 pav. **Efeko kriterijus E-03-01 – išvadų, pateiktų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis, dalis (proc. nuo pateiktų prašymų)**

planiniai duomenys
faktiniai duomenys

PRIEDAI

RYŠIŲ VALDYMO IR KONTROLĖS PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.

1 PRIEDAS

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
1 tikslas – užtikrinta veiksminga ir skaidri konkurencija elektroninių ryšių ir pašto paslaugų rinkose				
R-01-81-01-01	Alternatyvių viešųjų fiksavimo ryšio tinklų ir paslaugų teikėjų rinkos dalis (rinką vertinant pagal galutinių paslaugų gavėjų skaičių, proc.)	12,25	19,5	159,2
	<i>Viešųjų fiksavimo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius sumažėjo 13,8 proc. (2019 m. – 367,8 tūkst., 2018 m. – 426,5 tūkst.), „Telia Lietuva“, AB paslaugų gavėjų skaičius mažėja sparčiau – 16,3 proc. (2019 m. – 295,9 tūkst., 2018 m. – 353,4 tūkst.), nei kitų teikėjų – 1,7 proc. (2019 m. – 71,9 tūkst., 2018 m. – 73,1 tūkst.). Kitų teikėjų rinkos dalis mažėjančios rinkos atžvilgiu auga, jie paslaugas teikia, dažniausiai naudojant IP protokolą.</i>			
R-01-81-01-02	Pašto paslaugos teikėjų (išskyrus AB Lietuvos pašta) rinkos dalis (rinką vertinant pagal pajamas, proc.)	63,5	63,7	100,3
	<i>AB Lietuvos paštas pajamos 2019 m. buvo 69,3 mln. Eur, 2018 m. 57,4 mln. Eur; kitų pašto paslaugos teikėjų pajamos 2019 m. buvo 121,7 mln. Eur, 2018 m. 113,66 mln. Eur. Nuo 2019 m. III ketv. prie AB Lietuvos pašto prijungta UAB „Baltic Post“.</i>			
R-01-81-01-03	Alternatyvių plačiajuostės interneto prieigos, teikiamos naudojant fiksavimo ryšio technologijas, paslaugų teikėjų rinkos dalis (rinką vertinant pagal galutinių paslaugų gavėjų skaičių, proc.)	49	47,8	97,6
	<i>2019 m. gruodžio 31 dieną visų plačiajuostės interneto prieigos, naudojant fiksavimo ryšio technologijas, teikėjų turimų paslaugų gavėjų skaičius buvo 791,8 tūkst. ir palyginti su 2018 m. išaugo 3,4 tūkst. Alternatyvių plačiajuostės interneto prieigos teikėjų turimų paslaugų gavėjų skaičius 2019 m. pabaigoje siekė 378,6 tūkst., t. y. 0,4 tūkst. mažiau nei 2018 m. Pagrindinės priežastys lėmusios abonentų skaičiaus mažėjimą, buvo nepakankamos investicijos į elektroninių ryšių tinklų plėtrą, palyginti su analogiškomis „Telia Lietuva“, AB, investicijomis, ir konkurencinis spaudimas iš „Telia Lietuva“, AB, bei kitų judriojo ryšio tinklais teikiamos plačiajuostės interneto prieigos teikėjų. Siekdama skatinti konkurenciją plačiajuostės interneto prieigos, teikiamos naudojant fiksavimo ryšio technologijas rinkoje, Taryba reguliuoja prieigą prie didžiausio šioje rinkoje veikiančio operatoriaus „Telia Lietuva“, AB, tinklų. Šis reguliavimas sukuria teigiamą, bet vis dar nepakankamą poveikį alternatyvių plačiajuostės interneto prieigos teikėjų plėtrai. Atsižvelgiant į tai, nuo 2020 m. Taryba pakeitė „Telia Lietuva“, AB, teikiamos didmeninės centrinės prieigos sąlygų reguliavimą, suteikdama galimybę alternatyviems paslaugų teikėjams geresnėmis sąlygomis naudotis šia prieiga. Minėtų pakeitimų poveikis turėtų atsispindėti 2020 m. statistikoje.</i>			
1 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad elektroninių ryšių ir pašto sektoriuose nebūtų konkurencijos iškraipymų ir ribojimų				
P-01-81-01-01-01	Atlikta patikrinimų, kaip didelę įtaką rinkoje turintys ūkio subjektai laikosi jiems nustatytų įpareigojimų (proc. nuo nustatytų įpareigojimų)	100	100	100,0
P-01-81-01-01-02	Pagal Europos Komisijos rekomendaciją 2014/710/ES ir kitų rinkų, kurioms gali būti taikomas ex ante reguliavimas, atliktų tyrimų skaičius (vnt.)	2	3	150,0
	<i>2019 m. užbaigtas skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose ryšių tinkluose, teikiamuose fiksavimo vietoje, rinkos tyrimas buvo planuotas užbaigti 2018 m., tačiau užsitęsė derinimas su Europos Komisija.</i>			
P-01-81-01-01-03	Pagal Tarybos kompetenciją nustatytais terminais perkeltų į nacionalinę teisę ir įgyvendintų ES teisės aktų dalis (proc. nuo reikalingų perkelti ir įgyvendinti teisės aktų)	100	100	100,0
P-01-81-01-01-04	Išnagrinėtų pranešimų dėl elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo ir naudojimo pažeidimų dalis (proc. nuo gautų pranešimų apie pažeidimus)	100	105	105,0
	<i>2019 m. gauti 58 pranešimai, išnagrinėti – 63 (iš jų 3 buvo gauti 2018 m.).</i>			

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
P-01-81-01-01-05	Atliktų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų planinių patikrinimų skaičius (vnt.)	18	15	83,3
	<i>Tarnybos 2019 m. planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašas, patvirtintas Tarnybos direktoriaus 2019 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 1V-175, buvo parengtas atlikus pakartotinį ūkio subjektų vertinimą, vadovaujantis Rizikos vertinimu pagrįstos ūkio subjektų veiklos priežiūros modelio aprašu, ir į jį buvo įtraukta 15 ūkio subjektų.</i>			
P-01-81-01-01-06	Atliktų pašto paslaugos teikėjų, įskaitant jų skyrius, planinių patikrinimų skaičius (vnt.)	15	15	100,0
2 tikslas – pagal Tarnybos kompetenciją užtikrinta IRT ir pašto paslaugų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga				
R-01-81-02-01	Radio ryšio įrenginių tipų, atitinkančių RRĮ reglamento administracinius reikalavimus, dalis (proc. nuo patikrintų įrenginių tipų)	72	69	95,8
	<i>Patikrinti 75 radio ryšio įrenginių tipai, iš jų 52 atitiko RRĮ reglamento administracinius reikalavimus.</i>			
R-01-81-02-02	Elektrinių ir elektroninių aparatų tipų, atitinkančių EMS reglamento administracinius reikalavimus, dalis (proc. nuo patikrintų aparatų tipų)	74	77	104,1
	<i>Patikrinti 35 elektrinių ir elektroninių aparatų tipai, iš jų 27 atitiko EMS reglamento administracinius reikalavimus.</i>			
R-01-81-02-03	Elektroninio parašo nuotolinio mokymo sistemos vartotojų skaičiaus augimas (proc., palyginti su praėjusiais metais)	5	7,2	144,0
	<i>Vartotojų skaičius 2018 m. – 401; 2019 m. – 430. Siekdama įgyvendinti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos funkcijas ir užtikrinti kokybišką pagalbą bei informacijos teikimą patikimumo užtikrinimo paslaugų naudotojams, Tarnyba 2019 m. atnaujino Elektroninio parašo nuotolinio mokymo sistemą: vartotojams pateikiama aktuali informacija apie elektroninį parašą, elektroninį dokumentą, patikimumo užtikrinimo paslaugas, taip pat suteikiama galimybė patikrinti žinias sprendžiant testus ir gauti elektroninį pažymėjimą apie sėkmingai išlaikytą testą. Atnaujinta sistema pritaikyta judriojo ryšio galiniams įrenginiams (planšetėms, mobiliojo ryšio telefonams ir pan.) ir padaryta labiau prieinama vartotojams.</i>			
2 tikslo 1 uždavinys – stiprinti informacijos saugumą, elektroninių ryšių tinklų patikimumą ir atsparumą				
P-01-81-02-01-01	Interneto svetainėje www.esaugumas.lt paskelbtų pranešimų elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo klausimais skaičius (vnt.)	20	20	100,0
	<i>Paskelbta 12 naujienų ir 8 nauji straipsniai, susiję su saugumu internete, atnaujinti 22 straipsniai.</i>			
P-01-81-02-01-02	Ištirtų pranešimų apie interneto svetaines, platinančias neskelbtiną informaciją arba pažeidžiančias ribojamos informacijos platinimo tvarką, dalis (proc. nuo gautų pranešimų į interneto karštąją liniją)	100	100	100,0
	<i>Interneto karštąja linija gauti 998 pranešimai apie neteisėtą ar žalingą turinį internete. Buvo atlikti visų pranešimų tyrimai, 482 atvejais imtasi tolesnių veiksmų: 44 pranešimai apie interneto svetaines, platinančias neskelbtiną informaciją, persiųsti Policijos departamentui; 42 pranešimai apie interneto svetaines, platinančias galimai neteisėtą informaciją arba pažeidžiančias ribojamos skelbti informacijos platinimo tvarką, – Žurnalistų etikos inspektoriatu tarnybai; 262 pranešimai – kitų šalių karštosioms linijoms, INHOPE narėms; 134 pranešimai – interneto paslaugų teikėjams, svetainių savininkams, socialinių tinklų valdytojams visame pasaulyje su NTD (Notice and take down) pranešimu pašalinti skelbiamą informaciją.</i>			
P-01-81-02-01-03	Paskelbtų pranešimų apie viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarkos pažeidimus skaičius (vnt.)	4	4	100,0
P-01-81-02-01-04	Išnagrinėtų prašymų dėl filtravimo priemonių aprobavimo dalis (proc. nuo gautų prašymų)	100	100	100,0
	<i>Gauti 5 prašymai dėl 4 filtravimo priemonių aprobavimo (2 vienodus prašymus pateikė „Telia Lietuva“, AB, ir Litnet). 2 filtravimo priemonės buvo aprobuotos, o 2 netenkino būtinų sąlygų, todėl aprobuotos nebuvo.</i>			
2 tikslo 2 uždavinys – elektroninių ryšių ir pašto paslaugų, įskaitant universaliąsias paslaugas, teikimo priežiūra				
P-01-81-02-02-01	Pagal Tarnybos kompetenciją išnagrinėtų elektroninių ir pašto paslaugų gavėjų, įskaitant vartotojus, skundų dalis (proc. nuo visų gautų skundų)	100	100,0	99,4
	<i>Gauti 473 elektroninių ryšių ir pašto paslaugų gavėjų skundai. Visi skundai išnagrinėti laikantis teisės aktuose nustatytais terminais (20 darbo dienų ir galimas pratęsimas dar 20 darbų dienų).</i>			

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
P-01-81-02-02-02	Kabelinės televizijos tinklų (KTV) planinių patikrinimų skaičius (vnt.)	19	19	100,0
P-01-81-02-02-03	Operatorių tinklų, kuriuose vykdoma paslaugų kokybės rodiklių stebėseną, skaičius (vnt.) <i>„Telia Lietuva“, AB (fiksutas ir judrusis); Bitė Lietuva, UAB; UAB Tele2, Lietuvos radijo ir televizijos centras, AB judriojo ryšio tinklai.</i>	5	5	100,0
2 tikslo 3 uždavinys – užtikrinti Lietuvos rinkoje esančių radijo ryšio įrenginių atitiktį privalomiems RRĮ reglamento reikalavimams bei elektrinių ir elektroninių aparatų atitiktį EMS reglamento reikalavimams				
P-01-81-02-03-01	Patikrintų radijo ryšio įrenginių atitikties RRĮ Reglamento administraciniams reikalavimams tipų skaičius (vnt.)	75	75	100,0
P-01-81-02-03-02	Patikrintų elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties EMS reglamento administraciniams reikalavimams tipų skaičius (vnt.)	35	35	100,0
P-01-81-02-03-03	Radio ryšio įrenginių, paimtų iš rinkos ir pateiktų laboratoriniams bandymams, siekiant nustatyti, ar jie tenkina RRĮ Reglamento esminius reikalavimus, tipų skaičius (vnt.) <i>Dėl prietaiso, kuriuo tikrinami radijo ryšio įrenginių šalutinės spinduliuotės parametrai, remonto patikrinta mažiau įrenginių, nei planuota.</i>	25	15	60,0
P-01-81-02-03-04	Elektrinių ir elektroninių aparatų, paimtų iš rinkos ir pateiktų laboratoriniams bandymams, siekiant nustatyti, ar jie tenkina EMS reglamento esminius reikalavimus, tipų skaičius (vnt.)	20	20	100,0
P-01-81-02-03-05	Atliktų radijo ryšio įrenginių atitikties RRĮ Reglamento esminiams reikalavimams (efektyvaus radijo spektro naudojimo ir elektromagnetinio suderinamumo) vertinimų ir išduotų bandymų ataskaitų skaičius (vnt.) <i>Buvo įvertinta 16 iš rinkos paimtų įrenginių (15 ataskaitų) ir 50 pateikiamų rinkai įrenginių (41 ataskaita). Kriterijaus augimui turėjo įtakos bandymai, atlikti pagal ES šalių MSC-RED-10 kampaniją. 2019 m. ekonominės veiklos vykdytojai pateikė atitikties esminiam vertinimui 41 tipo radijo ryšio įrenginį (2018 m. – 35 tipų).</i>	50	56	112,0
P-01-81-02-03-06	Atliktų elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties EMS reglamento esminiams reikalavimams vertinimų ir išduotų bandymų ataskaitų skaičius (vnt.) <i>Buvo įvertinta elektrinių ir elektroninių aparatų – 76; pateikiamų rinkai medicinos prietaisų – 30; motorinių transporto priemonių – 13. Kriterijaus augimui turėjo įtakos bandymai, atlikti pagal ES šalių MSC-EMC-11 ir MSC-EMC-12 kampanijas. 2019 m. padaugėjo šalies medicininės įrangos gamintojų, pateikiančių savo gaminius į rinką, naujų gaminių skaičius.</i>	85	119	140,0
2 tikslo 4 uždavinys – vykdyti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir jų teikiamų patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūrą				
P-01-81-02-04-01	Pagal Tarnybos kompetenciją išnagrinėtų asmenų skundų dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos dalis (proc. nuo visų gautų skundų) <i>Gauti ir išnagrinėti du skundai dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos.</i>	100	100	100,0
P-01-81-02-04-02	Suteiktos metodinės pagalbos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams dalis (proc. nuo visų gautų paklausimų) <i>Gauti 2 paklausimai ir suteiktos 2 konsultacijos.</i>	100	100	100,0
P-01-81-02-04-03	Suteiktų konsultacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudotojams dalis (proc. nuo visų gautų paklausimų) <i>Gauti 108 paklausimai ir suteiktos 108 konsultacijos.</i>	100	100	100,0
3 tikslas – sudarytos sąlygos ilgalaikėms investicijoms į elektrinių ryšių infrastruktūrą ir pažangiai IRT plėtrai				
R-01-81-03-01	Ketvirtosios kartos (4G) judriojo radijo ryšio tinklų vidutinio stiprumo ryšių aprėpiama Lietuvos Respublikos teritorijos dalis (proc. nuo visos Lietuvos Respublikos teritorijos) <i>Didesnį, nei planuota, augimą lėmė tai, kad operatoriai pradėjo diegti 4G tinklus ir radijo dažnių juostose, kurios naudojamos 2G bei 3G judriojo radijo ryšio tinklams.</i>	80	87	108,8

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslių, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
R-01-81-03-02	Paskirtos ES mastu suderintos radijo dažnių juostos plotis (MHz)	948	931	98,2
	<i>3,6 GHz radijo dažnių juosta buvo ruošiamas skyrimui, bet aukcionas atidėtas 2020 m. III ketv.; priežastis – kibernetinio saugumo reikalavimų suderinimas su ES. Tai iš esmės ir lėmė, kad buvo paskirta mažiau radijo dažnių nei planuota.</i>			
R-01-81-03-03	Užregistruotų plačiajuostės prieigos judriojo radijo ryšio radijo stočių skaičius (vnt.)	9500	14649	154,2
	<i>2019 m. pabaigoje buvo užregistruotos 14649 plačiajuostės prieigos judriojo radijo ryšio stotys (5274 UMTS, 9156 LTE ir 219 WiMAX). 2019 m. pastatytos 1367 naujos LTE (4G) stotys ir 232 UMTS (3G) tinklų bazinės stotys. Plačiajuostės prieigos judriojo radijo ryšio stočių skaičiaus didėjimas didžiąja dalimi yra susijęs su judriojo radijo ryšio operatorių sprendimu LTE (4G) technologijai naudoti ir 2G bei 3G technologijoms naudojamas radijo dažnių juostas (1800 MHz ir 2100 MHz).</i>			
3 tikslo 1 uždavinys – vykdyti radijo dažnių (kanalų) valdymą, jų naudojimo priežiūrą, įskaitant stebėseną, kitų elektroninių ryšių išteklių valdymą				
P-01-81-03-01-01	Išduota leidimų naudoti radijo dažnius (kanalus) judriojo radijo ryšio vidaus tinkluose (proc. nuo gautų prašymų)	95	100	105,3
	<i>Gauta prašymų išduoti 218 leidimų. Nebuvo atsisakyta skirti radijo dažnius (kanalus) ir išduoti leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus).</i>			
P-01-81-03-01-02	Išduota leidimų naudoti radijo dažnius (kanalus) fiksuotosios tarnybos radijo ryšio stotyse (proc. nuo gautų prašymų)	80	100	125,0
	<i>Gauta prašymų išduoti 543 leidimus. Nebuvo atsisakyta skirti radijo dažnius (kanalus) ir išduoti leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus).</i>			
P-01-81-03-01-03	Išduota leidimų eksperimentiniam radijo dažnių (kanalų) naudojimui (proc. nuo gautų prašymų)	90	100	111,1
	<i>Gauta prašymų išduoti 21 leidimą. Nebuvo atsisakyta skirti radijo dažnius (kanalus) ir išduoti leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus).</i>			
P-01-81-03-01-04	Atlikta naujai įrengtų radijo ir televizijos transliavimo stočių patikrinimų ir kontrolinių matavimų (proc. nuo naujai įrengtų stočių skaičiaus)	100	100	100,0
	<i>Patikrintos visos naujai įrengtos stotys: 5 TV programų ir 4 radijo programų transliavimo stotys.</i>			
P-01-81-03-01-05	Radijo ir televizijos transliavimo stočių patikrinimų skaičius (vnt.)	32	35	109,4
	<i>Patikrinta 10 TV programų ir 25 radijo programų transliavimo stotys.</i>			
P-01-81-03-01-06	Vidaus radijo ryšio tinklų patikrinimų skaičius (vnt.)	137	167	121,9
	<i>Atlikti patikrinimai: 137 – planiniai, 8 – naujų tinklų, 22 – pakartotiniai, nustačius pažeidimus.</i>			
P-01-81-03-01-07	Ištirtų vartotojų skundų dėl radijo trukdžių dalis (proc. nuo visų gautų skundų skaičiaus)	95,5	98,2	102,8
	<i>Gauta 277 prašymų, ištirta – 272, bus ištirti 2020 m. – 5.</i>			
4 tikslas – integracija į ES ir tarptautinę reguliavimo erdvę ir efektyvi Tarnybos veikla				
R-01-81-04-01	ES ir tarptautinių organizacijų nuolatinių darbo grupių, komitetų, kurių veikloje užtikrinamas Tarnybos atstovavimas, skaičius (vnt.)	30	49	163,3
	<i>Rengiantis Pasaulinės pašto sąjungos (UPU) neeiliniam kongresui 2019 m. ir eiliniam kongresui 2020 m., aktyviau dalyvauta pašto srities darbo grupėse. Rengiantis Pasaulinei radijo ryšio konferencijai, aktyviau dalyvauta radijo ryšio srities darbo grupėse.</i>			
R-01-81-04-02	Tarnybos vykdomos ūkio subjektų veiklos priežiūros pažangumo indeksas (balas)	6	*	-
	<i>* Kriterijaus planinė reikšmė nustatyta vadovaujantis 2018 m. Tarnybai nustatyto pažangumo vertinimo indeksu (vertinant veiklą buvo naudoti rodikliai 10-yje kategorijų, Tarnybos pozicija – 13 vieta iš 55). EIMIN atliko vertinimą 2019 m. už laikotarpį 2018 m. sausis – gegužė pagal 3-jų kategorijų rodiklius, todėl kriterijaus faktinė reikšmė nustatyti negalima.</i>			

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
4 tikslo 1 uždavinys – efektyvi integracija į ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų priėmimo procesą				
P-01-81-04-01-01	Pranešimų, dokumentų projektų, Lietuvos pozicijų, suderintų ir parengtų dalyvavimui ES Tarybos, Europos Komisijos komitetuose ir darbo grupėse, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (BEREC), Europos pašto reguliuotojų grupės (ERGP), Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (CEPT), Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU), Pasaulinės pašto sąjungos (UPU) komitetuose ir darbo grupėse, Baltijos šalių reguliuotojų susitikime, kituose tarptautiniuose renginiuose, skaičius (vnt.)	40	96	240,0
<i>Išaugo atstovaujama darbo grupių, komitetų skaičius, parengta daugiau Lietuvos pozicijų, skaityta daugiau pranešimų tarptautiniuose renginiuose, rengta dokumentų projektų.</i>				
4 tikslo 2 uždavinys – efektyvus Tarnybos veiklos organizavimas, veiklos viešumas ir kontrolė				
P-01-81-04-02-01	Valstybės tarnautojų, per ataskaitinius metus dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, dalis (proc. nuo bendro valstybės tarnautojų skaičiaus)	86	84,1	97,8
<i>Dalis kvalifikacijos tobulinimo kursų neįvyko organizatoriui nesurinkus reikiamo dalyvių skaičiaus.</i>				
P-01-81-04-02-02	Tarnybos informacinių sistemų ir jų posistemų pasiekiamumas per metus (proc. nuo viso jų darbo laiko)	90	92	102,2
<i>Kriterijaus reikšmė nustatyta įvertinus IT skyriaus atliktų techninių darbų kiekius, interneto tiekėjo ryšio veiklos sutrikimus, informacinių sistemų neveikimą dėl techninių kliūčių. Kriterijaus viršijimą lėmė atnaujinta tinklo ir serverinė įranga, operatyvus informacinių sistemų gedimų administravimas ir tvarkymas.</i>				
P-01-81-04-02-03	Žiniasklaidos priemonėms išplatintų pranešimų apie Tarnybos veiklą skaičius (vnt.)	50	77	154,0
<i>Tarnyba aktyviai vykdo savo veiklą ir apie tai informuoja visuomenę žiniasklaidos priemonėmis.</i>				
5 tikslas – užtikrintas įpareigojimų, kurie gali būti nustatyti operatoriams ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjams vadovaujantis valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais, vykdymas				
R-01-81-05-01	Užtikrintas su elektroninių ryšių srautų priežiūra susijusių įpareigojimų vykdymas (proc.)	100	100	100,0
5 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad operatoriai ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjai vykdytų įpareigojimus, kurie gali būti nustatyti vadovaujantis valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais				
P-01-81-05-01-01	Įsigytos įrangos, naudojamos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, dalis (proc. nuo reikalingos įsigyti)	100	100	100,0

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOS REGULIAVIMO PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.

2 PRIEDAS

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
1 tikslas – sudaryti sąlygas veiksmingai konkurencijai geležinkelių transporto rinkoje				
R-02-82-01-01	Nustatytais terminais pagal Tarnybos kompetenciją išnagrinėtų pareiškėjų skundų dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų veiksmų ir (ar) neveikimo, dalis (proc. nuo visų gautų skundų)	100	100	100
<i>2019 m. išnagrinėti 5 skundai.</i>				
1 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad geležinkelių transporto rinkoje nebūtų konkurencijos iškraipymų ir ribojimų				
P-02-82-01-01-01	Parengtų ir nustatytais terminais EK pateiktų geležinkelių transporto rinkos stebėjimo ataskaitų skaičius (per metus)	1	1	100

ATLYGINIMO UŽ DUOMENŲ REGISTRAVIMĄ IR TEIKIMĄ APSKAIČIAVIMO PRIEŽIŪROS PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJŲ VYKDYMAS 2019 M.

3 PRIEDAS

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	2019 m. planinė reikšmė	2019 m. faktinė reikšmė	Įvykdymas, proc.
1 tikslas – Užtikrintas atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumas sąnaudomis				
R-03-83-01-01	Išnagrinėtų prašymų dėl atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumo, dalis (proc. nuo visų gautų prašymų)	100	100	100
<i>2019 m. išnagrinėtas 1 prašymas, kurį pateikė VĮ Registrų centras.</i>				
R-03-83-01-02	Išnagrinėtų prašymų dėl neatlygintino registro objektų registravimo ir dokumentų teikimo sąnaudų pagrįstumo, dalis (proc. nuo visų gautų prašymų)	100	0	0
<i>2019 m. institucijos nesikreipė į Tarnybą dėl kompensuojamų sąnaudų dydžio pagrįstumo, todėl vertinimai dėl kompensuojamų sąnaudų dydžių nebuvo atliekami.</i>				
1 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad atlyginimų dydžiai už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą atitiktų realias šių veiklų sąnaudas, o sąnaudos, patirtos dėl neatlygintino registrų objektų registravimo ir dokumentų teikimo, būtų tinkamai apskaičiuotos				
P-03-83-01-01-01	Parengtų ir nustatytais terminais paskelbtų ataskaitų apie Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą skaičius (per metus) (vnt.)	1	1	100

RRT 2019 M. FINANSINĖ ATASKAITA

4 PRIEDAS

RRT 2019 m. pajamos už suteiktas paslaugas ir atliktus darbus pagal Ryšių valdymo ir kontrolės programą.

Eil. Nr.	RRT pajamų grupės	2019 m. pajamos	
		Eur	proc.
1.	Elektroninių ryšių veiklos sąlygų laikymosi priežiūra	23 822,89	0,35
2.	Pašto paslaugos teikimo sąlygų laikymosi priežiūra	15 495,74	0,23
3.	Pajamos iš konkursų ir aukcionų suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) bei telefono ryšio numerius	407,78	0,01
4.	Sąlygų naudoti radijo dažnius (kanalus), radijo stotis, sąlygų užsiimti radijo mėgėjų veikla nustatymas	124 264,21	1,83
5.	Radijo dažnių (kanalų) naudojimo priežiūra, įskaitant radijo stebėseną	5 909 792,17	87,0
6.	Telefono ryšio numerių naudojimo priežiūra	653 227,69	9,60
7.	Radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bandymai, aparatūros ir įrenginių elektromagnetinio suderinamumo bandymai	65 663,77	0,97
8.	Kitos	901,92	0,01
9.	IŠ VISO (1+2+3+4+5+6+7+8)	6 793 576,17	100

2019 m. RRT vykdė tris programas:

- Ryšių valdymo ir kontrolės programą, kodas 01.81;
- Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programą, kodas 02.82;
- Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programą, kodas 03.83.

RRT trijų programų finansavimui pagal Lietuvos Respublikos 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą buvo numatyta 8 537 000 Eur bendrųjų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui patvirtinta 4 451 000 Eur, turtui įsigyti – 2 342 000 Eur (iš jų 1 159 000 Eur buvo numatyta valstybės biudžeto lėšų įrangai, nurodytai Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, įsigyti ir 207 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros funkcijos finansavimui).

2019 m. RRT pajamų įmokų planas buvo 7 171 000 Eur. Žemiau pateikiama informacija pagal kiekvieną RRT vykdytą programą.

2019 m. Ryšių valdymo ir kontrolės programos finansavimui numatyta 8 200 000 Eur, iš jų darbo užmokesčiui patvirtinta 4 225 000 Eur, turtui įsigyti – 2 335 000 Eur (iš jų 1 159 000 Eur buvo numatyta valstybės biudžeto lėšų įrangai, nurodytai Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, įsigyti). 2019 m. Ryšių valdymo ir kontrolės programos pajamų įmokų planas buvo 7041 000 Eur.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“, ankstesniųjų metų viršplaninių ir nepanaudotų pajamų įmokų į valstybės biudžetą 675 000 Eur suma buvo perkelta į 2019 m. ir naudojama RRT vykdomai Ryšių valdymo ir kontrolės programai finansuoti, viršijant Lietuvos Respublikos Seimo

patvirtintus bendrus asignavimus. Vadovaujantis 2019 m. liepos 16 d. patvirtinta sąmata, RRT vykdomai Ryšių valdymo ir kontrolės programai finansuoti 2019 m. iš viso numatyta 8 875 000 Eur (8 200 000+675 000) – tai yra suma su ankstesniųjų metų viršplaninių ir nepanaudotų įmokų į valstybės biudžetą įskaitymais.

RRT, vadovaudamasi Elektroninių ryšių įstatymo nuostatomis, privalo įvertinti sąnaudų ir surinktų užmokesčių atitiktį bei pagrįstumą. RRT, įvertinusi 2018 m. gautas pajamas bei nepanaudotas lėšas ir siekdama balansuoti 2019 m. pajamas ir išlaidas, 2019 m. birželio 27 d. RRT direktoriaus įsakymu Nr. 1V-667 nustatė radijo dažnių (kanalų) naudojimo priežiūros, įskaitant radijo stebėseną, ir telefono ryšio numerių naudojimo priežiūros tarifų perskaičiavimo koeficientą 0,76, kuris galiojo nuo 2019 m. liepos 1 d. iki 2019 m. lapkričio 30 d. Tarifų perskaičiavimo koeficiento taikymas leidžia lanksčiai balansuoti pajamas su išlaidomis, t. y. grąžinti rinkai jos permokas per sumažintus tarifus, jei einamaisiais metais pajamų buvo surinkta daugiau, nei numatyta, ir taip užtikrinti principo, kad rinkos dalyviai sumoka ne daugiau, nei reikalinga rinkai reguliuoti ir priežiūrai vykdyti, įgyvendinimą.

2019 m. RRT iš viso pagal **Ryšių valdymo ir kontrolės programą į valstybės biudžetą pervedė 6 927 299,8 Eur pajamų įmokų.**

RRT 2019 m. vykdytos Ryšių valdymo ir kontrolės programos lėšų panaudojimas

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Ryšių valdymo ir kontrolės programai
		Kasinės išlaidos 2019 m. (Eur)
1.	Išlaidos iš viso	5 556 277,43
	iš jų:	
1.1.	darbo užmokestis	4 146 261,61
1.2.	socialinio draudimo įmokos	129 376,39
1.3.	prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos	1 211 459,25
1.4.	socialinės išmokos (pašalpos)	68 892,92
1.5.	kitos išlaidos einamiesiems tikslams	287,26
2.	Materialiojo ir nematerialiojo turto išlaidos	2 031 022,31
	iš jų:	
2.1	Ilgalaikiam turtui įsigyti	2 031 022,31
3.	IŠ VISO (1+2)	7 587 299,74*

Pastaba. *Iš jų 1 156 169,77 Eur buvo panaudota valstybės biudžeto lėšų įrangai, nurodytai LR elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, įsigyti.

2019 m. Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programos finansavimui numatyta 130 000 Eur, iš jų darbo užmokesčiui patvirtinta 82 000 Eur, turtui įsigyti – 0 Eur. 2019 m. Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programos pajamų įmokų planas buvo 130 000 Eur.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“, ankstesniųjų metų viršplaninių ir nepanaudotų pajamų įmokų į valstybės biudžetą 20 000 Eur suma buvo perkelta į 2019 m. ir naudojama RRT vykdomai Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programai finansuoti, viršijant Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintus bendrus asignavimus. Vadovaujantis 2019 m. kovo 13 d. patvirtinta sąmata, RRT vykdomai Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programai finansuoti 2019 m. iš viso numatyta 150 000 Eur (130 000+20 000) – tai yra suma su ankstesniųjų metų viršplaninių ir nepanaudotų įmokų į valstybės biudžetą įskaitymais.

2019 m. RRT iš viso pagal **Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programą į valstybės biudžetą pervedė 117 124 Eur pajamų įmokų.**

RRT 2019 m. vykdytos Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programos lėšų panaudojimas

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programai
		Kasinės išlaidos 2019 m. (Eur)
1.	Išlaidos iš viso	123 934,99
	iš jų:	
1.1.	darbo užmokestis	80 025,41
1.2.	socialinio draudimo įmokos	1 160,36
1.3.	prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos	32 648,41
1.4.	socialinės išmokos (pašalpos)	3 203,03
1.5.	kitos išlaidos einamiesiems tikslams	0,0
2.	Materialiojo ir nematerialiojo turto išlaidos	0
	iš jų:	
2.1	Ilgalaikiam turtui įsigyti	0
3.	IŠ VISO (1+2)	123 934,99

2018 m. Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programos finansavimui numatyta 207 000 Eur, iš jų darbo užmokesčiui patvirtinta 144 000 Eur, turtui įsigyti – 7 000 Eur. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų.

RRT 2019 m. vykdytos Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programos lėšų panaudojimas

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programai
		Kasinės išlaidos 2019 m. (Eur)
1.	Išlaidos iš viso	197 388,62
	iš jų:	
1.1.	darbo užmokestis	142 932,38
1.2.	socialinio draudimo įmokos	2 072,53
1.3.	prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos	48 768,71
1.4.	socialinės išmokos (pašalpos)	3 615,0
1.5.	kitos išlaidos einamiesiems tikslams	0,0
2.	Materialiojo ir nematerialiojo turto išlaidos	6 944,63
	iš jų:	
2.1	Ilgalaikiam turtui įsigyti	6 944,63
3.	IŠ VISO (1+2)	204 333,25

2019 M. PRIIMTI RRT DIREKTORIAUS ĮSAKYMAI

5 PRIEDAS

1. RRT direktoriaus 2019 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. 1V-91 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 1V-893 „Dėl Radijo dažnių (kanalų), kuriuos galima naudoti be atskiro leidimo, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
2. RRT direktoriaus 2019 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 1V-240 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos informacinių sistemų saugos dokumentų patvirtinimo“;
3. RRT direktoriaus 2019 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. 1V-252 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2015 m. gegužės 29 d. įsakymo Nr. 1V-656 „Dėl Numerių ir kodų valdymo bei teisės vartoti domenų su Lietuvos vardu ir elektroninių ryšių paslaugų ir tinklų teikėjų sąrašo administravimo informacinės sistemos nuostatų ir Numerių ir kodų valdymo bei teisės vartoti domenų su Lietuvos vardu ir elektroninių ryšių paslaugų ir tinklų teikėjų sąrašo administravimo informacinės sistemos saugos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“;
4. RRT direktoriaus 2019 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. 1V-273 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2010 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. 1V-1188 „Dėl Teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos veiklą ir įtvirtinančių Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos atliekamos priežiūros sričių reikalavimus, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
5. RRT direktoriaus 2019 m. kovo 5 d. įsakymas Nr. 1V-285 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. 1V-1070 „Dėl Teisės užsiimti radijo mėgėjų veikla suteikimo tvarkos ir užsiėmimo šia veikla sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
6. RRT direktoriaus 2019 m. gegužės 2 d. įsakymas Nr. 1V-477 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 1V-526 „Dėl Sąnaudų priskyrimo dokumentų teikimo veikloms reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
7. RRT direktoriaus 2019 m. gegužės 2 d. įsakymas Nr. 1V-478 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. 1V-1255 „Dėl Tipinių atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir kompensuojamų sąnaudų dydžio patikrinimo paslaugų techninių užduočių patvirtinimo“ pakeitimo“;
8. RRT direktoriaus 2019 m. gegužės 15 d. įsakymas Nr. 1V-521 „Dėl Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių atleidimo nuo Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2017/2177 nuostatų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
9. RRT direktoriaus 2019 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. 1V-594 „Dėl Pranešimų apie patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo ir (ar) vientisumo pažeidimus teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
10. RRT direktoriaus 2019 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 1V-666 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. 1V-293 „Dėl Ekonominių sankcijų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
11. RRT direktoriaus 2019 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 1V-667 „Dėl Radijo dažnių (kanalų) naudojimo priežiūros, įskaitant radijo stebėseną, ir telefono ryšio numerių naudojimo priežiūros tarifų koeficiento nustatymo“;
12. RRT direktoriaus 2019 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. 1V-781 „Dėl Atsakymų į prašymus dėl priegigos prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų terminų nustatymo“;
13. RRT direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymas Nr. 1V-842 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2007 m. sausio 8 d. įsakymo Nr. 1V-17 „Dėl Laivų ir orlaivių stočių naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
14. RRT direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymas Nr. 1V-843 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 1V-893 „Dėl Radijo dažnių (kanalų), kuriuos galima naudoti be atskiro leidimo, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“;

15. RRT direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymas Nr. 1V-844 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 1V-960 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
16. RRT direktoriaus 2019 m. rugsėjo 5 d. įsakymas Nr. 1V-919 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2016 m. birželio 21 d. įsakymo Nr. 1V-698 „Dėl Nacionalinės radijo dažnių paskirstymo lentelės ir radijo dažnių naudojimo plano patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo“;
17. RRT direktoriaus 2019 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. 1V-956 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1V-419 „Dėl Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros plano patvirtinimo“ pakeitimo“;
18. RRT direktoriaus 2019 m. rugsėjo 25 d. įsakymas Nr. 1V-986 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2013 m. vasario 28 d. įsakymo Nr. 1V-332 „Dėl Pašto paslaugos teikimo taisyklių patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo“;
19. RRT direktoriaus 2019 m. rugsėjo 26 d. įsakymas Nr. 1V-991 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. 1V-340 „Dėl Bendrųjų vertimosi elektroninių ryšių veikla sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
20. RRT direktoriaus 2019 m. spalio 18 d. įsakymas Nr. 1V-1060 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. balandžio 25 d. įsakymo Nr. 1V-394 „Dėl Viešųjų ryšių tinklų vientisumo užtikrinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
21. RRT direktoriaus 2019 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. 1V-1245 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 1V-893 „Dėl Radijo dažnių (kanalų), kuriuos galima naudoti be atskiro leidimo, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
22. RRT direktoriaus 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1V-1297 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos administracinių paslaugų teikimo aprašymų patvirtinimo“;
23. RRT direktoriaus 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1V-1301 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. vasario 11 d. įsakymo Nr. 1V-148 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos vidaus darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“;
24. RRT direktoriaus 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. 1V-1304 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2019 m. spalio 18 d. įsakymo Nr. 1V-1060 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. balandžio 25 d. įsakymo Nr. 1V-394 „Dėl Viešųjų ryšių tinklų vientisumo užtikrinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

